

Kapitalisti in brezpravna raja

Tudi pri sindikalni pravni pomoči se kaže, da nismo najbolj pravna država — Največ kršitev v novih zasebnih podjetjih — Tudi v vlogi socialnih delavcev

NOVO MESTO — Območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov Slovenije za Dolenjsko, ki pokriva občini Novo mesto in Trebnje, šteje več kot 19.000 članov. Ena od dejavnosti sindikata je tudi brezplačna pravna pomoč, ki je v obeh dolenjskih sindikalnih pisarnah, v Novem mestu in Trebnjem, organizirana poklicno, in sicer deluje v Novem mestu vsak dan, v Trebnjem pa enkrat na teden.

Medtem ko je bilo v celem lanskem letu v zvezi s pravno pomočjo na sindikatu le nekaj več kot 700 obiskov, jih je bilo toliko že v osmih mesecih letošnje ga leta. »Iz težav, zaradi katerih naši člani hodijo k nam po pravno pomoč, bi lahko sklepali, da ne živimo v najbolj

pravni državi,« pravi Vanja Vizjak, ki na sindikatu skrbi za pravno pomoč.

BELA KRAJINA KOT TURISTIČNA DEŽELA

METLIKA — Pred nedavnim so se na pobudo Belokranjskega muzeja sestali predstavniki vodstev obeh belokranjskih občin, muzeja ter metliškega turističnega društva. Rdeča nit pogovora je bila Bela krajina kot turistična dežela. Sklenili so, da bodo čim prej poskrbeli za izdelavo tabel, ki bi jih postavili ob pomembnejših vpadnicah v Belo krajino, goste pa bi seznanjale z deželo ob Kolpi. Hkrati naj bi izdelali zaščitni znak Bele krajine. Seveda bodo morali poskrbeti še za smerokaze k pomembnim spomenikom in turističnim objektom, za propagandno gradivo, izboljšati ponudbo belokranjskih spominkov in gostinskih ponudb ter obuditi delo turističnih društev. Edini so bili, da bodo za boljše turistično življenje Bele krajine, ki naj bi jo obravnavali kot enotno pokrajino, potrebovali profesionalca, saj zgolj ljubiteljsko vsega tega ne bo moč urediti.

ZMAGA LESKOVČU — Pretekli četrtek je bilo na Lisci športno in družabno srečanje varstveno-delovnih centrov (VDC), kakor po novem imenujejo bivše delavnice pod posebnimi pogoji, iz Dolenjske, Posavja, Zasavja in Ljubljane. Med 9 ekipami s skupno 193 udeleženci so bili v teku na 50 m (na posnetku), v elementih košarke, kolesarjenju na poligonu, krosu in metu krogle najboljše Leskovčani, nato Zagorjani, Ljubljanci, Novomeščani, Sevničani, Črnomaljši, Mirenčani itd. Vrstni red pri mentorjih: 1. VDC Ig, 2. VDC Leskovec, 3. VDC Zagorje. Sevničani so srečanje vzorno pripravili. (Foto: P. Perc)

Ni denarja ne za čuvaje ne za sodne takse

S skupščine ribičev

SEVNICA — Navkljub temu, da je po besedah predsednika sevniske ribičke družine Slavka Češka čuvajska služba v družini zelo slabo organizirana tudi zato, ker iz članarine njenih stroškov ne morejo pokrivati, ribiči razmeroma dobro varujejo vsaj drističa. Zaradi pomanjkanja denarja pa bodo sevniski ribiči verjetno morali odstopiti od tožbe in odškodninskega zahtevka zoper tri onesnaževalce, ker ne bodo zmogli denarja za sodne takse.

Kot je povedal na zadnji letni skupščini RD Sevnica dolgoletni prizadeveni tajnik te družine Boris Mejak, nekateri onesnaževalci, ki povzročajo zavoljo brezvestnosti ali malomarnosti vsaj dva pogina ribjega življa na leto, računajo ravno na to finančno šibkost ribičke družine in si prizadevajo čimbolj zavleči pravljanje na sodišču. Če pa že ribiči zberejo potreben denar, na sodišču zelo težko uspejo, ker nimajo mnenja inšpektorja, ki so ga že nekajkrat zaman pričakovali ob poginih rib v vodotokih.

Med ribiči je nekaj pomislekov, ker so oddali ribički dom v Lokah v najem zasebniku. Gospodar RD Milan Sušin in drugi iz vodstva zatrjujejo, da so bili prisiljeni v ta korak, ker sami doma še dolgo ne bi zmogli dokončati. Z obnovljeno ribogojnico v Lazah ni bilo prave

• Na letni skupščini RD Sevnica so podlegli 17 ribičskih odlikovanj, med drugim tudi tajniku Borisu Mejaku, ki je bil dolga leta »deklica za vse«, zdaj pa mu skrhanu zdravje ne dopušča več tolikšnega angažiranja. Za novega tajnika so izvolili Antona Polutnika, za blagajnika Jožeta Radanoviča, za gospodarja Milana Bašo, za predsednika RD pa zopet Slavka Češka.

sreče, salmonidni potoki so prazni, ribniki pa dostopni predvsem krivolovcem, a navkljub vsem težavam je sevniskim ribičem uspelo lani vzgojiti okrog 20.000 postrvi in milijon podusti. Na pobudo Slavka Šmuca in Dušana Zakrajška iz mirenškega pododboru so na skupščini sklenili, da bodo ustanovili opazovalno službo zaradi proučevanja razmer v ribjih rezervatih ter vendarle pričeli graditi ribnik v Rakovniku, za kar so pripravljene vse potrebne listine, zatika pa se spet pri denarju.

P. P.

naša anketa

Kako bomo decembra volili

Po mnogih zapletih je slovenski parlament 10. septembra le sprejel temeljna volilna zakona: o volitvah v državni zbor in v državni svet. V prvem bo za blagor slovenskega naroda skrbelo ali pa tudi ne 90 poslancev, v drugem 40. Treba je sicer sprejeti še nekaj zakonov, da bo volitve moč izpeljati, vendar ni dvoma, da bodo še letos. O tem navsezadnje pričča tudi predvolilna tekma strank, ki se je že začela. In kako bomo volili? Kandidate za poslance v državni zbor predlagajo stranke ali volilci z zbiranjem podpisov. Slovenija naj bi bila razdeljena na 8 volilnih enot, vsaka od teh pa na 11 okrajev. Za vsako volilno enoto, v kateri se bo nameravala potegovati za glasove, bo stranka morala sestaviti listo z najmanj 6 in največ 11 kandidati. Vsak volilec bo dal le en glas, in sicer kandidatu stranke, ki jo bo volil. Glas za kandidata se bo najprej štel kot glas za stranko, ki bo dobila toliko sedežev, kolikorkrat 9,1 odst. glasov bo zbrala po volilnih enotah. Poslanci bodo tisti kandidati stranke, ki bodo dobili največ glasov. Delno bodo glasovi razdeljeni na republiški ravni, po nacionalnih listah in številu glasov ter upoštevaje načelo, da mora biti iz vsake volilne enote izvoljenih 11 poslancev; 22 predstavnikov lokalnih interesov v državni svet bo voljeno na neposrednih tajnih volitvah, kandidiranje bo podobno kot za državni zbor. Predstavniki delodajalcev, delojemalcev, obrtnikov, kmetov itd. bodo izvoljeni posredno. Golaž je zagotovljen!

VLADIMIR MAGNIK, PRO-MAG trgovina in servis Novo mesto: »Upam, da bo za decembrskimi volitvami konec obračunavanja s komunizmom, saj bomo volilci o stranki in njenem kandidatu odločali na podlagi programov, in ne več po tem, kako se bo kdo od kandidatov upal kritizirati prejšnji sistem. Z decembrom bo konec lahkega političnega prežvekanja. Potrebno bo jasno povedati, kaj je z denacionalizacijo, privatizacijo, s prebujanjem gospodarstva in podobnim. To ne bo ideologija, ampak stvar strokovnjakov.«

ALOJZ PLUT, referent na AMZS Črnomelj: »Veliko govori o volitvah, natančne razlage o tem, kako bomo volili, pa še nisem slišal. Menim, da so ljudje slabo obveščeni. Pošteno bi bilo, da bi volilec nekdo, ki pričakuje njihove glasove, razložil kako in kaj. Želim, da tokrat ne bi bilo tako kot na zadnjih volitvah, ko so glasove vseh kandidatov na listi pobrali nosilci liste. Ne bom volil stranke, ampak človeka, ki ga poznam in mu zaupam.«

RADMILA LAKNER, blagajničarka na SKB v Metliki: »Za politiko se ne zanimam kaj prida in ne vem, po kakšnem sistemu bodo potekale volitve. Tisti, ki jim je do tega, da pridemo na volišča, se bodo morali potruditi, da bodo informacije o načinu volitev prišle tudi do apolitičnih ljudi, ki smo v Sloveniji v večini. Zdi se mi, da se bodo stranke potrudile potegniti čim več zase, vprašanje pa je, koliko jim bo mar za volilce.«

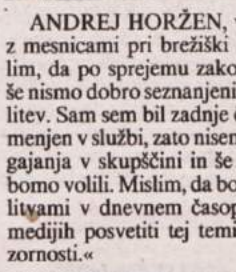
ROMAN BATINIČ, delavec v ribniškem Riku: »Človek pravzaprav ne ve, koga bi volil. Nihče ni naredil nič konkretnega. Pri volitvah gre le zato, kdo bo spet na položajih. Medtem ko se politiki preganjajo za stolčke, je večina ljudi že na robu preživetja. Ljudje hočejo delo in kruh in jim je malo mar, kdo jim bo to dal. Na položaje morajo priti strokovnjaki, ne glede na strankarsko pripadnost.«

MARJETA OREL, glavna sestra v Zdravstvenem domu Kočevje: »Znano mi je, kaj je bilo sprejeto in kako naj bi volili. O ostalem bomo še obveščeni. Splošno stanje v naši državi me ne prese- neča, SDP, katere članica sem, pa me ni razočarala in volila bom v skladu s tem. Seveda ni rečeno, da ne bom volila tudi kandidata kakšne druge stranke, tudi SKD. Važen je le človek in tisto, kar lahko prispeva k izboljšanju sedanjih razmer.«

FRANC PRAŠNIČKI, elektrotehnik iz Krškega: »O bodočih volitvah sem veliko poslušal po TV in bral v časopisih. Kdor redno sledi dogajanju, že precej ve, natančen sistem volitev pa večini še ni poznan. Do volitev je še veliko časa, tako da bodo ljudem lahko obrazložili, kako in kaj. Sicer pa menim, da je mnogim počasni politika že vrh glave, zato udeležba na volitvah verjetno ne bo tako velika kot na zadnjih.«

ANDREJ HORŽEN, vodja klavnice z mesnicami pri brežiški Agrarii: »Mislim, da po sprejemu zakonodaje občani še nismo dobro seznanjeni z načinom volitev. Sam sem bil zadnje čase zelo obremenjen v službi, zato nisem spremljal dogajanja v skupščini in še ne vem, kako bomo volili. Mislim, da bo treba pred volitvami v dnevnem časopisu in drugih medijih posvetiti tej temi še veliko pozornosti.«

EMILIJANOVAK, trgovka iz Velikega Gabra: »Na prvih demokratičnih volitvah sem za predsednika volila pokojnega Krambergerja. Navado imam, da tisto, kar imam na jeziku, tudi povem; ne vem, zakaj bi to skrivala. Upala sem, da bodo volitve za skupščino tokrat bolj preproste kot zadnjikrat, a prav nič ne kaže na to. Zato razmišljam, da bi sicer šla na volišče, a iz protesta ne bi volila nikogar, ampak bi oddala prazno glasovnico.«

DUŠAN KLENOVŠEK ml., elektromonter iz Sevnice: »S tem, kako bomo volili, sem zelo slabo seznanjen. Menim, da bi morali po sprejemu volilne zakonodaje v slovenskem parlamentu precej več narediti za boljše obveščeno volilcev o tem, kako naj bi letos potekale volitve. Tudi ko se pogovarjam z drugimi, prav malo vedo o proporcionalnem in večinskem načinu volitev, o mešanici obeh sistemov pa še toliko manj.«

ODPRT SEJEM MODA POMLAD-POLETJE 93

LJUBLJANA — V terek so na Gospodarskem razstavišču odprli 38. sejem Modra pomlad—poletje 93, ki bo odprt do danes, 24. septembra. Ljubljanski sejem bo odslavljen v septembru organiziral Modo pomlad—poletje in v februarju Modo jesen—zima. Za tako obliko predstavitev so se odločili skupaj z razstavljalci po temeljiti analizi podatkov in izkušnji iz prejšnjih let. Sto podjetij, od teh večina domačih, je predstavilo moško žensko in otroško konfekcijo, modne tkanine, pletenine, usnjeno galanterijo, modne dodatke, kozmetiko in nakit. Modne devjate so v festivalni dvorani vsak dan v času sejma ob 16. in 19. uri: z novimi pomladno-poletnimi kolekcijami sta se predstavila tudi novo-meška Novoteks in Labod.

SEJEM TRŽNIH STORITEV

LJUBLJANA — Prejšnji četrtek se je na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču končalo tridnevno, že četrto sejemsko srečanje ponudnikov in porabnikov tržnih storitev, blaga in opreme. Predstavilo se je 62 podjetij, med njimi prvič letos tudi Dolenjski list. Na izjemnem pomen tega srečanja je v otvoritvenem nagovoru opozoril republiški minister za informiranje Jelko Kacin. Kot je dejal Jure Apih, eden od pobudnikov in neutrudnih delavcev Marketing kluba, ponudba, domača in tuja, obrnjena k notranjim in zunanjam trgovcem, je lahko servisira vsak resen tržni nastop.

KURIVOTRANS d.o.o. TRGOVINA IN PREVOZNE STORITVE

68340 Črnomelj, Kanižarica 41, telefon: 068/52-370, 52-322; fax: 068/52-394

Na podlagi določil 20. člena Statuta podjetja Kurivotrans, d.o.o.,

razpisuje direktor podjetja naslednje prosto delovno mesto

POSLOVODJA TRGOVINE — KOMERCIALIST

s pogoji za zasedbo:

- V. stopnja strokovne izobrazbe ustrežne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj v blagovnem prometu,
- pasivno znanje enega tujega jezika,
- usposobljenost za delo na računalniku,
- vozniški izpit B kategorije.

Zaradi narave dela je delovno mesto primerno za moškega. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poizkusnim delom. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom v 8 dneh po objavi na naslov: KURIVOTRANS, d.o.o., Kanižarica 41, Črnomelj.

NOVA GORICA
HOTELI • IGRALNICA • TURIZEM d.o.o.
razpisuje

izobraževanje za krupjeje posebnih iger na srečo za igralnico na OTOČCU.

Delo krupjeja je zelo zanimivo, privlačno, dobro nagrajeno in se opravlja v urejenem delovnem okolju, z delovnim časom med 18. in 3. uro zjutraj.

K sodelovanju vabimo vse, ki bi želeli spremeniti svoje delo oziroma pridobiti nov poklic, imajo najmanj 4-letno srednjo šolo, so mlajši od 30 let, imajo opravljeno vojaško obveznost in pogovorno obvladajo italijanski ali nemški jezik. Po opravljenih testih o primernosti kandidatov za opravljanje tega poklica bo izobraževanje organizirano v Novem mestu oziroma na Otočcu in bo trajalo cca 3 mesece. Vse zainteresirane kandidate vabimo, da pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter rojstnim listom, potrdilom o državljanstvu, potrdilom o tem, da niso v kazenskem postopku, do vključno 3. 10. 1992 na naslov: HIT Nova Gorica, IX. korpusa, 65000 Nova Gorica.

Mariborsko pismo

Žalostna štajerska jesen

Mariborska agonija

MARIBOR - Na mariborskem sejmšišču so pred dnevi brez običajnega pompa in svečanih govorov odprli tradicionalno turistično, zabavno in sejemsko prireditev "Vesela jesen". S tem se letošnja jesen na Štajerskem začenja vse prej kot veselo.

V Mariboru in njegovem širšem zaledju je že preko 20 tisoč brezposelnih delavcev, več tisoč delavcev pa so vodstva podjetij poslala s tričetrtinskimi plačami domov na "čakanje na delo". Tako čaka doma na delo več kot 1.500 delavcev Tovarne tirmih vozil in toplotne tehnike Boris Kidrič, nekaj sto delavcev Elektrokovine, veliko delavcev Cevovoda, Livarne, Metalne, Tipa in številnih drugih podjetij. V Mariboru, kjer je bilo še pred petimi leti zaposlenih blizu 100 tisoč ljudi, dela ali hodi v službo samo še nekaj več kot 65 tisoč delavcev, med katerimi je tudi veliko takšnih, ki v službi nimajo veliko početi. V mariborski industriji, ki je tehnološko izročena in v veliki meri zastarela, že nekaj let nezadržno pada proizvodnja. Če bo letos mariborskim podjetjem uspelo proizvesti toliko kot lani, potem bo letos obseg industrijske proizvodnje v Mariboru še vedno za okoli 50 odstotkov manjši kakor pred petimi leti.

Vsem težavam v gospodarstvu pa se je na Štajerskem pridružila še katastrofalna suša, ki je skoraj

za pol zmanjšala pridelek na njivah in travnikih, v vinogradih in sadovnjakih pa bo, kakor kaže, pridelek manjši vsaj za tretjino. K posledicam suše spadajo tudi gromozanski stroški za prevoz pitne vode.

Socialna stiska je tako v Mariboru iz meseca v mesec hujša. Svobodni sindikati in druge sindikalne organizacije zato opozarjajo, da se lahko v letošnji jeseni v Mariboru veliko hujši obliki ponovi 1988. leto, ko so Maribor pretresale prve povojne spontane delavske poulične demonstracije in štrajki, ki so dokončno izpričali nezaupanje delavcev v stari gospodarski in politični sistem.

Zaskrbljenost in prazaprav že kar nekakšen strah pred revščino je tako v Mariboru mogoče čutiti na vsakem koraku: na tržnici, kjer so najdaljše vrste pred stojnicami z oporečno zelenjavo in sadjem; v knjigarnah, kjer starši glasno razmišljajo katere učbenike bodo kupili otrokom in katerih ne, in tako naprej.

Da začenja socialna kriza v Mariboru počasi "kazati svoj pravi obraz" pa izpričujejo tudi vse javne prireditve. Tako je denimo celo za nogometno tekmo med Mariborom-Branikom in Atletikom iz Madrida, s katero je mariborski nogomet prejšnji teden "stopil v Evropo", bilo pripravljeno 1.000 tolarjev za stojšče odšteti le okoli 8 tisoč, in ne 15 tisoč privržencev tega na Štajerskem popularnega športa, kolikor so jih v ljudskem vertu pričakovali organizatorji in zanje natisnili tudi vstopnice. Prav nič bolj veselo ni na prireditvi Vesela jesen - mimo-grede povedano: zanjo letos sploh ni treba plačati vstopnine, ker visoke cene, prazne mize in zdolgočasni obiskovalci zaokrožajo podobno "štajerske žalostne jeseni". TOMAŽ KŠELA

kmetijstvo

Lastniki gozdov

Letošnje semensko leto in suša pa od primera do primera malomarnosti pri izvajanju gozdnega reda so vzrok za povečane populacije lubadarja. To se že pozna v povečanem številu posameznih lubadar in tudi številu večjih žarišč lubadarja. Nevarnost je, da bo spomladi še huje, če ne bodo lubadarke dosledno in skladno s strokovnimi navodili izdelane. Gozdarska strokovna služba ima navodila, da področju varstva gozdov nameni največjo pozornost.

Zdaj je čas, da morebitna nesoglasja stopijo v ozadje in da se z združenimi močmi naredi vse v korist gozdov. Prepričani smo, da je to važno tudi javni interes. Gozdarska služba vam bo za primere varstva gozdov posredovala dodatna navodila, ki jih dosledno upoštevajte. **MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na tržnici je bilo ta ponedeljek največja izbira paprike. Ponujali so jo v vrečah po 70 do 80 tolarjev kilogram. Prodajalci so povedali, da je uvožena iz Makedonije, sem pa jo spravijo prek Albanije z ladjo do Kopriva, kar velja naročnika 1800 nemških mark. Sicer pa je ostala paprika na drobno ta ponedeljek veljala 100 tolarjev, enako ceno je imela tudi rdeča paprika roga. Ostale cene: solata 100, paradiznik 100, čebula za ozimnico 50, česen 200, banane 100, slive 40-50, grozdje 50, jabolka 40, hruške 70, melancane 150, jajca 12 do 15, zelje 60, črna redkev 80, sirček 200 tolarjev. Pod stojnico Sadja in zelenjave je solata veljala 189, zelje 46, paradiznik 128, paprika 97, breskve 144, čebula za ozimnico 45, grozdje 96, lešniki 700 in orehi 1400 tolarjev. Pri Đeladinju so bile banane po 80, breskve po 100, hruške 70, jabolka 80, suhe slive 200, grozdje 100, čebula 50, česen 300, paprika po 75 tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 178 do tri mesece starih in 89 starejših prašičev. Prvih so prodali 84 po 300, drugih pa 37 po 200 do 230 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Nad plevel bolje že jeseni

Je v ozimnem žitu bolje uporabljati herbicide jeseni ali spomladi? Na to vprašanje ni tako lahko odgovoriti, saj ima vsak čas uporabe svoje hibe in svoje prednosti. Konec koncev je jeseni potrebno večje tveganje, ker plevelov še ni videti in vnaprej natančno ne vemo, kolikšna sploh bo zapleveljenost. Ima pa zato jesenska uporaba nekatere odlike, ki prinesejo izjemno dobre rezultate.

Jeseni uporabljeni herbicidi imajo široki učinek na travne plevelce. Zgodnje zatiranje plevela, zlasti širokolistnih vrst, pomaga kulturni rastlini, da se v rasti hitreje opomore in okrepi, saj se zmanjša konkurenca pri hrani, vodi in svetlobi. V začetku rasti zahteva uporaba herbicidov tudi manjše gaženje po njivi, kar v bolj mokrih letih ni tako nepomembno. Vprašanje je tudi, če je spomladi zaradi prevelike moče sploh mogoče s traktorsko škroplilnico na njivo, ne da bi kolesnice delale večjo škodo.

Eno z drugim je pripomoglo, da je jesensko zatiranje plevelov bolj priporočljivo. Da bi herbicid dobro deloval, mora biti uporabljen, če je le mogoče, še pred vznikom žita, setvena postelja mora biti dobro pripravljena, globina setve enakomerna, poljina pa dovolj vlažna, da aktivna snov lahko pride do učinka. Poljedelec mora biti jeseni s herbicidom bolj pazljiv in natančen, saj se tedaj izgubi več škropiv v okolje in se s tem dela večja naravnostvarstvena škoda.

Med priporočenimi herbicidi, ki jih je moč uporabljati jeseni ali spomladi, proizvajalec in trgovina posebej priporočata dicuran forte, pa tudi nekatere druge pripravke, kot so quartz, quartz super, igran, arkade, illoxan idr. Dicuran forte, ki se zelo dobro obnese proti travnatim plevelom, kot so srakoperec, ljujka, latovka, pa tudi proti nekaterim širokolistnim plevelom, med katerimi je zlogasni smolenc, je potrebno uporabiti pred vznikom v količini 2 kg na hektar, po vzniku pa 1,5 kg. Podobne razlike je treba upoštevati tudi pri drugih pripravkih, ki niso poceni in ki jih je dovolj tega in iz ekoloških razlogov potrebno kar se da skrbno uporabljati.

Inž. M. L.

Dolenjci med najboljšimi orači

Dnevi kmetijske tehnike in prvo državno prvenstvo oračev Slovenije — Na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Švedskem, gre tudi Janez Miklič

TRŠKA GORA — Pretekli konec tedna je bil na kmetijski šoli Grm v Sevnem pod Trško goro v znamenju dnevov kmetijske tehnike in prvega državnega tekmovanja oračev Slovenije. Ni naključje, da so za prizorišče prvega tekmovanja pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo izbrali prav Novo mesto, saj je bilo pred 34 leti tukaj tudi prvo jugoslovansko tekmovanje oračev.

Prvo samo slovensko tekmo oračev so organizatorji obogatili z bogato razstavo traktorjev in drugih kmetijskih strojev, praktičnim prikazom njihovega delovanja in strokovnim predavanjem

Krompir rešuje

Kastelčevim iz Trnovice 22-kratni pridelok krompirja sorte sante

LJUBLJANA — Kljub hudi suši je letos krompir dobro obrodil in ga bo dovolj za vse slovenske potrebe. Prodajna cena jedilnega se giblje med 15 in 20 tolarjev za kilogram, to pa je plačilo, s katerim so dobri poljedelci zadovoljni, še več: na Dolenjskem je mnogim celo žal, da niso s krompirjem zasadili več njiv, kar pa je bilo po lanski slabi izkušnji mogoče pričakovati. Da je cena primerna, dokazujejo tudi modelne kalkulacije Kmetijskega inštituta Slovenije, ki je izračunal, da znaša pri pridelku 200 stotov na hektar lastna cena kilograma krompirja 16,43 tolarja, pri pridelku komaj 85 stotov pa 24,56 tolarja. V velikosti pridelka obstajajo še velike rezerve, zlasti z uvajanjem novih sort, med katerimi se je pri nas najbolj izkazala sorta sante. Kmet Franc Kastelic iz Trnovice pri Hrastovem Dolu v grosupeljski občini je imel z njim kar 22-kratni pridelok.

o ekologiji in kmetijski mehanizaciji. V soboto dopoldan je pritegnila tekma na njivah posestva Graben, kjer se je zbralo 22 najboljših slovenskih oračev iz 11 regije, ki so svoje znanje in spretnost v oranju dokazali že na domačih njivah. Ocenjevalna komisija je pisala točke za pravilno odpiranje in zapiranje brazde, začetek in konec oranja, način drobljenja, zakrivanje rastlinskih ostankov, nateganost brazd, globino oranja, splošen vtis ter čas oranja.

Državni prvak je postal Prekmurec Jože Rezonja, le slabih sedem točk za njim je zaostal Janez Miklič iz Gornjih

Kamenc pri Novem mestu, četrto mesto je zasedel Belokranjec iz Gribelj Anton Filak, učenec Kmetijske šole Grm Jože Habjan je osvojil šesto mesto, takoj za njim pa se je uvrstila edina predstavnik nežnejšega spola Mojca Krnc iz Novega mesta. V spretnostni vožnji, ki ni šela za državno prvenstvo, pa dolenjski predstavniki niso želeli posebnega uspeha, saj je bil najboljši Belokranjec Anton Filak šele na osmem mestu. V ekipnem tekmovanju je največ točk osvojila skupina iz Pomurja, pred Dolenjsko, Celjem, Belo krajino in Srednjo kmetijsko šolo Grm.

Jubilejno 40. svetovno prvenstvo najboljših oračev bo 20. septembra 1993 na Švedskem. Slovenijo bosta zastopala Jože Rezonja in Janez Miklič iz Novega mesta.

J. PAVLIN

TAKO JE ORAL MIKLIČ — Oranje si je ogledalo veliko število kmetov. Še posebej je bilo zanimanje za tekmo predstavnikov Dolenjske, med katerimi je bil Janez Miklič na prvem mestu. (Foto: J. Pavlin)

Izjave najboljših

JANEZ MIKLIČ z Gornjih Kamenc je po sedemnajstih letih tekmovanja med najboljšimi orači le dočakal kot udeleženec svetovnega prvenstva. Doslej je bil večno drugi in tudi tokrat mu to mesto ni ušlo. »Takšna tekmovanja v mnogem prispevajo, da so njive tudi doma bolje orane, kar je zagotovilo pogojev za boljši in večji pridelok.

ANTON FILAK iz Gribelj pri Črnomlju je zmagal že med dolenjskimi in belokranjskimi orači, tokrat je bila njegova parcela po mnenju mnogih strokovnjakov najljepše in najbolj zoranja, pa vendar mu je strokovna komisija dodelila le četrto mesto. »Imel sem precej slabši plug od ostalih. Bilo je tako, kot bi se sam vozil s stoenko, ostali pa v mercedesu.«

JOŽE HABJAN, učenec 3. letnika Srednje kmetijske šole, doma iz Vrha pri Višnji Gori, je bil eden od osmih učencev, ki jih je za oranje pripravila inštruktorica Slavka Zalokar, udeleženka svetovnega prvenstva oračev v Angliji. »Mladi težko zmagamo, saj z nami tekmujejo 'stari mački', ki že deset, dvajset in celo trideset let tekmujejo v oranju. Tudi sam bom poskušal toliko časa, da bom zmagal.«

NOV IZDELEK IZ MLEKA — BIFIDUS

VIPAVA — Slovenija se utaplja v preobilici mleka, zato se mlekarne skušajo tudi s širjenjem predelave znebiti velikih zalog. Tako je mlekarne v Vipavi postavila na tržišče nov izdelek z imenom bifidus in zanj na letošnjem radgorskem sejmu prejela zlato medaljo za fermentirane izdelke. Bifidus je fermentiran, tudi po okusu jogurtu podoben izdelek, ki ima manj mlečne kisline in je brez konzervansov ter dodanega sladkorja, kar mu daje blagodejen in celo zdravljen učinek. Štejemo ga med dietoprofilaktične izdelke, posebn primerne za ljudi, ki nimajo dosti časa za pravilno prehrano oz. za pripravo zdrave hrane.

Mešetarjenje za odstotke

Brežičani se počutijo ponižane ob ocenjevanju

Posebna komisija ministrstva za kmetijstvo je v minulem tednu opravila ponovni pregled na območjih, ki jih je prizadela suša. Po vrsti posameznih ogledov raznih državnih funkcionarjev in strokovnjakov ministrstva je tokrat komisija dobila nalogo, da zaradi čimbolj nepristranske ocene obišče prav vse prizadete občine.

Ob informaciji o obisku v brežiški občini ne morejo pregnati misli, da ima komisija še drugačo nalogo. Brežičani se počutijo ponižane, ker so se morali tako trdo pogajati za odstotke nastale škode. Čeprav so »na jugu« in na podeželju, imajo tudi sami nekaj kmetijskih strokovnjakov. Kljub temu so morali pri »glihanju«, kot so opisali ocenjevanje, republiški komisiji dokazovati škodo, ki

je že bila strokovno ocenjena in, nena- zadnje, ki so jo skupaj neposredno videli na poljih in v nasadih.

Čeprav v Brežicah ugodno ocenjujejo rezultate tega mešetarjenja za odstotke, pa jim bo grenak priokus ostal, prav tako tudi sam, da komisija želi doseči vnaprej določeno in omejeno oceno višine škode. Kako bi si sicer lahko razlagala primer, ko jim ni hotela priznati nekega jasno vidnega odstotka škode samo zato, ker je enako stanje na polju v Lendavi že ocenila nižje? Statistika in številke o pobranih in o pričakovanih pridelkih bi vendarle morale nečemu služiti. V prvi vrsti oceni o nastali škodi. Ta nikakor ne bo manj pristransko ocenjena, če jo bo komisija presojala na oko.

B. DUŠIČ-GORNIK

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Že trgategv

Zgodnje sorte smo v glavnem že potrgali. Z izkušnjami, dobro organizacijo in znanjem lahko uspešno spreminjamo grozdje v vino. Za osvežitev znanja, kako čimbolje kletariti, je zelo dobro imeti nekaj malega zgodnjih sort, da se lažje spomnimo kaj smo pozabili pripraviti za glavno trgatve in kje smo ga morda polomili.

Toda v zidanicah, kjer je letos že teklo alkoholno vrenje, moramo računati z milijardami kvasovk in bakterij, ki so povsod tam, kjer je padla kapljica mošta, grozdna jagoda, pecelj itd. Letos je ta drobni svet posebno številten, ker so zidanice zelo tople, iz vinograda pa je prihajalo toplo grozdje. Če smo po uporabi vso posodo in kletarske pripomočke dobro pomili, smo lahko mirni. Zelo težko je pomivati robkalnik, stiskalnice in orodje, kjer so razni »žepki«, iz katerih je težko izbežati jagode. Takšna gnezda so polna bakterij, ki povzročajo očetni cik, mlečni cik in še kaj. Čistemu kletarju zato ni treba toliko žveplati, da bi zavaroval pred kvarjenjem svoje vino. Toda nihče ne more biti tako čist, da bi se lahko odpovedal žveplu. Vidna umazanija je res najbolj nevarna, toda mikroživke so tako majhne, da jih ne vidimo na čistih, gladkih površinah, so pa tudi tam.

Spomnimo se, da kvasovke omrtvičimo s temperaturo 50° C, bakterije pa šele s temperaturo 80° C. Ako bi hoteli pregnati neželjene divje kvasovke, bi morali vse pomivati z vročo vodo. Za tako natančnost ni potrebe, če vzdržujemo red. Zelo nevarno je lahko že orodje, kot je grebljica za potapljanje »klobuka tropin«. Redki so tisti, ki jo po vsaki uporabi operajo. Na zraku osušena,

mokra od mošta, je polna bakterij, ki jih pri naslednjem potapljanju tropin lepo razdelimo po kadi. Pri pravilno napolnjeni kadi je najboljša, da jo med potapljanjem tropin položimo kar na tropine in v atmosferi ogljikovega dioksida ne teče proces cikanja. Samo ta drobni detalj bi rešil marsikateri cvček ali metliško črmino pred mlečnim cikom.

Letos je mnogo vprašanj, ali je treba razsluziti beli mošt. Ta poseg bi moral biti obvezen, ker z razsluzenjem veliko pridobimo na kakovosti in stanovitnosti vina. Letos je za razsluzenje sploh nujno. Ponavadi ga utemeljujejo s tem, da z njegovo pomočjo odstranimo blato, ki diši po gnilobi. Letos gnilobe skoraj ni, vsaj do zdaj ne. Huda suša je povečala količino taninov v jagodnih kožicah, zato bodo vina, ki bodo vrela na tropu, zelo trda. Usedline v moštu letos ne bodo majhne, ker je od sonca opečena jagodna kožica krhka. Te usedline bodo pustile vinu veliko tanina, ki nas bo zelo motil pri pitju, kaj šele pri pokušanju in ocenjevanju vina. Tudi jagodni sok bo letos bogat s tanini, zato je vsako vrenje ali zadrževanje na tropu nevarno za pitnost in lepoto belega vina.

Svetujem, da si organizirate trgatve belih sort v vročem dnevu zgodaj zjutraj ali kasno popoldne. Mošt nižje temperature bo z nekaj žvepla vzdržal čez noč, zjutraj pretočimo in dovolj se bo odstranilo usedline iz mošta, da ne bo posledic v okusu. Kvasni nastavek, ki ga moramo imeti pri roki, bo vrenje takoj pogljal, da se izognemo negativnemu alkoholnemu vrenju s kvasnicami, ki so iz našega grozdja. Letošnja suša, nič dežja, ostanki škropiva na grozdju, vse to je škodilo kvasnicam v vinogradu, da se niso normalno razvile.

mag. JULIJ NEMANIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek Grozdje - najstarejše sadje

Grozdje se omenja že v svetopisemski zapisi, torej sodi med najstarejše znane vrste sadja. Največ grozdja predelajo v vino in sok, nekaj pa ga posušijo za rozine in korinte. Na trg prihaja črna in bela sorta grozdja. Luščina grozdne jagode ima ponavadi še mokasto voščeno prevleko, to je meglena rosa ali film. Ta se nabere, ko se zgosti vlaga v zraku, in jo nato s pranjem odstranimo.

Večina vrst namiznega grozdja ima pečke, poznamo pa tudi t. i. slip-skin sorte, katerim z lahkoto odstranimo luščino in so primerne za pripravo želejev. Luščino z lahkoto odstranimo, če jagode nekaj sekund blansiramo v vreli vodi. Hranilna vrednost grozdja je predvsem v visoki vsebnosti sladkorja, ki ga je v jagodah 17 odst., v samem grozdnem soku pa 23 odst. V 100 g grozdja je 73 Kkal ali 306 KJ, 1 g beljakovin, 3 mg natrija, več pomembnih mineralov, vitaminov, taninov, pektinov in organskih kislin. Ne vsebuje pa maščob in holesterola. Grozdje je dobro dopolnilo mnogim živilom. Po okusu se ujema z ribami in

morskimi sadeži, s siri, teletino, perutnino, z orehi in mandlji. Za pripravo grozdnega želeja potrebujemo 1 kg belega grozdja, 650 g sladkorja in 3 dl vode. Grozdne jagode operemo in pretlačimo skozi sito. Iz vode in sladkorja skuhamo gost sirup, dodamo grozdni dok, zavremo in kuhamo še 20 minut. Peno odstranimo in zmes nalijemo v čiste segrete kozarce in neprodušno zapremo. Zaradi boljšega zgoščevanja dodamo še želimo sredstvo po navodilu z vrečke.

Če želimo grozdne jagode zamrzniti, uporabimo rdeče sorte grozdja, kot sta žametna črna in modra frankinja. Bele grozdne jagode niso primerne, ker pri odtaljevanju porjavijo. Pred zamrznitvijo jagode potresemo s sladkorjem in C vitaminom. Takšno grozdje uporabimo za oblogo slaščic, tort, sladoleda in sadnih solat. Grozdje je v zamrzovalniku obstojno 8 do 10 mesecev. Zamrzneno pa lahko tudi grozdni sok, ki ga sladkega ali nesladkega natočimo v plastične posode in zamrznemo.

Kmečka zadruga Kostanjevica, z.o.o. Krška cesta 2 a Kostanjevica

razpisuje delovno mesto

vodje komercialnih del zadruga za nedoločen čas

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja ali višja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pisne prijave z dokazilo o izobrazbi pošljejo na gornji naslov v 10 dneh po objavi. O izbiri bodo pisno obveščeni v 30 dneh po dnevu objave razpisa.

Zlati znak SQ za Krkin novoterm

Krka Novoterm je na nedavnem kranjskem sejmu slovenske kakovosti prejela zlati znak SQ za mednarodno priznano kakovost — Na tuje že 60 odst.

NOVO MESTO — Lani so bili Krkini izolacijski materiali v izbrani družbi izdelkov, ki so na prvem sejmu slovenskih izdelkov dobili dovoljenje za enoletno uporabo znaka kandidata za slovensko kakovost. Pogoj za pridobitev znaka je bil najmanj polovičen delež domačega znanja v izdelku, lastna blagovna znamka, uveljavljenost izdelka doma in v tujini, spričevala in certifikati o kakovosti. Na letošnjem sejmu Slovenski proizved — slovenska kakovost, ki je bil nedavno v Kranju, se je Novoterm znašel v še bolj izbrani družbi: bil je med 23 izdelki 12 podjetij, ki so prejeli zlati znak SQ, ki pomeni kakovost, potrjeno v mednarodnih laboratorijih.

Novotermova kakovost ni naključna. Že pred leti so se v precejšnji meri usmerili na Zahod, kjer so, posebno v germanskem svetu, predpisi za kakovost izolacijskih materialov kot del gradbeništvu zelo zahtevni. Na Zahod, v Avstrijo, Nemčijo, Italijo, Grčijo, Krka Novoterm sedaj izvažajo že 60 odst.

Inž. Janez Bulc

svoje proizvodnje. Ostalo proda doma in deloma na Hrvaškem, tam zaradi varnosti plačil le toliko, kolikor uvozi repromaterialov in surovin. V Sloveniji polovico proizvodnje prodajajo tujcem, ki novoterm uporabljajo v svojem proizvodnem procesu, na primer Trimo in Avtoradgona za bivalne kontejnerje. Takih kupcev so zelo veseli, saj je zag-

• V prihodnje nameravajo v Novotermu še nekoliko povečati proizvodnjo izolacijskih materialov, od 12 tisoč na 15 tisoč ton letno. To bodo uresničili v povezavi s tujimi partnerji, ki so pokazali za Novoterm precejšen interes. Medtem ko je bilo še ne tako dolgo nazaj v Novotermu zaposlenih 232 delavcev, danes daje kruh še 175 ljudem.

tovljena stalna in precejšnja dobava novoterm, medtem ko so razmere v gradbeništvu dokaj kritične.

»Čeprav v zgodovini te tovarne zaradi zadrževanja rasti tečaja marke razlika med tujo in domačo ceno še nikoli

KMEČKI TURIZEM PRI PUCLJEVIH — Obiskovalcev ne manjka, saj imajo Puceljevi domačin in tujim obiskovalcem kaj ponuditi. (Foto: J. P.)

Od čuvaja do kmečkega turizma

V Žužemberku še na levem bregu Krke

ŽUŽEMBERK — »Najbolj sem vesel, če se naši gostje vračajo in povedo drugim, da je pri nas lepo,« pravi Franc Pucelj, ki je pričel s kmečkim turizmom »Pod gradom« v Žužemberku. Loka ob Krki je bila že od nekdanj shajališče vaških otrok, nenazadnje pa v poletnih mesecih tudi glavno žužemberško kopalnišče. »Tudi danes ni nič drugače, sprememba je le v tem, da v te kraje prihajajo tudi turisti in tem je potrebno ponuditi kaj več. Tudi Suha krajina ima danes več, kot je imela, zato sem se tudi jaz v teh časih, ko je potrebno poiskati kruh, odločil, da pustim službo čuvaja v Novolesu in pričnem na svojem. Naša kmetija je velika in marsikaj

pridelamo doma. Zgradili smo brunarico in sanitarni objekt in to je bilo že nekaj, da smo pristojne na občini zaprosili za ponudbo kmečkega turizma in zanj dobili potrebna dovoljenja,« o novi zaposlitvi pripoveduje gospodar Franc Pucelj.

V krušni peči pripravijo razne domače specialitete. Najpogosteje ljudje naročijo domače klobase, odojka in postrvi. Vselej je na mizi domač kruh, obiskovalci pa radi kot prilogo pojedjo tudi ajdove žgance. Kmečki turizem »Pod gradom« je zanimiv tudi za tiste, ki radi jezdijo konje v naravi, čolnarji ali pa brcajo žogo. Tukaj je na svežem zraku mogoče resnično najti za vsakega nekaj vesolja. »Radi bi obnovili še staro hišo in pripravili prenočišča za naše goste. Nekateri bi radi kar nekaj dni ostali pri nas, pa jim zaenkrat tega ne moremo ponuditi. To soboto bo v poldanskem času k nam prihajalo 15 konjenikov iz Grosupljeja. To srečanje z Žužemberčani bo zanimivo in vsi se ga veselimo,« pravi Franc.

J. PAVLIN

86 odst. zmogljivosti, smo prvo polletje zaključili pozitivno. Čeprav je gradbeništvo, katerega del vendarle smo, v težavah in ni skoraj nobene investicije, pa že dobra dva meseca spet proizvajamo s polnimi zmogljivostmi in vso proizvodnjo tudi sproti prodamo,« pravi direktor Krkinge Novoterm inž. Janez Bulc.

Z. L.-D.

Do kandidata s konvencijo

Novomeški krščanski demokrati pripravljajo konvencijo za volitve predsedniškega kandidata —

NOVO MESTO — 4. oktobra bo v Novem mestu konvencija slovenskih krščanskih demokratov, na kateri bodo elektrorji iz osmih dolenskih, belokranjskih, posavskih in kočevske občine med tremi imeni — Ivan Oman, Ivan Bizjak in dr. Andrej Capuder — izbirali kandidata za predsednika države na naslednjih volitvah. Novomeška konvencija bo ena od osmih v Sloveniji, kandidati za predsednika pa bo na koncu tisti, ki bo na vseh zbral največ glasov. Predstavili ga bodo 17. oktobra na tretjem taboru stranke v Ljubljani.

Na tiskovni konferenci pretekli torek je predsednik novomeškega odbora SKD Marjan Dvornik povedal, da bo novomeški odbor imel na novomeški konvenciji 12 elektorskih mest. Pet jih ima kot vsaka občina, sedem pa na račun števila članov stranke. Na vsakih sto članov nad dvesto pripada odboru eno elektorsko mesto in novomeški odbor trenutno šteje 900 članov. Posrbeli bodo, da bo vsaj en elektror iz vrst mladih krščanskih demokratov, eden pa iz ženske zveze. Konvencijo so si zamislili ne le kot predstavitev stranke in kandidatov ter volitve, ampak kot prireditve s pisanim kulturnim in zabavnim programom, tako da bi pritegnila čim več članov stranke in drugih ljudi.

SKD se tudi v novomeški občini intenzivno pripravlja na volitve. Hitro je ustanavljanjem krajevnih odborov. Teh je zaenkrat 16 in še pet iniciativnih. Analiza rezultatov zadnjih volitev jim je osnova za organizacijske in vsebinske prijeme posameznih območij. V teku je tudi postopek evidentiranja možnih poslancev. Imena bodo povedala na konvenciji, znano pa je, da je Marjan Dvornik že pristal na kandidaturu. V novomeški občini krščanski demokrati sicer pričakujejo, da bodo dobili na volitvah 25 (v samem mestu) do 30 odst. glasov, s čimer bodo — tako so prepričani — najmočnejša stranka. Pred volitvami se ne mislijo povezovati, saj želi-

jo biti jasno prepoznavna stranka. Nimajo pa nič proti koalicijam po volitvah, ki bodo pokazale realno moč posameznih strank. Pri tem se nimajo namena držati samo desnih strank, saj jim je jasno, da je slovensko volilno telo večinsko sredinsko usmerjeno. Predvolil-

• Na predlog krajevnega odbora iz Žužemberka je novomeški odbor krščanskih demokratov odobril družini Zupančič iz Stavče vasi v toarski protivrednosti tisoč mark pomoči. Zupančičevim je namreč pogorel kozolec, v katerega je udarila strela. Pomoč jim je izročil novomeški župan Marjan Dvornik.

ni čas bodo izbrili tudi za testiranje nove grafične podobe stranke, v kateri prevladujeta bela in pariško modra barva.

Z. L.-D.

SDP ponuja pošteno roko

Predvolilni shod SDP — Gospodarska prenova za dvig kvalitete življenja — Karieristi so zdaj drugje

NOVO MESTO — Novomeška občinska organizacija Socialdemokratske prenove (SDP) Slovenije je v petek pripravila predvolilni shod za člane in simpatizerje SDP. Vrt kandijskega hotela je bil nabito poln, čeprav na vabilu ni bila omenjena pogostitev in domača glasba. Obiskovalcev niso obremenjevali z dolgimi govori, ampak je podpredsednik stranke Borut Pahor, ki je bil, resnici na ljubo povedano, ena redkih nesvih glav na srečanju, kratko in jedrnat predstavljal strankine cilje.

V SDP poudarjajo, da bo od tega, kdo bo na naslednjih volitvah zmagal, odvisni: položaj zaposlenih, upokojenec in mladih, odpiranje novih delovnih mest, lastninjenje, vpliv tujega kapitala, gospodarjenje z gozdovi in še marsikaj drugega. SDP je na strani razvojno uspešne in socialno pravične države. Pahor je poudaril, da SDP ponuja realen program gospodarske prenove Slovenije, ki je pogoj za dvig življenjske ravni. »Smo vneti zagovorniki tržne ekonomije, ki naj bo uravnotežena. Zato veliko pozornost posvečamo socialnemu paktu. Brezme prenove se ne sme opraviti na ramenih delavcev, ampak se mora porazdeliti. Smo državotvorna stranka, ki postavlja v ospredje prihodnjega mandata prav vzpostavitev gospodarskih okvirov za razcvet slovenskega podjetništva in njegovo vključevanje na svetovne trge. Zavrčamo socialno demagogijo, ponujamo pa koncept uravnotežene razvojne politike. Zelo dobro vemo, da bo o dejanski suverenosti narodov v bodoče odločala njihova ekonomska moč,« je rekel Pahor.

SDP na decembrskih volitvah ponuja volilcem, ki se bodo po lastni vesti odločali, komu dati svoj glas, pošteno roko, brez laži. »Politike ne razumemo

KRKA IZOBRAŽUJE SODELAVCE IZ TUJINE

OTOČEC — Konec avgusta so bili na enotedenskem usposabljanju na Otočcu Poljaki, ki jih je Tovarna zdravil Krka zaposlila v svojem predstavništvu, da bi lažje obdelovala to tržišče. Poljska je za Krko pomemben partner, letos naj bi tam prodala za okrog 18 milijonov dolarjev izdelkov. Zaradi sistemskih sprememb, decentralizacije in privatizacije pa je obvladovanje tržišč v vseh državah Vzhodne Evrope mnogo zahtevnejše kot včasih, ko se je dalo vse dogovoriti na enem mestu, zahodne konkurence pa ni bilo. Danes zaključuje marketinško izpolnjevanje na Otočcu, ki ga pripravlja oddelek za medicinsko informatiko in propagando, še skupina Krkinih strokovnih sodelavcev iz Rusije, Ukrajine, Madžarske, Češke in Slovaške, ki so za Krko in njeno široko proizvodno paleto vse sama pomembna in perspektivna tržišča.

Počasno vračanje premoženja

Denacionalizacija ne gre, kot je bilo pričakovati

NOVO MESTO — Sekretariat za kmetijstvo novomeške občine je doslej prejel 118 zahtevkov za vračilo odvzetega premoženja, od tega je 29 še nepopolnih. Opravili so že 48 ustnih obravnjav, 4 pa so še razpisane, napisali 41 poročil o ugotovljenem dejanskem stanju in izdali 36 odločb o denacionalizaciji, od tega je 14 že pravomočnih. V 10 primerih ne morejo izdati odločbe, ker še ni ustanovljen Slovenski odškodninski sklad kot zavezanec za vračilo premoženja. Med zahtevami za vrnitev premoženja so tudi tri popolne vloge cerkve.

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora pa je doslej prejel 48 zahtev za denacionalizacijo stanovanjskih hiš, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč, od tega 44 popolnih. Z izjemo dveh primerov se zavezanca za vračilo negativno opredeljujejo do vračila in niso pripravljene sklepati poravnjav. Doslej so opravili 15 ustnih obravnjav, izdelali 11 poročil o dejanskem in pravnem stanju ter izdali 6 odločb o denacionalizaciji, od katerih so 4 že pravomočne. Ugotavljajo, da je reševanje zahtev za denacionalizacijo izredno zahtevno delo, saj obstaja vrsta nerešenih vprašanj v zvezi z izvajanjem zakona.

Rigelnik o Adrii

NOVO MESTO — Na obisku v Novem mestu se je podpredsednik slovenske vlade Herman Rigelnik s sodelavci pogovarjal tudi z vodstvom Adrie Caravan in predstavniki novomeške občine o težavah te novomeške firme. Po pogovorih je Rigelnik izjavil: »S problemom Adrie Caravan se je vlada seznanila 24. julija. Od takrat smo se večkrat pogovarjali o možnih rešitvah. Mislim, da je treba rešitev iskati med Adrio Caravan ter Ljubljansko in Dolenjsko banko. Čudno se mi zdi, da ti dve banki, ki sta največji upnici, ne moreta najti ustreznega načina za rešitev Adrie. Vsekakor je Adria Caravan ena najbolj uglednih slovenskih blagovnih znamk v tujini. Vlada agencija za prestrukturiranje je za reševanje tega problema odobrila 6 milijonov mark kredita, banke pa morajo dati garancijo. Tudi na današnjem pogovoru smo iskali možne poti za rešitev Adrie. Verjamem, da te poti so, in sem optimist.«

NAČRT ZA POLICIJO SPREJET

NOVO MESTO — Na seji 15. septembra je novomeški izvršni svet potrdil poročilo ocenjevalne komisije za javni anonimni natečaj za kompleks policije ob Roški cesti v Novem mestu. Novo policijsko stavbo v Novem mestu bodo zidali po načrtu, ki so ga izdelali v Arhitektnem ateljeju v Ljubljani. Potreben bo le nekaterih popravkov. Natečajni elaborat Vrata je prejel nagrado 600.000 tolarjev. Tudi drugo- in tretjevrščna elaborata, nagrajena s 450.000 in 250.000 tolarji, sta nastala v Ljubljani. Prvega je prispeval Miloš Bonča, drugega pa Jurij Kobe. Še štiri natečajne elaborate so odkupili. Skupaj je na javni razpis prispelo kar 21 natečajnih elaboratov.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 26. septembra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: Market, Kristanova trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 7. do 21. ure: Mini market Javor, Muzejska 3, Novo mesto
- Šentjerneje: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: Mercator—Standard, Prodajalna Rog
- Žužemberk: Mercator—KZ Krka, Samopostrežba
- Straža: Dolenjka, Market

- Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11 ure: Mercator—KZ Krka, Prodajalna Glavni trg 4
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 17. ure: Mini market Javor, Muzejska 3, Novo mesto

POLN KANDIJSKI VRT — Na petkovem predvolilnem shodu SDP v Novem mestu je program stranke in njene cilje na volitvah kratko in jedrnat predstavljal podpredsednik Borut Pahor (desno). Sledil je sproščen klepet ob okusni obari in domači muziki. (Foto: Z.L.-D.)

Cvetoče finančno svetovanje

V novomeški občini deluje 267 zasebnih podjetij — Največ novih nastajajo za finančne storitve in trgovino

NOVO MESTO — Žal bi bilo težko reči, da gre za zadovoljiva gibanja na področju prestrukturiranja gospodarstva, drži pa, da se število zasebnih podjetij v novomeški občini dokaj hitro povečuje in da se zlagama povečuje tudi njihov delež v skupnih gospodarskih rezultatih občine. Leta 1990 je bilo 148 takih zasebnih podjetij, ki so imela omembe vreden promet, lani 229, v letošnjem prvem polletju pa 267.

Registriranih zasebnih podjetij je v občini precej več, in sicer 462. Vendar jih je po podatkih SDK polletni obracun predložilo le 267, 39 jih je dalo izjavo, da niso imeli prometa, 156 podjetij pa je bilo povsem tiho. Med delujočimi je največ podjetij v dejavnosti trgovine in finančno-tehničnih storitev, vsakih po slabotretjino. Na teh dveh področjih, podobno pa tudi v gradbeništvu, prometu in zvezah, stanovanjsko-komunalni dejavnosti ter osebnih storitvah, se število zasebnih podjetij tudi najbolj povečuje. V industriji, kmetijstvu in gozdarstvu ter gostinstvu in turizmu pa je stanje nespremenjeno. Deluje 33 industrijskih, 4 kmetijsko-gozdarska in 9 gostinstvo-turističnih zasebnih podjetij.

Zasebna podjetja so v prvem polletju ustvarila dobri dve milijardi tolarjev

skupnega prihodka, od tega desetino na tujem trgu. Izkazala so 91 milijonov tolarjev bruto dobička, za akumulacijo pa razporedila 81,5 milijona tolarjev, kar je petkrat več kot lani. Izgubo v višini 26,6 milijona tolarjev, kar je skoraj desetkrat več kot lani, je imelo 65 zasebnih podjetij. Več kot podvojilo se je število zaposlenih v zasebnih podjetjih, vendar pa je 432 ljudi glede na ves trud in tudi konkretno pomoč za razvoj podjetništva dokaj nizka številka. Pomoči iz programa PHARE za pospeševanje malega gospodarstva pa Novo mesto ne bo deležno. Za to so bile izbrane gorenjske občine, češ da imajo že jasno strategijo razvoja in usklajen program.

Kot rečeno se delež zasebnih podjetij v gospodarskih obsežnih rezultatih vztrajno povečuje. Posebno opazen je njihov četrtinski delež v bruto dobičku in 29-odstoten v akumulaciji. Take rezultate je ustvarilo 2 odst. zaposlenih, ki so v davkih in prispevkih udeleženi z 1,6 odst., v obračunanih bruto plačah pa še z dvema desetinkama manj. Po prikazanih podatkih so bile plače v zasebnih podjetjih kar za 30 odst. nižje od povprečja občinskega gospodarstva.

Z. L.-D.

Ena gospa je slišala, da iz Slovenije izgnani italijanski podjetnik Fausto B. še naprej veselo sklepa pogodbe po Novem mestu in širši okolici. Z denarjem, ki naj bi sledil podpisu, pa je bolj žalostno.

NOVOMEŠKE PLAČE NAD REPUBLIŠKIMI

NOVO MESTO — Delavci v novomeški občini — bilo jih je 23.364 ali 5 odst. manj kot pred letom — so junija prejeli v povprečju 30,319 tolarjev neto mesečne plače. To je bilo za 4 desetinke nad državnim povprečjem. Najbolje so bili plačani zaposleni v finančnih in drugih poslovnih storitvah, v družbenih organizacijah in skupnostih, v prometu in zvezah ter gozdarstvu.

TEČAJ KROJENJA IN ŠIVANJA

NOVO MESTO — Interesente obveščamo, da bo informativni sešnanec za tečaj krojenja in šivanja v petek, 2. oktobra, ob 16. uri v avli osnovne šole Grm v Novem mestu. Informacije na tel. 21-784. Vabljeni!

MARIJA - V Črnomaljski občini tarnajo, kako gre marsikje, zlasti pa v gospodarstvu, vse navzdol. Nekateri pravijo, da jih ne bi mogel rešiti niti bog. Zato pa ne bi bilo odveč, če bi si katera od strank, ki jih v občini ne primanjkuje, omislila kot stalno nalogo prikazovanje Marije. Znano je namreč, da so kraji, kjer se je domnevno prikazovala Marija, doživeli pravi razcvet.

SVINJARJA - Delegati občinske skupščine so na nedavnem zasedanju pri točki o posledicah suše poslušali tudi dolg ekspoze enega od ribičev, kako so imeli letos zaradi pomanjkanja padavin v Lahinji že trikrat pogin rib. "Ko bi bilo vsaj malo dežja, da bi poplaknil našo svinjarijo v reki proti Metliki!" je bilo slišati vzdih iz delegatskih klopi. Kot protikrek takšnim željam pa se je začelo šušljati, da bodo morali osnovati delegatski klub Metličanov na začasnem delu in bivanju v Črnomlju ter metliških snah in zetov, ki se bodo v Črnomaljski skupščini borili tudi za pravice Metličanov.

ZBORI - Sedemurno zasedanje skupščine ter nenehna bojazan, ali bodo zbori, ki so bili na meji sklepčnosti, naslednji hip sploh še sklepčni, sta pustila posledice tudi pri županu, ki je sejo vodil. Tako ob enem od glasovanju ni in ni mogel priklicati v zrak niti ene roke. Razumljivo, ko pa je h glasovanju pozival delegate zbora občin. Nekateri so to razumeli že kot začetek razpada črnomaljske občine na tri dele.

Sprehod po Metliki

SPUSTA PO KOLPI s Krasinca do Metlike se je udeležil samo Nenad Jelenič, učitelj iz podzemeljske osnovne šole. Akcija je bila pripravljena v okviru tedna športa države Slovenije. Sklepati je, da je bila premalo razlagana, čeprav hudobneži pravijo, da se je Jelenič lotil resnega veslaškega treniranja. Doležle se je namreč vozil v šolo s kolesom, računali pa da so pokazali, kako je čolnarjenje veliko cenejše.

MILAN PAVLOVIČ iz Križevske vasi še vedno potrpežljivo čaka, da mu bo kdo povrnil škodo, ki je nastala ob letošnji Vinski vigre. Z zapravljivčkom se je v njegov avtomobil zaletela konjska vprega, ki je prevažala po mestu obiskovalce te majske velepridreditve. Voznik kočije pravi, da ga je za "posel" najel Konjeniški klub Bela krajina. Vodstvo tega kluba se izgovarja na prireditveni odbor Vinske vigre, le-ta pa, da res ne more odgovarjati za vsakega udeleženca v prometu. Zamotan krog, ki je vsekar težko rešljiv, najbolj pa je prizadel in udaril po žepu imenovanega Križevčana, sicer živečega v Ljubljani. Za popravilo svojega železnega konjička je odšel že pred meseci nekaj več kot 70.000 tolarjev. Vsekakor malce predrag spomin na letošnjo vinsko vigro.

KIPAR MARTIN SKOLIBER bo 3. oktobra predstavil svoje izvirne kوزarec v gostilni Petra Badovinca na Jugorju. Na predstavitev, ki bo popostrjena s kulturnim programom, bodo prišli znani Belokranjci in ostali Slovenci. Težko se je namreč odredi skušnjava videti čašo, ki je ni mogoče odložiti, dokler je v njej le kapljica rujnega vina.

Trebanjske iveri

ŠČUKA - Član mirenskega pododbora sevnške ribiške družine Slavko Šmuc bi pri priči prenehel kupovati krape, kvečjemu bi svetoval nakup plemenskih krapov. Šmuc pravi, da imajo s krapci, posebno s tistimi v ribniku v Lokah, nenavadne izkušnje. Neki Sevnčan, visok ribiški funkcionar v RD, je namreč ves čas zatrdel, da je v ribniku vsaj 1000 krapov, ko pa so ribnik spraznil, so našli komaj 150 primerkov. Sevnčan se zmeraj zagotavlja, da ni šlo pri njegovi izjavi o številu krapov v ribniku za nikakršno ribiško sprenevedanje ali pretiravanje, po njegovem je krape požrla ščuka, ki so jo našli v ribniku...

SPAGETI - Naš zvesti bralec nam sporoča, da je v vse bolj skromni gostinski ponudbi v trebanjski občini izbor italijanske hrane s špageti in tortelini v gostilni Pri Ivi na Rakovniku prava osvežitve. Bralec pravi, da se je sicer tamkajšnja glavna kuharica vsestransko izobrazila v Italiji, a kaj, ko je hitrost postrežbe ostala balkanska.

PETROL - Bralec, ki pogosto potuje v našo metropolo, je zvedel, da so pri Petrolu dobili namig, da bi bilo potrebno dodatno šolanje njihovih delavcev. Poučili naj bi jih o tako nepomembnih zadevah, kot je prijaznost do strank, o pranju šip, polnjenju zračnic itd. Med prve udeležence tečaja, ki naj bi potekal na bencinskem servisu na Rudniku pri Ljubljani, kjer te stvari že dobro obvladajo, naj bi uvrstili trebanjske črpaljarje.

Ženska je kot uganka: ni nam več všeč, ko smo jo enkrat odkrili. (Francoski pregovor)

Nič ni lepšega od kikirikanja na lastnem kupu gnoja. (Slovenski politik)

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Metličan plava, Črnomaljec tone

Belokranjski svobodni sindikat o razmerah v gospodarstvu — Zatevajo obisk podpredsednika vlade — Zaradi bornih plač sindikat nudi ugodnosti

METLIKA, ČRNOMELJ — Medtem ko gospodarstvu v metliški občini še nekako uspeva obdržati se na površju, pa črnomaljsko vse bolj tone, je bilo slišati pretekli teden na seji belokranjskega območnega sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Zato so zahtevali, naj podpredsednik republiške vlade nemudoma obišče Belo krajino.

Sindikalne poverjenike zanima, kakšno je razmerje med zaposlenim v gospodarstvu in negospodarstvu, kakšne so plače in stroški na zaposlenega ter presežki delovne sile. Znano je namreč, da odhajajo na čakanje predvsem delavci iz gospodarstva. Opozorili so, da bi se marsikatero podjetje lahko rešilo iz krize, če bi bila država bolj poceni. Tako pa imajo marsikje komaj dovolj za 80 odst. plače po kolektivni pogodbi. Tudi zaradi tega se sedaj odločajo o tem, ali bi se sindikati v elektrokovinski in tekstilni industriji pridružili generalni stavki. Medtem ko so v prvi dejavnosti v Beli krajini mnenja deljena, pa se tekstilci še niso opredelili. Toda po besedah sindikalistov povsod tam, kjer imajo plače nižje od 80 odst. kolektivne pogodbe ali

tudi o sindikalni trgovini, ki naj bi jo odprli prihodnje leto.

Sicer pa je bilo iz Belta slišati, da so jim od zunaj obljubili pomoč pri reševanju podjetja, ko bodo zamenjali vodstvo. Toda ko so to leto poletli storili, ni bilo kaj prida pripravljenosti za pomoč. Z ministrstva za delo so sedaj obljubili plačilo odpravnine za 100 presežnih delavcev, čeprav je res, da je pred časom denar z republike za ta namen v Belt že prišel, a so se vodilni v podjetju ustrašili odpuščenja delavcev. Da bi ohranili socialni mir, so denar za odpravnine raje namenili za plače. Sindikalni delavec je opozoril tudi na pomanjkanje strokovnjakov, zastarelo tehnologijo ter zamudno pri izplačilu plač, saj so julijsko dobili šele 15. septembra. Vendar so v mehanski obdelavi prav zaradi te plače poldrugo uro stavkali, saj ne dosega niti 60 odst. kolektivne pogodbe. Sindikat v Beltu ne more več opravljati svoje vlo-

ge, ker je le še »gasilec«.

Težave imajo tudi v Lesuju, kjer so pretekli teden dve uri stavkali zaradi neizplačanih julijskih plač, območni sindikat za Belo krajino pa od matičnega podjetja Adrie Caravan zahteva zagotovitev socialne varnosti za hčersko podjetje. V Iskri sicer imajo delo in plače, vendar jih tepe precejšen tečaj tolarja, saj skoraj 90 odst. proizvodnje izvozijo. Zato se boje, kaj bo prineslo prihodnje leto.

M. BEZEK-JAKŠE

PRORAČUNU GROZI PRIMANJKLJAJ

ČRNOMELJ — V razpravi o polletni porabi denarja iz občinskega proračuna so na zasedanju skupščine ugotovili, da ob koncu leta grozi primanjkljaj. Zato so naložili izvršnemu svetu, naj stori vse za povečanje dopolnilnih sredstev iz republike. Črnomaljši tudi niso zadovoljni z razdeljevanjem denarja za demografsko ogrožna in obmejna območja, saj bi morala država več za oživljanje krajev ob meji.

NOV MOST NAD OBRHOM — Leseni most nad Obrhom na cesti, ki vodi od Metlike proti Rosalnicam, je bil dolgo tarča številnih kritik, saj je grozilo, da se bo podrl. Do konca oktobra pa bo črnomaljski Begrad zgradil nov, trden betonski most, ki bo veljal 6 milijonov tolarjev, denar zanj pa bo prispevala metliška občina. Ob tem je vodnogospodarska uprava tudi regulirala potok, denar za ta dela pa je zagotovilo ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora. (Foto: M.B.-J.)

O smeteh, ki jih ni, čeprav so

Predlog Komunale, da bi odvažala smeti iz več naselij kot doslej — Kmetje res brez smeti? — Zgovorna črna smetišča — Nekateri »tišči« cena

ČRNOMELJ — Črnomaljska Komuna sedaj odvažala smeti iz Črnomlja in 20 ostalih naselij za nekaj več kot 9.000 ljudi ali polovico prebivalcev občine. Na leto tako odpeljejo 15.000 prost. metrov odpadkov. Ker pa zatirajo, da je na deponiji pri Vranovičih dovolj prostora še za večletno odlaganje smeti, v Komunali pa imajo potrebna vozila in osebje, so se odločili odvoz razširiti na več naselij, tako da bi smeti odvažali še okrog 3.300 krajanom. Ta odločitev pa je našla na različne odmeve tako pri krajanah kot pri delegatih občinske skupščine, ki so pretekli teden razpravljali o dopolnitvi odloka o ravnanju z odpadki.

Znano je, da so že po odloku, ki je bil sprejet leta 1989, imeli v Komunali precej težav pri izterjavi plačil za odvoz smeti, ker se prebivalci nekaterih vasi z odvozom niso strinjali. Svojo odločitev so utemeljevali s tem, da kmečka gospodinjstva nimajo komunalnih odpadkov, ki bi jih bilo potrebno voziti na občinsko deponijo. Drži sicer, da kmetje veliko odpadkov koristno porabijo,

da pa jih mnogo tudi zavržejo, dokazujejo 80 črnih smetišč v občini. Nekatera med njimi so celo na območju vodnih virov. Samo lani so delavci Komunale na komunalno deponijo odpeljali okrog tisoč prostorskih metrov gospodinjstev in kosovnih odpadkov, zlasti iz naselij v okolici Črnomlja. Opozarjajo pa, da bodo ljudje zagotovo prav na očiščena odlagališča znova odlagali smeti.

Sicer pa je večina delegatov, ki so razpravljali o dopolnitvi odloka menila, da bi morali uvesti odvoz smeti za vsa gospodinjstva v občini. Komunali so očitali, da pobira smeti predvsem tam, kjer ima sama interes, ne ozira pa se na želje krajanov. Predstavniki semiške krajevnne skupnosti je navedel vrsto vasi, kjer je dostop s smetarskim avtomobilom mogoč, a Komunali očitno ni do tega, da bi tja vozila po smeti. Drugi delegat, prav tako iz Semiča, pa je zahteval, naj določijo kar rok, kdaj bodo začeli voziti smeti iz vseh naselij v občini.

Slišati je bilo tudi predlog, naj bi se enkrat napisali odlok o ravnanju z odpadki za prihodnji, in ne pretekli čas.

M. BEZEK-JAKŠE

Cekinček spet delali na Mirni?

V trebanjski občini in kmetijski zadrugi bi radi poskrbeli za letno okrog 3000 ton presežkov krompirja, ki naj bi ga 40 delavcev predelalo v čips

TREBNJE — »Kot občina smo zainteresirani za krompir oz. za predelavo 3000 ton krompirja v krompirjev čips,« je dejal predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj in na seji izvršnega sveta svetoval direktorju podjetja SMER-KO, dipl. inž. Antonu Kotarju, ki proučuje možnosti za postavitev linije za krompirjev čips Cekinček, naj se poveže s Kmetijsko zadrugo Trebnje in Kolinsko.

Kotar do obisti pozna vse tovarne, ki so se ukvarjale oz. se še ukvarjajo s predelavo krompirja v nekdanji Jugoslaviji, saj je imel pri vseh prste vmes, seveda tudi pri mirenski Kolinski. Pravi, da srbska tovarna čipsa v Čačku zaradi blokade vsaj zaenkrat ne bi pomenila resne konkurence že leta 1965 v Mirenski dolini rojeni blagovni znamki Cekinček, da pa je izdelovalec čipsa iz hrvaške Garešnice zelo agresiven in si očitno tudi z dumpiškimi cenami hoče pridobiti večji kos pogače na slovenskem tržišču. Kako si sicer razložiti poslovno potezo Hrvatov, ki so se v začetku tega leta prodajali čips po 50 do 58 tolarjev, zdaj pa so ceno spustili na 27 do 37 tolarjev! Oba tuja proizvajalca

naredita letno po okrog 1000 ton čipsa, študija, ki sta jo podprla trebanjska vlada in tukajšnja kmetijska zadruga pa je pokazala, da bi v Sloveniji lahko prodali letno vsaj 425 ton, možnosti pa so tudi v izvozu.

»V Sloveniji še ogromno govori o krompirju in vsi bi delali pomfri, bodisi da gre za tistega v Velikem Gabru ali mizarja s Trojan ali onega interesenta iz Prekmurja. Tako preprosta pa krompirjeva tehnologija le ni, da bi si že vsak lahko omislil njegovo predelavo kar v garaj, kakor da bi imeli opravka s kakšno stiskalnico ali stružnico. Tovarna na Češkem, s katero sodelujem pri izdelavi Cekinčka, ima skladišče za 22.000

Turistični obračun

Preslaba osveščenost

ČRNOMELJ — Leto se nagiba h koncu in v Črnomlju zopet delajo obračun, kaj so naredili v turizmu ali bolje, kaj so zamudili. Nepravilno bi bil tisti, ki bi trdil, da ni bilo prav nič storjenega, saj sta bila izdelana prospekta Bele krajine in gostinske ponudbe, vodič po gozdni učni poti Planina-Mirna gora, izdelavi sta vodnik po krajinskem parku Lahinja in karta mesta Črnomlja. Posneli so videokaseto, pet se jih je odločilo, da bodo gostitelji ob vinski cesti, bilo pa je tudi nekaj predstavitev krajev ob Kolpi na sejnih v Ljubljani.

Spodbudno, bi rekel optimist, pesimist pa bi pristavil, češ kaj pomagajo prospekti, kaj kmečki turizem ob vinski cesti, kaj gostinska dejavnost, če pa vsega tega ni moč nikomur ponuditi. Zanimiv bi bil podatek, koliko turistov je letos obiskalo črnomaljsko občino, vendar ga najbrž, vsaj točnega ne, nimajo nikjer. Za Belokranjce pa ni potrebno izdajati ne prospektov ne snemati kaset, saj Belo krajino tudi brez tega očito dobro poznajo. Celo tako dobro, da raje kot na izlet po deželici ob Kolpi krenejo na potovanja okraj Gorjancev ali še raje kar onkraj severne in zahodne slovenske meje. Dovolj zgovoren podatek, koliko dajo Črnomaljem zaslužiti turisti, pa je, da je znašal delež gostinstva in turizma v družbenem proizvodu črnomaljske občine leta 1990 komaj 3,3 odst. Vprašanje je, ali bo, ko bodo čez dve leti (!) ugotavljali letošnji delež, kaj večji. Še vedno namreč drži, da Črnomaljši turistično niso ravno najbolj osveščeni, kar potrjujejo tudi s tem, da jim v Črnomlju kljub nekajkratnim poskusom ni uspelo sestaviti niti upravnega odbora turističnega društva, kaj šele, da bi našli predsednika.

M. BEZEK-JAKŠE

VRSTA POSODOBITEV

METLIKA — V Metliki poteka vrsta del, ki bodo prispevala k lepšemu izgledu in urejenosti kraja. Že lani so se v okviru javnih del lotili urejanja struge in obrežja Obrha, popravili kamnito ograjo nad izvirov Obrha, uredili pot proti pokopališču. Ta dela so bila ugodno ocenjena, zato se letos nadaljujejo. Tako pravkar urejajo kanalizacijo, mostiček in stopnice od CBE proti Mestnemu trgu, pa okoli vrtca, čaka pa jih še ureditev okolice v novem blokovskem naselju. Metlika je ali pa bo letos dobila še nekaj pločnikov. Največji metliški naložbi pa sta v letošnjem letu filter za čiščenje pitne vode na Veselici ter ureditev mosta čez Obrh pri Rosalnicah. Lesenega bo zamenjal trdnjši most, še prej pa bodo morali delno regulirati strugo potoka. Seveda s tem metliških načrtov še ni konec, saj naj bi letos med drugim stekla tudi gradnja nove avto-busne postaje.

ALESSI ZA ČAJ IN KAVO

LJUBLJANA — V galeriji Ars so v torek, 22. septembra, odprli zanimivo razstavo Tea & Coffee, se pravi Čaj in kava, predstavljena je namreč kolekcija posod za čaj in kavo znamenite italijanske družbe Alessi, ki že več kot 70 let izdeluje drobne namizne predmete in predmete za hišno uporabo, predvsem v bakru, medenini in alpakki. Alessi je postal svetovni pojem vrhunškega oblikovanja, proizvodi te družbe so v mnogih muzejskih in galerijskih zbirkah, od Metropolitankega muzeja v New Yorku do Narodnega muzeja modernih umetnosti v Kyoto.

GD STRAŽBERK ZMAGOVALEC 3. SMODEJEVEGA MEMORIALA — Občinska gasilska zveza Trebnje in gasilsko društvo Veliki Gaber sta se v soboto izkazala kot dobra gostitelja ženskih in moških gasilskih ekip ter veteranov iz 7 občin dolenske, posavske in zasavske regije. Gasilci so se na 3. srečanju za plaketo Jožeta Smodeja pomerili v metu torbice v cilj, hitrem oblačenju in vaji z vedrovko (na posnetku članice GD Bela Cerkev iz novomeške občinske gasilske zveze). Konkurenca je bil najhujša pri članih, kjer so že drugič zmagali gasilci iz Stražberka (OGZ Trebnje), 2. je bilo GD Trnovec (OGZ Sevnica), 3. GD Kamence (OGZ Novo mesto), 4. GD Brežice - okolica, 5. GD Radeče (OGZ Laško) itd. Pri članih so zmagale študenčanke (OGZ Sevnica), pri veteranih pa Trebanjci. (Foto: P. Perc)

Za prizadete se mora zavzeti skupščina

Strokovni posvet o duševno prizadetih

RIBNICA — 11. septembra je bil v Miklovi hiši v Ribnici strokovni posvet o problematiki Ribniške osnovne šole s prilagojenim programom Jožeta Petka in dela z duševno prizadetimi v ribniški občini. Sklicala ga je ravnateljica šole Olga Černe z namenom, da bi se razrešile nekatere dileme v zvezi z novim statusom, ki naj bi ga dobila šola oziroma njena dosežanja dejavnost po ukinitvi samostojnosti. Posveta so se udeležili tudi svetovalec direktorja Zavoda za šolstvo dr. Darko Opara, predsednik Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Sloveniji Tomaž Jereb in podpredsednik zveze ter donedavni dolgotrajni direktor delavnice pod posebnimi pogoji v Mengšu Bruno Kocbek.

Utemeljivam ravnateljice, da bi bilo s strokovnega vidika boljše, če bi delavnice pod posebnimi pogoji ostale v sklopu šole, je prav s stališča stroke oporekala direktorica Centra za socialno delo Majda Vrh, podprl pa jo je tudi Tomaž Jereb. «Šolski sistem v življenju normalnih ne predstavlja nekaj, kar bi jih spremljalo od rojstva do smrti, in če si prizadevamo, da bi tudi prizadetim omogočili čim bolj normalno življenje, jim je potrebno omogočiti tudi drugačno, ne le šolsko skrb,» je dejal Jereb. Dodal je še, naj zaposleni v šoli Jožeta Petka svojih kadrovskih težav in problemov ne rešujejo pod krinko stroke. Vrhova je ob tem povedala, da kadrovskih problemov pravzaprav ne vidi, saj v Ribnici obstaja potreba po organiziranju mobilne službe, prav tako pa tudi oddelka za delovno usposabljanje.

Prav zaradi slednjega so si bili razpravljalci enotni, da bi v Ribnici morala biti vsaj dva oddelka s prilagojenim programom, kar bi glede na število otrok lahko bilo že sedaj. Zato se Vrhova tudi ni strinjala s sklepno oceno strokovnega posveta, ki jo je podal predsednik ribniškega izvršnega sveta Janez Henigman, da bi za letos ostalo tako, kot je določilo ministristvo za šolstvo. Dr. Opara je menil, da bi ministristvo lahko spremenilo svojo odločitev, da je v Ribnici lahko samo en oddelček s prilagojenim programom, še med tem šolskim letom, če bi se za to dovolj odločno zavzeli poslanci ribniške skupščine.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Miro Ferlin

O grobovih največ vprašanj

KOČEVSKA REKA — Podjetje Snežnik iz Kočevske Reke ima več dejavnosti. Ustanovili so tudi poslovno enoto za turizem, ki jo vodi Miro Ferlin. Zdjaj, po odprtju območja Kočevska Reka, pa je zanimanje za to dejavnost kar precejšnje. Miro Ferlin nam je o tem povedal:

«Območje Kočevske Reke obišče v zadnjem obdobju na dan povprečno po dva avtobusa turistov, ob vikendih pa tudi več. Prihajajo iz vse Slovenije. To so enodnevniki izleti, ker nimamo dovolj prenočišč. Ko bodo prenočitvene zmogljivosti zgrajene, pa bomo lahko organizirali dvo-ali večdnevne izlete in razširili našo ponudbo še na sosednja območja. Avtobuse s turisti sprejmemo naši vodiči že v Ribnici, kjer jim pokažemo ribniške zanimivosti. Potem jih preko Rakitnice in Grčaric peljemo do Gotenice in Kočevske Reke, kjer jim na kratko predstavimo občino Kočevje in podrobneje krajevno skupnost Kočevska Reka.»

Na vprašanje, kaj izletnike najbolj zanima in po čem sprašujejo, je Miro Ferlin odgovoril, da je največ vprašanj o pojavnem obdobju, ko je bilo območje Kočevske Reke zaprto. Številni vprašujejo, če so tu delali zaporniki, ki so bili obsojeni na dachavskih procesih oz. če so tu na smrt obsojene postrelili, pa tudi o povojnih pobojih domobrancev in drugih, pri čemer se izkaže, da večina izletnikov ne razlikuje Kočevskega Roga in Kočevske Reke.

J. PRIMC

Razsipno se ne sme obnašati nihče

Predlog renominacije ribniškega občinskega proračuna je povzročil razpravo

RIBNICA — Minuli četrtek so na seji ribniškega izvršnega sveta obravnavali skupščinsko gradivo. Razpravo je zaradi nestrinjanja z dodeljenimi sredstvi povzročil predvsem predlog renominacije občinskega proračuna. Člani izvršnega sveta so zavzeli tudi stališče do nekaterih »spornejših« zadev, tako denimo do preimenovanja nekaterih ulic v Ribnici in do predloga izgradnje ribniške obvoznice.

Janez Mihelič je kot šolnik in zadolžen za šolstvo na občinski upravi skušal za šole iztržiti nekaj več, kot jim je po predlogu renominacije občinskega proračuna do konca leta namenjeno. Menil je, da so materialni stroški za šole problematični, motila pa so ga predvsem izhodišča za šole. Načelnik oddelka za gospodarstvo Peter Levstek je dejal, da so prav šole dobile za materialne stroške v letošnjem letu bistveno več kot drugi občinski porabniki, in zadržal, da je za materialne stroške v šolah namenjenega denarja dovolj. Mihelič je menil, da bi potrebovali vsaj še milijon tolarjev, vendar na predlog ostalih članov izvršnega sveta, naj pove, komu naj na račun šol denar odzvajamo, tega ni hotel storiti. Razpravo so zaključili z ugotovitvijo predsednika izvršnega sveta Janeza Henigmana, da je občinski proračun zelo omejen in da se zato nihče ne more obnašati razsipno.

Člani izvršnega sveta so se odločili, da bodo skupščini predlagali, naj pod-

pre odločitev stanovalcev Trga Veljka Vlahovića o preimenovanju njihove ulice. Odločitev o tem, kakšno ime naj bi v bodoče trg imel, so prepustili skupščini.

V zvezi s projektom gradnje ribniške obvoznice so se, kljub temu da podjetje

Meles njeni izgradnji nasprotuje, odločili za eno od treh predlaganih možnosti izgradnje. Odločili so se za varianto C, ki ni nujno, da bi tudi obveljala, saj je v tem trenutku pomembno predvsem to, da bi se gradnja obvoznice lahko pričela. Gradili naj bi jo etapno, s tem da bi pričeli delati od Partizanske ceste preko Male Hrovače.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PONOVO NESKLEPČNI

KOČEVJE — Prvi sklic kočevske občinske skupščine po počitnicah se je končal ravno tako neslavno kot predhodni. V zadostnem številu so se zbrali le poslanci družbenopolitičnega zbora. O razlogih ponovne nesklepčnosti zbora krajevnih skupnosti pa tudi zbora združenega dela tokrat niso razpravljali. Župan dr. Mihael Petrovič je pripomnil, da bi bilo morda boljše, če bi bila seja v delovnem času, s čimer se je večina strinjala. Skupna seja bo tako ponovno sklicana, bila pa naj bi že prihodnji torek ob 13. uri.

VSE POGOSTEJŠE KRŠITVE

RIBNICA — 11. septembra je bila v prostorih Obrtne zbornice Ribnica razširjena seja izvršnega odbora zbornice in odbora gostinske sekcije. Povod za sklic so bile vse pogostejše kršitve odloka o poslovnem času v gostinskih lokalih. Zaradi tega so ribniški policisti v letošnjem letu dali že 36 prijav zoper lastnike gostinskih lokalov v Ribnici. Udeleženci seje so ugotavljali, da si zakona o javnem redu in miru in odloka o poslovnem času ne razlagajo vsi enako. Po odloku bi morali biti gostinski lokali ob 23. uri zaprti in izpraznjeni. Gostilničarji so zatrjevali, da jih ob navedeni uri zapirajo, da pa je težava v tem, ker gostov ne morejo spraviti iz lokalov. V razpravi je bilo poudarjeno, da se bodo morali gostje in gostinci privaditi na spoštovanje odloka. S soglasjem sosedov in krajevne skupnosti ter privolitvijo ribniškega izvršnega sveta pa bi bile lahko v poletnem času gostilne odprte do 24. ure.

ZA PRIZADETE V SUŠI

RIBNICA — V ribniški občini so iz proračunskega denarja, namenjenega za pospeševanje proizvodnje hrane, namenili 800 tisoč tolarjev za odpravo posledic suše. V sodelovanju s kmetijsko zadruzo in pospeševalno službo bodo kmetom nudili pomoč pri nakupu koruze, ječmena in krmil. Osnova za dodelitev pomoči je število glav živine. Po 70-odst. prodajni ceni bodo lahko nabavili po 50 kg krmil na eno govedo. Pod ugodnimi pogoji bodo kmetom že v kratkem ponudili v nakup zaenkrat skupno okoli 90 ton koruze, ječmena in krmil.

ŠIFRER GOST

»VRTILJAKA 92«

SEVNICA — Vzgojno-varstveni zavod Ciciban, Osnovna šola Sava Kladnika in Zveza kulturnih organizacij Sevnica vabijo v soboto, 26. septembra, ob 14. uri na kulturno-zabavno prirediteljsko Vrtiljak 92. Prizorišče te pestre in zlasti med otroki, ki jim je predvsem namenjena, priljubljene prireditve bo okolična sevniška vrta in njegovi prostori. Na ogled bo modna revija Biba vija, za zabavo pa bodo poskrbeli kantavtor Andrej Šifer, plesna skupina s Senovega, ansambel Melanie, čarovnik Niko, sevniška godba na pihala in drugi.

MERKATORJEVA NAGRADNA IGRA

SEVNICA — V soboto, 3. oktobra, bo sevniški Merkator, ki letos praznuje 15-letnico, z žrebanjem srečk, modno revijo in zabavnim programom zaključil veliko nagradno igro za svoje kupce. Eden izmed kupcev Merkatorja, ki je naenkrat kupil v njihovih trgovinah vsaj za 500 tolarjev, bo dobil za prvo nagrado avtomobil R 4, druga nagrada za kupce je motorno kolo, tretja pralni stroj itd. »Katrca« za prvonagrajenca oz. tistega, ki bo imel pri žrebu največ sreče, je na ogled v blaginjski Sevnica.

OBNOVA CESTE NA VELIKI CIRNIK ZAMUJA

ŠENTJANŽ — Sekretar sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora pri sevniški občini, inž. Jože Kolar, ni zadovoljen z izvajalcem del Marjanom Kotarjem iz Male Sevnice, ki je nedavno dal najboljšo ponudbo za posodobitev makadamske ceste od Podboršta do Velikega Cirnika. Kolar je tudi vodstvu KS Šentjanž povedal, da se ta obrtnik s svojim odnosom norčuje iz krajanov in občinarjev.

Hrvatom je huje

Dokleji zagate z domačimi sezonskimi delavci?

SEVNICA — S sezonskimi delavci, ki jih dobi sevniški Merkator s spiska nezaposlenih pri zavodu za zaposlovanje za obiranje hmelja pa tudi jabolk in hrušk, imajo neprimerno več težav kot s sezoni iz Hrvaškega Zagorja. Za obiranje hmelja so tako letos potrebovali okrog 80 sezoncev. Prijavilo se je 44 nezaposlenih, k podpisu pogodbe jih je prišlo 33, do konca pogodbenega dela jih je zdržalo komaj 19!

Če gre za obiranje jabolk ali hrušk, se takšen primanjkljaj delovne sile niti ne pozna, povsem druga pesem pa je, če za strojem za obiranje hmelja, ki se vrti dan in noč, naenkrat umanjka kar peterica delavcev. Tako neodgovorne domačine so reševali Zagorci, ki so pripomogli, da so količkaj normalno spravili v sušilnico že tako zaradi suše za okrog 40 odst. okrnjeno količino pridelka.

Kriza pri nas očitno še ni tako hudo prizadela standarda naših državljanov, kot jo občutijo sosedje prek Sotle, sicer bi verjetno precej bolj resno izkoristili sleherni priložnosti za zaslužek, četudi ne ravno najboljši.

P. P.

Čevljar ima dušo, država pa davke

Obrt: čevljarstvo

SEVNICA — Čevljarji so čudni tiči: več ko imajo dela, bolj sedijo. No, za kazen ves čas sami sebe tolčejo po kolenu. Včasih je prav gotovo bilo tako, dandanašnji pa je malce drugače. Kemija je dala lepila, ki jih še ni bilo, so zbijali čevlje z brezovimi »klinčki«. In tako dalje. Vse razlike med nekdanjim in sedanjim čevljarstvom bi našel kvečjemu kak star čevljar.

Stoparjev rod iz Sevnice ga premore; čevljarski obrti je dal Franca, ki jih ima danes že trinosemdeset. Stoparjev, ki so se doslej »tolkli po kolenu«, je več, saj govori družinsko ustno izročilo, a tudi papirji, da so ti čevljarji že sredi prejšnjega stoletja. »Dolgo že traja, vendar najbrž ni bilo za tako rokodelstvo, kot je naše, nikoli težje, kot je zdaj. V socializmu so nas davkarji pustili kolikor toliko pri miru. Zdjaj pa kar naenkrat take dajatve, da jih čevljar nima odkod plačati,« pravijo Frančevi potomci, ki jih ob tem kar mine, da bi kdaj nadaljevali hišno obrt. Prepričani so, da so obljube o pomoči t.i. deficitarnim dejavnostim malo več kot čevk.

Kljub temu Stoparji iščejo možnosti, da bi čevljarili še naprej. V Sevnici obnavljajo in posodabljajo delavnico. In ker »ne moreš samo na stare čevlje čakati«, so že skoraj

ČEVLJAR — Za Stoparjeve je bolje, da jim ljudje nosijo popravljat kovčke (kot na fotografiji), kakor da bi po toliko letih, kot čevljarji, oni sami »spakirali kovček« in se nehali ubadati z obutvijo.

trdno odločeni, da bodo čevlje ne samo popravljali, ampak tudi delali. Ko tako razgrinjajo misli in načrte, se zadi, da so pravi čevljarji, takšni, da ima zanje čevljar dušo. Posebej se to zdi ob pogledu na stari del delavnice. Spominja na hitro urejen muzej, toliko je v njej starega orodja in listin, ki izpričujejo hišno tradicijo. »Muzealije« pa so ob koncu dvajsetega stoletja žal premalo za uspešen posel v toliko zastopstveni panogi, kot je čevljarstvo. Zato bodo Stoparjevi kmalu začeli izdelovati z obnovljenim strojnimi parkom copate in pozneje čevlje.

L. M.

MOST BO BOLJ TRDEN — Delavci mariborskega Gradisa — Nizke gradnje so z manjšo zamudo prejšnji teden pripeljali na nasip pod prosluli savski most, oz. uradno brv za pešce, ki je zanihal(a) ob otvoritvi in ga je sevniška občina zato takoj zaprla, dva 28-tonska armiranobetonska pilota. Najpozneje v 14 dneh naj bi s tem posegom povečali potrebno togost sredinskega stebra. Za pešce bodo uredili na vsaki strani ojačanega stebra manjši razgledni ploščadi, podobni tistim na novomeškem mostu čez Krko. Pozneje bodo vgradili še dušilne elemente, za kar pa ne bodo več potrebovali tako lepega vremena oz. nizke Save. Na postelju: z dvigalom približujejo pilot k problematičnemu stebri. (Foto: P. Perc)

Vode ni za požare niti za živino

Bodo vaščani Kamenice kmalu prišli do vodohrama, kj bi jih rešil kroničnega pomanjkanja pitne vode iz dotrajanega vodovoda Šentjanž—Krmelj?

KAMENICA — Huda suša ni le povzročila veliko škode v kmetijstvu in ne vsečnosti v številnih gospodinjstvih, ampak njene posledice ponekod še močno občutijo. 15 gospodinjstev vasi Kamenica je praktično brez vode že dva meseca in prav nič ne kaže, da bo kmalu kaj bolje.

»18 let je že, odkar je bil zgrajen vodovod od Šentjanža do Krmelja. Od Šentjanža, ki se je pozneje odcepil, smo zadnje krilo. Žal krajanje ugotavljamo, da je vzdrževanje vodovoda, za kar je dolžna skrbeti krajevna skupnost Krmelj, zelo slabo. Nazadnje so v odročnih vaseh pobirali vodo lani avgusta. Po besedah predsednika KS Krmelj je vode v zajetu nad Šentjanžem dovolj, da teče čez. Problem pa je dotrajani vodovod, ki verjetno ni bil dovolj strokovno narejen, zato so izgube vode velike in smo pogosto brez nje. V zadnjih letih kar pri dveh požarih od treh ni bilo vode niti za gašenje. Tako se je zgodilo tudi na kmetiji Goletovih, kjer redijo 30 do 35 glav živine in smo krajanje pred štirimi leti pomagali v enem mesecu pokriti pogorelo največje gospodarsko poslopje v KS Šentjanž.

Milan Jamšek

naj ga prevzame sevniška Komunala, čeravno se vsi zavedamo, da bi bilo to bržda dražje. Stanje ne bi bilo tako kritično, če bi velik porabnik te vode in v zadnjem času zelo slabi plačnik, krmeljska Metalna, dokončala svoj rezervoar za vodo. Imajo tudi potopno črpalko, da bi lahko za hlajenje kompresorja uporabljali industrijsko vodo iz Hinje namesto iz vodovoda. Pogovarjamo se, da bi nad našo vasjo zgradili vodohram za 90 do 100 m³ vode. Mogoče bi bil potop Krmelj občasno ponoči brez vode. Zdjaj se nekako za silo rešujemo z vodo iz izvirov, ki so nam jih odsvetovali ob gradnji zdajšnjega vodovoda.

Upamo, da nam bo občinski sekretariat za varstvo okolja, kot so nam obljubili sevniški občinski mošje, pomagal pri dogovoru med krajevnima skupnostma Šentjanž in Krmelj, da bi končno odpravili našo stisko,« je povedal Milan Jamšek.

P. P.

UGODNEJE ZA STARŠE

RIBNICA — Z avgustovskim povišanjem ekonomske cene za ribniški vrtec se je razmerje v deležu, ki ga v ekonomski ceni pokriva proračun, in deležem, ki ga plačujejo starši, močno prevesilo v prid staršev. Prispevek staršev je namreč ostal nespremenjen in znaša za vrtec 3.842 tolarjev in za jasli 5.053. Nova ekonomska cena za vrtec je 8.959,40 tolarjev in za jasli 12.563,60 tolarjev.

Sevniški paberki

BIFE IN ŠPORT — Že ko so predstavniki sevniškega TVD Partizan in Sportne zveze napovedali, da bodo oddali prostor ob rokometnem igrišču zasebniku, lastniku trgovine Maxim, da bi tamkaj uredil bife, so tudi na seji sevniške vlade izrazili pomisleke o (ne)združljivosti športa in alkohola. Najbolj odločno je bil proti takemu načinu zagotavljanja denarja za dejavnost TVD Partizan dr. Jurij Pesjak. Zdjaj, ko se prcnova prostorov vleče kot jara kača, prihajajo tudi iz vrst telesnokulturnih delavcev vse bolj glasni protesti, češ da je TVD Partizan sklenil z zasebnikom pogodbo, ki ga ne priganja k zaključku del, ampak prej nasprotno. Športnike moti tudi razbita steklenina na igrišču, ki je posledica nenavadne komercializacije in (začasno?) spremenjene namembnosti športnega igrišča. Bo kdo poskrbel za ustrezen red ali semkaj spada le ugašanje reflektorjev?

RIBISKA — Eden najstarejših ribičev v sevniški družini, Bine Zakšek, se je na letni skupščini RD Sevnica znebil kar nekaj »biseroev«. Na retorično vprašanje, kdaj bodo spet čiste vode, si je odgovoril, zakaj ne prepovedo ribolova, če so ribe strupene. Tajnik Boris Mejak je odvrnil, da so naročili že vsaj 10 analiz in vedno so dobili pavšen odgovor: »Če pojesh eno ribo na teden, ne boš umrl!« Bine je dodal, da poje tri ribe na teden. Njegovi kolegi so se lahko prepričali, da je še pravi kerlec.

• Enostavno je prenehati kaditi: jaz sem to že večkrat naredil. (Twain)

Železniška postaja iz naselja?

Predlagani lokaciji

DOBOVA — Železniška postaja Dobova je imela že do sedaj poseben pomen v sistemu slovenskih železnic. Zaradi nove državne meje se bodo tu vse bolj razvijale dodatne dejavnosti, ki že zdaj vsebinsko širijo potniško in tovarno postajo Dobova. Gre za carinsko službo, policijo, veterino, fitopatologijo, spedicijo, menjalnico ipd. Dolgoročno bo treba vsem tem službam zagotoviti tudi gostinske usluge, trgovino, medicinsko ambulanto in morda še kaj.

Kraju Dobova in njegovi okolici se s temi posegi ne obeta nič dobrega. Do vsebinskih sprememb postaje je že prišlo brez vednosti tukaj živčih ljudi, zato je brežiški Zavod za prostorsko načrtovanje predlagal svoj program razvoja tega območja, ki ga je že potrdil občinski izvršni svet.

Program predvideva mešano industrijsko in carinsko območje, ki naj bi ga skupaj s spremljajočimi programi namestili vzhodno od Dobove na začetni površini 25 ha. Gospodarstvo, ki se zanima za postavitev lastnih objektov v neposredni bližini prehoda v večini zahteva povezavo z industrijskim tirom in že obstoječimi cestami. Predvideno je tudi izvenovojno križanje ceste in železnice.

Zavod je pripravil dve možni lokaciji: severno in južno od železnice. Obe sta zunaj središča Dobove in zato mnogo bolj primerni kot sedanja postaja, ki ne bi imela veliko možnosti za širjenje, a bi obenem povzročala številne težave okoliškimi prebivalcem. Ob prestativiti nekaterih nalog železnice na novo lokacijo bi se ohranila vsa obstoječa infrastruktura železnice, ne bi se pa smel spremeniti že zgrajeni sistem »elektrovlak«.

B.D.-G.

SDP OB RIBNIKI

MAČKOVCI PRI BRESTANICI — Slovenski parlament je končno sprejel zakon o volitvah, zaradi česar so stranke že pospešile svoje aktivnosti. Po dokaj lagodnem poletju namreč pričakujejo politično naporno jesen. Občinska organizacija SDP Krško se je odločila pripraviti že tradicionalno družabno srečanje članov, simpatizerjev in prijateljev stranke. Dogodek bo jutri ob 16. uri ob ribnikih v Mačkovcih pri Brestanici. Za ubrane zvokce bodo poskrbeli pevci in pevke iz Brestanice ter ansambel Meh, za politično obarvanost srečanja pa gosti. Med njimi bo ministrica v slovenski vladi Anka Osterman, ki bo spregovorila o pogledih stranke na reševanje problemov iz njenega ministristva.

SLOVENSKI BOTANIKI V KRŠKEM

KRŠKO — Od danes do sobote bo v Krškem simpozij slovenskih botanikov. Slavnostna otvoritev simpozija, nad katerim je pokroviteljstvo prevzela tudi tukajšnja skupščina občine, bo danes ob 16. uri v mali dvorani Kulturnega doma. Danes ob 18.15 bo v parku pred gradom v Leskovcu tudi odkritje spominske plošče znanemu slovenskemu botaniku in krškemu rojaku Alfonzu Pavlinu. V okviru tega simpozija, ki mu pripisujejo mednarodni pomen, je bilo v krškem kulturnem domu že večer popoldne predavanje z barvnimi diapozitivi na temo »Znamenitosti slovenskega rastlinstva«.

Živali zdaj koljejo po evropsko

Agraria Brežice odprla posodobljeno klavnico, ki ustreza evropskim predpisom in pogojem za izvoz — Večje zmogljivosti — Kdaj tudi predelava?

BREŽICE — Agraria Brežice, proizvodnja in trgovina je v zadnjih dveh letih postala po bruto prometu in kapitalu najmočnejše podjetje v občini. Dvesto zaposlenih je v tem času povečalo obseg proizvodnje kar za 40 odst. Državna meja jim je sicer vzela 60 odst. trga pri prodaji jajc in 40 odst. trgovanja z mesom in hruskami, vendar so si našli nove kupce doma in v tujini. Tako so za tretjino povečali proizvodnjo jajc, stalež živine pa od 250 na 550 glav.

Kot je dejal direktor podjetja Ivan Vučajnik, ne čakajo križem rok na zakonodajo o lastninjenju. Zanje so procesi preoblikovanja podjetij in lastnine le postranska zadeva, medtem ko je najpomembnejše, da podjetje dobro posluje. Da bi ohranili delovna mesta, so v dveh letih v novo proizvodnjo vložili 6 milijonov DEM. Uvedli so rejo puranov in z zmogljivostjo 18 tisoč živali postali največji proizvajalec puranjega mesa v državi (150 do 200 ton mesa v enem turnusu). Kot edini v Sloveniji gojijo tudi race, trenutno 3.000 živali, že čez dve ali tri leta pa naj bi to število naraslo na 20.000. Odprli so kar

nekaj novih trgovin in mesnic, pred kratkim pa so začeli s poskusnim delom v prenovljeni klavnici.

Naložba v sodobno klavnico, ki zdaj ustreza evropskim normativom, jih je stala 1,5 milijona mark. K prenovi jih je pravzaprav prisilila odločitev medobčinskega inšpektorata, ki je zaradi zastarele tehnologije, ekoloških problemov in neskladnosti s sodobnimi predpisi klavnico zaprl. Sprva so bili jezni, ker v Sloveniji še vedno nemoteno delajo tudi klavnice, ki imajo še slabše razmere. Menijo, da bi morali tudi na te enako pritiskati, da ne bi bremena izpada proizvodnje in naložb nosili samo

oni. Kljub vsemu so zdaj zadovoljni, saj so se z možnostjo dnevnega zakola 300 do 400 prašičev in 60 do 70 telet uvrstili med 7 največjih klavnic v Sloveniji. De-

• Trenutno dosegajo v klavnici okrog 70 odst. zmogljivosti in to ob delu v eni izmeni. Rezervo imajo tudi za potrebe lastne predelave, s katero naj bi začeli v letu 1994, ko bodo dnevno v trajne in poltrajne izdelke predelali 2 tona mesa. Že zdaj imajo zagotovljeno tržišče za 300 kg mesnih izdelkov, računajo pa, da bodo v dveh ali treh letih našli kupce še za ostale predvidene količine, saj omembu vredne predelave mesa v tem koncu še ni.

lo v klavnici ustreza evropskim normativom, zato lahko postanejo izvozna klavnica.

B.DUŠIČ-GORNIK

Kako premagati krizo v Krškem?

Mnenja sedmih parlamentarnih strank po nesklepčni četrtkovi seji

KRŠKO — Krška skupščina pred tednom dni že četrtič zapored ni bila sklepčna. V dvorani ni bilo poslancev Slovenskih krščanskih demokratov in Slovenske kmečke zveze — ljudske stranke. Kakšni so njihovi cilji in kakšne so namere poslancev ostalih strank, je še naprej ostala tema pouličnih razprav. Kaj pa pravijo vodstva krških parlamentarnih strank?

BRANKO VODOPIVEC, SKZ — LS: »Naša stranka ugotavlja, da je zahteva po glasovanju o nezapucni izvršnem svetu čista politična želja po oblasti brez kakršnegakoli zagotovila o izboljšanju gospodarskega stanja v občini. Podprli bomo le tisto pobudo glasovanja o nezapucni IS, ki bo istočasno predložila novega mandatarja z boljšim programom.«

VILI JUREČIČ, SDP: »Vzroki sedanje krize so v neučinkovitosti IS v preteklem obdobju, v neodzivanju na opozorila za ukrepanje (SOP, Novoles). V skupščini ne moremo priti do glasovanja, česar se v Demosovih strankah dobro zavedajo, vendar se niso pripravili soočiti s posledicami

takega ravnanja. Za trenutek bi morali vsi pozabiti na stranke in glasovati po svoji vesti. Možni so tudi posamični odstopi ali pa v skrajni sili razpust skupščine in razpis predčasnih volitev. Predsedstvo skupščine je že sklicalo medstrankarske sestanke, vendar se nekateri dogovorov ne držijo.«

IVAN MIRT, LDS: »Poslanci LDS smo med podpisniki predloga o nezapucni vladi, ker nismo zadovoljni s padcem kvalitete življenja občanov. Ker bi to morala biti glavna skrb IS, je potrebno preveriti, koliko zaupanja še ima pri poslancih. Preverjanje ni sramota, ampak je osnovni prijem demokratične družbe. Kako dalje? Treba je vzpostaviti dialog med strankami, o

čemer je zdaj večina strank enakega mnenja, vprašanje pa je druga stopnja dialoga, t.j., koliko je kdo pripravljen popuščati.«

PETER ŽIGANTE, SSS: »Ker je občina Krško precej zdrsnila na področju družbenega standarda in vlaganj mislimo, da je treba stvari drastično spremeniti. Padec na vseh področjih je tudi vzrok za krizo. Naša stranka je pred časom na to opozorila predsednika SO Vojka Omerzuja, ki je na volitvah kandidiral na naši listi. Ravno tako terjamo odgovornost ostalih, saj je morda rešitev ravno v odstopu vseh — vodstva skupščine in izvršnega sveta.«

DANILO SITER, SKD: »Po mojem osebnem mnenju lahko iščemo vzroke za nastalo krizo predvsem v željah določenih vplivnih in ambicioznih posameznikov nekaterih strank, da bi zrušili sedanji IS. To je privedlo do podpisa 10 delegatov DPZ o nezapucni. Vsekakor imajo to pravico, vendar bi morali prej oceniti trenutek, v katerem živimo. V skupščini bi bilo treba preveriti delo IS, mu določiti naloge in roke za izvedbo in ga šele glede na rezultate postaviti pred zid. V primeru neučinkovitosti se predlaga konstruktivna nezapucnica (vnaprej znan novi mandatar z jasnim programom). Če bi šlo vsem, vpletenim v krško krizo, res samo »za narodov blagor«, bi jim moralo biti vseeno, kdo bo potegnil voz iz blata. Krščanski demokrati se zato skupščine s takim dnevnim redom ne bomo udeleževali.«

IGOR AVSEC, SDSS: »Naša stranka ne zagovarja neprihajanje na seje skupščine, temveč se zavzemamo za razgovore. Podpiramo možnost, da sedanji izvršni svet ostane z istim vodstvom, a z nekaterimi novimi sekretarji. Sprejemamo tudi konstruktivno nezapucnico sedanjemu izvršnemu svetu. Če bo novi mandatar imel boljši program, ga bomo tudi mi podprli.«

MILAN KUPLENIK, Zeleni: »Podpiramo glasovanje o nezapucni IS, ker vlada ni uresničila programov, zaradi katerih smo jo podprli. Ukvarja se z drobnimi stvarmi, ni pa ji uspelo uveljaviti interesov občine v državi. Ko je prišla nezapucnica na dnevni red, so poslanci krščanskih demokratov in kmečke zveze zapustili sejo, saj je to v večini njihova vlada. Mislimo, da ni druge poti, kot da pridejo na sejo skupščine in se tam vidi, koliko podpore še ima vlada.«

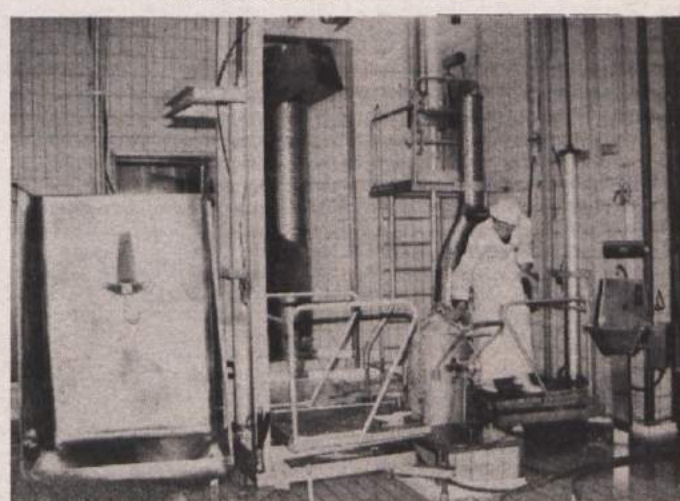
RORE: PITNA VODA JE STEKLA

KRŠKO — Krčani so včeraj ob 13. uri pripravili otvoritev priključka krškega vodovoda na globinsko pitno vodo iz Ror.

MINISTER PROTNER OBISKAL BREŽICE

BREŽICE — V ponedeljek se je v Brežicah mudil slovenski kmetijski minister Jože Protner. V prostori kulturnega doma so se na okrogli mizi skupaj s predstavniki brežiškega kmetijstva pogovarjali predvsem o letošnji suši, o njenih vzrokih, posledicah in ukrepih. Izrazili so bojazn, da se bo pomoč zakasnila, saj je jesenska setev pred vrati. Ministra so opozorili, da ima njihova občina na ministrstvu kar 14 projektov za namakalne sisteme, ki jih bo, glede na nauk iz letošnje suše, treba čimprej uresničiti. Beseda je tekla tudi o celostnem urejanju podeželja, saj ravno v brežiški občini teče poskusni projekt »Močnik«, in o problemih veterine, ki so se vzpostavili z novo državno mejo. Po razgovoru so ministru pokazali še nasad mladih topolov, ki ga je 80-odstotno uničila suša, ter učinek namakalnih naprav v nasadu.

B.DUŠIČ-GORNIK

MED NOVIMI NAPRAVAMI — Prenovljena klavnica ima kar za tretjino večje zmogljivosti, varstvo pri delu in sami pogoji dela pa so se tudi bistveno izboljšali. Le oprati se noče sama! (Foto: B.D.-G.)

Novo v Brežicah

VIŠJA SILA — Poslance v brežiški skupščini je udarila elektrika. Ne sicer v glavo ali kam drugam v telo, ampak v električne naprave. Ko so želeli najbolj vroče razpravljati o tem, kaj je reanimacija in kaj rebalans proračuna, je zmanjkalo elektrike. Zapletlo se je, ker tehnika razprav ni mogla snemati za zapisnik. Poslanci so dobili odmor, čeprav bi, resnici na ljubo, nekateri lahko brez škode razpravljali naprej. V zapisniku ne bi bilo velike škode, mnogi v skupščinskih klopih pa niti opazili ne bi, da mikrofon ne dela.

DVAKRAT — Tudi v brežiškem izvršnem svetu se včasih držijo rekla, da je »bolje dvakrat kot nikoli«. Tako so v delovni vneti dvakrat imenovali člana gradbenega odbora za večnamenski prostor v KS Globoko. Napake so se hitro spomnili in jo koristno uporabili: preklicali so prvi sklep o imenovanju in sprejeli drugega, z drugim imeni.

»CORPUS DELICTI« — Tožilstvo ima to smolo, da mora hraniti nekatere dokazne materiale. Včasih se zgodi, da ti niso samo v mapah in skrbno zloženi na policah, ampak zahtevajo precej več prostora. Med dokaznimi predmeti so namreč tudi sekire, noži in druge, v določenih razmerah usodne reči. Tožilstvo se je nedavno pritožilo, ker je občina dala v najem enega izmed prostorov, ki ga je včasih uporabljalo samo. Menda bi ga spet potrebovalo. Občani Brežice upajo, da ne za nove dokazne predmete.

IZ BREŽIŠKE PORODNISNICE

V času od 4. do 18. septembra so v brežiški porodnišnici rodile: Milena Čehc iz Stolovnika — Nejc, Anita Krznarič iz Krškega — Lano, Željka Čvetkova iz Brežic — Tomislava, Jožica Sušič iz Pavlove vasi — Majo, Vlasta Bukovec iz Koritnega — Lavro, Renata Butkovič iz Dečnih sel — Janca, Danica Vovčok s Senovega — Damjana, Rozalija Erban iz Župeleca — Boštjana, Bojana Mešiček iz Blance — Nino, Mojca Cizelj iz Krškega — Klemenca, Nada Mirt iz Gor. Brezovega — Roka, Cirila Zlobko iz Gazič — Mitja, Anica Šošterič iz Sp. Pohance — Anžeta, Milica Šekoranja iz Zg. Obreža — Alena, Kristina Resnik iz Drnovega — Andreja in Irena Bregar iz Sevnice — Renato. Čestitamo!

RAZPIS NAGRAD ZA INOVATORJE

BREŽICE — Brežičani so v preteklem tednu razpisali letošnje nagrade za dosežke na področju inovativne dejavnosti. Nagrade bodo podelili za izume, tehnične izboljšave in predloge, ki so v praksi že preizkušeni, prinašajo ekonomske učinke in povečujejo produktivnost dela. Možnost nagrade imajo tudi predlogi, ki prinašajo nove ideje pomembne za vzpodbujanje razširjanja znanja ter izvorna dela, ki še niso preizkušena v praksi in zanje ni mogoče ugotovljati ekonomskih učinkov. Kandidate lahko predlagajo organi v podjetjih, strokovna društva, zveze društev in združenj ter posamezniki. Višina nagrade je kot vsako leto bolj simbolična, je pa vseeno neke vrste vzpodbude za tako dejavnost. Nagrade bodo kot vsako leto, podelili ob občinskem prazniku.

kultura in izobraževanje

Jurij Mikuletič razstavlja v Kočevski Reki

Dobitnik »grand prix«

KOČEVSKA REKA — V kočevskoroški galeriji (prenovljeni Dulmino-
vi hiši) so pod pokroviteljstvom Snež-
nika odprli že četrto letošnje likovno
razstavo. Tokrat so povabili medse
primorskega slikarja in kiparja, diplo-
miranega veterinarja Jurija Mikuletiča.
Veliko število ljudi na ponedeljkovi
otvoritvi kaže, da vlada med domačini
za Mikuletičev prikaz živali veliko za-
nimanja. Na otvoritveni svečanosti je
Mikuletičeva dela strokovno predstavil
prav tako slikar, magister biotehniških
znanosti Janez Črnač, ki je posebej
poudaril veliko avtorjevo poznavanje
živalske anatomije in njegovo delovno
zavzetost ter naderano. Mladi umet-
nik pa je od obiskovalcev dobil poseben
aplavz, ko so zvedeli, da je Svetovno
združenje za varstvo narave in lovstva s
sedežem v Parizu na svojem rednem
kongresu letos v Marakešu podelilo
Mikuletiču za njegov obsežni in bogati
umetniški opus njihovo največje pri-
znanje »grand prix«.

Jurij Mikuletič je v Kočevski Reki
ponudil na ogled 15 slik v olju, 15 gra-
fik, 9 akvarelov in 5 skic. Pokrovitelj
Snežnik pričakuje, da si bo zanimivo
razstavo ogledalo poleg domačinov tu-
di večje število prebivalstva kočevske
občine in seveda tudi skupine turistov,
ki jih je iz dneva v dan vse več.
I. STANIČ

NEGOTOVA PRIHODNOST — Folklorna skupina iz Dragataša je ena redkih v črnomaljski občini, ki redno vadi. V njej so se pred poldrugim letom zbrali v glavnem folkloristi, ki so pod strokovnim vodstvom Zdenke Pezdirc plesali že v osnovni šoli, se za nekaj let razšli, sedaj pa znova značilno pod njenim okriljem. Poleg znanih belokranjskih ljudskih pesmi, plesov in običajev so izbrskali in se naučili tudi zelo stare pesmi. To je bil sicer trd oreh, toda po tonških zapisih »Lepa Ane govorila« jim je uspelo obuditi skoraj pozabljene pesmi. Čeprav so zagnani, pa se 30 plesalcev in muzikantov boji, kako naprej, saj jih veliko nastopa v izposojenih nošah, ki jih bodo morali vrniti, denarja za nove pa nimajo. (Foto: M.B.-J.)

Prispevek k zgodovini zdravstva

Šola za sestre: zdravstveno šolstvo na Slovenskem (1753 — 1992) — V Sloven-
skem šolskem muzeju v Ljubljani zbrano gradivo si je res vredno ogledati

V Slovenskem šolskem muzeju na
Plečnikovem trgu 1 v Ljubljani je bila 9.
aprila odprta razstava, ki prikazuje razvoj
izobraževanja zdravstvenih delavcev na
Slovenskem od njegovih začetkov pa do
današnjih dni (na ogled je do novembra,
od ponedeljka do petka, med 9. in 13.
uro). Skozi zgodovino te za zdravstvo tako
pomembne dejavnosti nas popeljejo
kronološko in tematsko razvrščeni doku-
menti, fotografije in učbeniki. Razstavo
popostrojuje tudi učila in uniforme, ki so jih
uporabljali pri praktičnem pouku na šoli
in v zdravstvenih ustanovah. Poleg tega si
lahko ogledamo videoprojekcijo o zdrav-
stvenem šolstvu po letu 1948 in diapro-
jekcijo o sedanjem delovnem utripu v
zdravstvenih šolah.

Razstavo spremljata zloženska in obšir-
nen katalog, v katerem popelje bralca 19
avtorjev skozi razvoj šolstva pri nas.
Članke spremljajo fotografije, kopije do-
kumentov, preglednice in obširna bi-
bliografija.

Ko se sprehodimo po razstavi in katalo-
gu, vidimo, da sega začetek zdravstvenih
šol v Sloveniji v sredino 18. stol. Leta
1753 je bila namreč ustanovljena babiška
šola v Ljubljani, ki je delovala neprekinje-
no do leta 1981 (228 let), ko je bila s šolsko
reformo in prehodom na usmerjeno
izobraževanje ukinjena. Pred ustanovitvijo
te šole so se bodoče babice izobraževale
predvsem praktično — spremljale so

Ne dovolimo izsiljevanja!

Tako menijo črnomaljski delegati, nasprotniki odku-
pa Stoničevega gradu, kot ga predlagajo na občini

ČRNOMELJ — Odločitev o tem,
ali bo Črnomelj v prihodnjih nekaj letih
dobil muzej ali ne, je bila odvisna od de-
legatov občinske skupščine. Ti so se na
seji pretekli teden odločili, da ne. Ome-
njeni muzej naj bi namreč uredili v Sto-
ničevem gradu v središču mesta. Pro-
blem pa je v tem, da v njem živita dve
stranki, ki bi ju morali izseliti. Za eno od
njih, Jožeta Kuzmo, so na občini našli
drugo hišo, ki bi jo tudi odkupili, tako
kot so se dve, ki pa sta še vedno nena-
sejani, če ne bi bilo prevelikih razlik v ce-
ni. Sodni cenilec je namreč ocenil vred-
nost Kuzmovega dela Stoničevega gradu na
4,1 milijona tolarjev, hišo Zdravka
Jakovca, v katero naj bi se Kuzma pre-

selil, na 7,5 milijona tolarjev, omenjeni
prodajalec pa hiše ne da za manj kot 10
milijonov tolarjev. Zaradi takšne razli-
ke v ceni sta nakup in menjava nepre-
mičnin mogoča le, če bi delegati skup-
ščine občine ugotovili, da je podan javni
interes.

Kot že rečeno, se je večina delegatov
na koncu odločila proti takšnemu jav-
nemu interesu, čeprav so bili nekateri
tudi drugačnega mnenja. Strinjali so se,
da se vrednost kulturnega spomenika
ne more izraziti v ceni — Stoničev grad
so namreč na isti seji razglasili za kul-
turni spomenik — in da stavbe s tolik-
šno zgodovinsko vrednostjo ne gre pre-
puščati slučajju. Nič niso imeli tudi proti
muzeju, toda takšna možnost menjave
se jim je zdela predraga. Menili so, da
stavba s tem, če je še ne bodo odkupili,
ne bo izgubljena, saj je zaščiten, niso
pa se pustili izsiljevati z edino možno-
stjo. Dopuslili so celo, da v občini najdejo
dve ali tri hiše, ki bi jih lahko zamenjali
za stanovanje v Stoničevem gradu, pa bi
se potem tudi lažje odločili. Že vnaprej
pa so zavrnili morebitne očitke, da tisti,
ki bodo glasovali proti odkupu, niso
kulturni. Eden od njih se je celo vprašal,
ali je to kultura, da bodo dali 200.000
DEM za Stoničev grad in še veliko denar-
ja za obnovo stavbe, po drugi strani
pa bodo — v mislih je imel močno one-
snaženo Lahinjo, ki teče skozi mesto —
pomrli v lastni umazaniji.

M. BEZEK-JAKŠE

PRIJAVITE SE NA TEČAJ!

METLIKA — Tukajšnja Ljudska
knjižnica še do konca septembra zbira
prijava za jezikovne in druge tečaje, ki
jih razpisuje enota Ljudske univerze pri
črnomaljskem Zavodu za izobraževa-
nje in kulturo. Če bo dovolj prijav, bo
do tečajev v Metliki, zato je dobro, da se
prijavite v čim večjem številu. Na voljo
so tečaji za nemški jezik od I. do III.
stopnje za mladino ter od I. do V. stop-
nje za odrasle; za angleški jezik od I. do
V. stopnje za otroke ter I. in IV. stopnja
za odrasle; tečaj I. in II. stopnje ita-
ljanshine za odrasle ter slovenski jezik za
Neslovence; poleg tega pa še strojepisni
tečaj ter tečaj šivanja in krojenja, oboje
za mladino in odrasle, tečaj strojnega
pletanja, vodenja knjig v zasebni obrti
ter dekliška šola.

ALOJZ KONEC V MINIARTU

ČRNOMELJ — Akademski slikar
Alojz Konec iz Sevnice se po dveh letih
zopet vrača v črnomaljski Miniart. Z
novimi deli se bo predstavil na razstavi,
ki bo odprta do 9. oktobra, otvoritev pa
bo v petek, 25. septembra, ob 20. uri.
Vabljeni!

PESNIŠKI BOREC

Te dni je izšla trojna številka revije
Borec, ki je po novem, a že uveljavlje-
nem konceptu postala revija za zgodov-
vino, literaturo in antropologijo. Števil-
ka je v celoti posvečena poeziji, in sicer
gre za antologijo poljskega pesništva
vojnege obdobja od leta 1939 do 1945.
Obsežen prevod del več kot 50 pesni-
kov sta opravila Tone Pretnar in Rozka
Štefanova, ki je skupaj z Nikom Ježem
antologijo uredila ter zbrala podatke o
pesnikih. Spremno besedo je napisal
Niko Jež.

PREKINITEV POUKA V ČREŠNJEVSKI ŠOLI

ČRNOMELJ — Delegati občinske
skupščine so sprejeli predlog o začasnem
prekinitev pouka na podružnični šoli na
Črešnjecju, ki sicer velja že od 1. sep-
tembra. S tem predlogom se strinjajo
tudi v matični osnovni šoli v Semiču in
v krajevni skupnosti. Vendar pa predla-
gajo, naj bo stavba še naprej vzdrževa-
na, da bo v njej lahko pouk, če se bo
povečalo število otrok, zato naj ne upo-
rabijo šolskega poslopja za druge na-
mene ali celo prodajo.

»BOŠTANJSKI FANTJE« POSLEJ OKTET VALVAZOR

BOŠTANJ — Oktet Boštanjski fant-
je bo do decembra dodobra prenovil in
obogatil svoj koncertni program, s katerim
naj bi spomladi nastopili na turneji
pred občinstvom številnih slovenskih
krajev. Boštanjčani so se odločili, da
svoj oktet poimenujejo po polihistorju
baronu Janezu Vajkardu Valvasorju.
Prihodnje leto, ko bo preteklo 300 let
od smrti tega velikega moža, bo oktet
Valvasor iz Boštanja s svojo kulturno
poustvarjalnostjo na žlahten način po-
častil to spominsko obletnico.

za medicinske sestre Ljubljana in imela tri
oddelke: ambulantno-bolnišnični, pedi-
atrični in oddelek za odrasle z obema
navedenima usmeritvama.
Strežniško osebje v bolnišnicah se je vse
do začetka 20. stol. izobraževalo pre-
dvsim s praktičnim delom; redovnice kari-
tativnih redov pa so imele v pripravah na
redovno službo tudi nekaj pouka o streebi
bolnikov. Organizirano šolanje bolničar-
jev se je začelo na pobudo Vincencijeve
družbe leta 1908. Potekalo je v obliki tečajev
in bolniško-strežniških šol, ki jih je
med drugimi organiziral tudi Rdeči križ.
Med okupacijo je tvornost izobraževanje
potekalo v okviru partizanske sanitete.
Razmah bolničarskih šol in tečajev po vsej
Sloveniji je bil zlasti širok prva leta po
vojni. Močnejše pa so se začele razvijati tu-
di sestrske šole, ki so s šolsko reformo leta
1960 postale štiri letne srednje šole za iz-
obraževanje medicinskih sester splošne
oziroma specialnih smeri. Z uveljavitvijo
usmerjenega izobraževanja leta 1981 je
prišlo do enotnega vzgojno-izobraževalne-
ga programa zdravstvenega varstva, in si-
cer dveh letnega za bolničarje in štiri letnega
za medicinske tehnike.

Ta kratek vpogled v razstavo in katalog
je le drobec od vsega bogastva virov in
podatkov, ki so nam tu na razpolago in so
pomemben prispevek k zgodovini zdrav-
stva na Slovenskem.
Mag. IVANKA ZAJC-CIZELJ

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 24. IX.

SLOVENIJA 1

10.00-13.00 in 15.00-0.40 TELETEKST
10.15 VIDEO STRANI
10.25 PROGRAM ZA OTROKE:
DIMNIKARČEK SE POTEPA
PO SVETU, slovaška risana
naniz. (13/13)
PRIGODE TOMA SAWYER-
JA, ponovitev zadnjega dela
nadaljevanke

11.35 RUBENS
12.00 POROČILA
12.05 TV DNEVNIK BIH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
15.15 VIDEO STRANI
15.25 NAPOVEDNIK
15.30 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE:
PRIČA, norveška nadalj. (3/4)
ŽIV ZAV
RISANKA

18.35 ŽE VESTE..., svetovalno-izo-
braževalna oddaja
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 BOBENČEK, glasbena oddaja
21.10 TEDNIK
22.00 SLOVENIJA V OZN, prenos
iz New Yorka
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT,
ŽARIŠČE

23.00 POSLOVNA BORZA
23.15 SOVA
23.15 DRAGI JOHN, amer.
naniz, 23. epizoda
23.40 ZGODBE IZ HOLLY-
WOODA, amer. naniz. (4/6)
VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Video strani - 16.40 Sova
(ponovitev) - 18.00 Regionalni pro-
grami - Koper: Slovenska kronika -
19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik
BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau
(nemška naniz., 11/23) - 20.30 Zelena
ura - 21.30 Umetniški večer: Beneški
filmski festival in Zbogom, orožje
(amer. film, CB) - 0.10 Video strani

PETEK, 25. IX.

SLOVENIJA 1

9.40-13.00 in 13.10-1.35 TELETEKST
9.55 VIDEO STRANI
10.05 PROGRAM ZA OTROKE:
SMRKL, amer. risana serija
ZVERINICE IZ REZLJE
(7/13)
10.50 ZELENA URA, ponovitev
11.50 POSLOVNA BORZA, pon-
ovitev

12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
13.25 VIDEO STRANI
13.25 NAPOVEDNIK
13.40 UMETNIŠKI VEČER, pon-
ovitev
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA:
EVROPA 2000, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, oddaja za mladost-
nike

19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
FORUM
20.30 ODLOŽENI RAJ, angl. nadalj.
(5/12)
21.25 OČI KRITIKE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 NAPOVEDNIK
22.45 SOVA:
22.45 ROSEANNE, 17. epizo-
da amer. naniz.
23.10 ZGODBE IZ HOLLY-
WOODA, amer. naniz. (5/6)
0.00 GROZLJIVO, angl. film
1.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.35 Video strani - 16.45 Sova
(ponovitev) - 18.00 Regionalni pro-
grami - Maribor: Slovenska kronika -
19.00 Jazz in blues - 19.30 Dnevnik
BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau
(nemška naniz., 12/23) - 20.30
Intervju - 21.20 Slovenski magazin -
21.50 Studio City - 22.50 Grand gala
pri Italia (posnetek) - 0.50 Video
strani

SOBOTA, 26. IX.

SLOVENIJA 1

7.00 - 2.00 TELETEKST
7.15 VIDEO STRANI
7.25 IZBOR
7.25 RADOVEDNI TAČEK
7.40 LONČEK, KUHAJ!
7.50 MODRO POLETJE, 25.
in 26. del
8.50 KLUB KLOBUK
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
13.15 NAPOVEDNIK
13.20 INTERVJU, ponovitev
14.10 TEDNIK, ponovitev
15.00 MOJ SIN EDWARD, amer.
film

16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 VIZIONARJI, ponovitev angl.
dok. oddaje (2/4)
18.00 PRISLUHNI MO TISINI
18.30 DOBER TEK! - KUHAJSKI
NASVETI PAULA BOCUSE-
JA (3/22)

18.55 RISANKA
19.05 NAPOVEDNIK
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
UTRIP

20.30 KOMU GORI POD NOGA-
MI?
21.35 SLEPO ZAUPANJE, amer.
nadalj. (3/4)
22.25 TV DNEVNIK 3, VREME,
SPORT

22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
MURPHY BROWN, 43. epi-
zoda amer. naniz.
ZGODBE IZ HOLLYWOODA,
amer. naniz. (6/6)
SHADEY, angl. film

SLOVENIJA 2

15.10 Video strani - 15.20 Tok, tok
(ponovitev) - 17.15 Sova (ponovitev)
- 18.30 Domači ansambli: Ansambel
Lojzeta Slaka - 19.00 Saljivec (slovaška
humor. serija, 5/6) - 19.30 Dnevnik
BiH - 20.00 Klasika - 20.25 Groza
v Amitywillu (amer. film) - 22.15
Akcent: O Milanu Kunderi - 23.45
Video strani

NEDELJA, 27. IX.

SLOVENIJA 1

9.10-13.10 in 14.25-0.05 TELETEKST
9.15 VIDEO STRANI
9.25 PROGRAM ZA OTROKE:
ŽIV ZAV, ponovitev
PRIČA, norveška nadalj. (3/4)
10.35 REVILJA MPZ SLOVENIJE
11.05 KRONIKA, ponovitev kanad-
ske poljudnoznan. serije
(23/26)

11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
12.55 BEGUNCI, TU Z NAMI
14.50 NAPOVEDNIK
14.55 ANSAMBEL LOJZETA SLA-
KA, ponovitev
15.25 ŠALJIVEC, ponovitev slovaške
humor. serije (5/6)

15.55 SPLOŠNA PRAKŠA, avstral.
naniz. (13/13)
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 NORA AVTOŠOLA, amer.
film

18.40 TV MERNIK
18.55 NOVOSTI ZALOŽB
19.05 RISANKA
19.15 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ZRCALO TEDNA

20.30 ZDRAVO
21.35 ČUDOVITI SVET MINERA-
LOV, poljudnoznan. serija
(1/3)

22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 NAPOVEDNIK
22.35 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠ-
NICE, 24. epizoda
GABRIELOV OGENJ, 12.
epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

Opomba: 14.50 Estoril: F-1
14.35 Video strani - 14.45 Napoved-
nik - 14.50 Športna nedelja - 18.00
Sova (ponovitev) - 19.30 Dnevnik
BiH - 20.00 Videogodba - 20.30 TV
prijadla nepremičnin - 20.35 Vizion-
arji (angl. dok. serija, 3/4) - 21.30
Očetje in sinovi (TV nadalj., 7/8)
- 22.40 Mali koncert - 22.50 Športni
pregled - 23.50 Formula 1 (posnetek)

PONEDELJEK, 28. IX.

SLOVENIJA 1

8.25-13.00 in 15.20-0.50 TELETEKST
8.40 VIDEO STRANI
9.50 PROGRAM ZA OTROKE
10.00 ODLOŽENI RAJ, ponovitev
angl. nadalj. (5/12)
10.50 MERNIK, FORUM, UTRIP,
ZRCALO TEDNA, ponovitev

12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
12.55 VIDEO STRANI
15.35 VIDEO STRANI
15.45 NAPOVEDNIK
15.50 SLOVENSKI MAGAZIN,
ponovitev

16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.20 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.55 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI,
nemška poljudnoznan. serija
(4/27)

19.15 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MEDNARODNA OBZORJA:
FINSA
20.50 GOSPODIČNA MARY
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 NAPOVEDNIK
23.00 SOVA:
BROOKLYNSKI MOST, amer.
naniz. (3/12)
GABRIELOV OGENJ, 13.
epizoda amer. naniz.
AMERIŠKA KRONIKA, amer.
dok. serija (4/13)

SLOVENIJA 2

15.15 Video strani - 15.25 Oči kritike
- 16.15 Sova (ponovitev) - 17.30
Športni pregled (ponovitev) - 18.00
Regionalni programi - Ljubljana:
Slovenska kronika - 19.00 Videospoon
- 19.30 Dnevnik BiH - 20.00

Gozdarska hiša Falkenau (nemška
naniz., 13/23) - 20.30 Ljudje in zemlja
- 21.00 Sedma steza - 21.30 Ciklus
filmov znanih režiserjev: E. Rohmer:
Moja noč pri Maude (franc. film, CB)
- 23.15 Film - 23.45 Video strani

TOREK, 29. IX.

SLOVENIJA 1

9.00-13.00 in 14.35-1.00 TELETEKST
9.15 VIDEO STRANI
9.25 PROGRAM ZA OTROKE:
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.25 GIOTTO
11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
11.30 PRISLUHNI MO TISINI, pono-
vitev

12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
15.00 NAPOVEDNIK
15.05 MOJA NOČ PRI MAUDE,
ponovitev franc. filma (CB)
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE:
BISKVITKI, amer. risana scri-
ja (12/12)
ZVERINICE IZ REZLJE
(10/13)

DENVER, POSLEDNJI DI-
NOZAVER, amer. naniz.
(1/20)
RISANKA
18.50 ALPE-DONAVA-JADRAN
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 OSMI DAN
21.25 NOVOSTI ZALOŽB
21.40 AMBASADORKIN SOPROG,
franc. nadalj. (13/13)

22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 KRONIKA, kanadska dok.
serija (25/26)
23.35 SOVA:
SVEŽ VETER V STAREM
GRADU, angl. naniz. (3/6)
GABRIELOV OGENJ, 14.
epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

14.50 Video strani - 15.00 Mednar-
odna obzorja: Finska (ponovitev) -
15.40 Sova (ponovitev) - 17.20 Svet
poroča - 18.00 Regionalni programi
- Koper: Slovenska kronika - 19.00
Orion - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00
Gozdarska hiša Falkenau (nemška
naniz., 14/23) - 20.30 Glasba, show
in cirkus - 21.25 Omizje - 23.30 Svet
poroča (ponovitev)

15.55 SPLOŠNA PRAKŠA, avstral.
naniz. (13/13)
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 NORA AVTOŠOLA, amer.
film

18.40 TV MERNIK
18.55 NOVOSTI ZALOŽB
19.05 RISANKA
19.15 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ZRCALO TEDNA

20.30 ZDRAVO
21.35 ČUDOVITI SVET MINERA-
LOV, poljudnoznan. serija
(1/3)

22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 NAPOVEDNIK
22.35 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠ-
NICE, 24. epizoda
GABRIELOV OGENJ, 12.
epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

Opomba: 14.50 Estoril: F-1
14.35 Video strani - 14.45 Napoved-
nik - 14.50 Športna nedelja - 18.00
Sova (ponovitev) - 19.30 Dnevnik
BiH - 20.00 Videogodba - 20.30 TV
prijadla nepremičnin - 20.35 Vizion-
arji (angl. dok. serija, 3/4) - 21.30
Očetje in sinovi (TV nadalj., 7/8)
- 22.40 Mali koncert - 22.50 Športni
pregled - 23.50 Formula 1 (posnetek)

12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
14.40 NAPOVEDNIK
14.45 OMIZJE, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE:
KLUB KLOBUK

19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
FOX FIRE, amer. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
RADIO FM, amer. naniz.
(1/13)
GABRIELOV OGENJ, 15.
epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

Zgodovina na krilih čebel in domišljije

Letos je pri Dolenjski založbi izšla nenavadna knjiga Korenine čebelarjenja, ki bi se pravzaprav morala imenovati kar Korenine civilizacije. V nji je avtor Lojze Kastelic, doma z Malega Vrha pri Mirni Peči, nanizal vrsto presenetljivih trditev in domislic, ki postavljajo mnoge uveljavljene zgodovinske ugotovitve na glavo. V kratkem bi lahko osnovno prevratno domislico povedali takole: znanje čebelarjenja, ki je vsebovalo tudi poznavanje temeljnih skrivnosti narave in bivanja, je naše davne prednike na ozemlju Slovenije in Koroške dvignilo med nositelje kulture in civilizacije v svetu. Plamenico kulture so poneli na svojih popotovanjih v Podonavje, Grčijo in Egipt pa daleč na Vzhod in posredno po vsem svetu. Zgodovina je torej letela na krilih čebel, v nji pa je naš rod igral pomembno vlogo. Osnovni razlog, da je to vedenje skoraj povsem utonilo v pozabo in da zgodovinarji nimajo na voljo prepričljivih materialnih ostankov za potrditev takšne slike zgodovinskega razvoja, leži v tabuiziranju in misteriju čebelarstva vednosti ter v prepovedi zapisovanja v kamen, ki je najtrajnejši nosilec sporočil.

Z Lojzetom Kastelcem smo se pogovorili o njegovi knjigi in o načrtih, ki so prav tako zanimivi in presenetljivi.

- Po odmevih in odzivih sodeč, smo z vašo knjigo dobili primerek slovenskega oziroma dolenjskega daenikenstva. Bi se strinjali s tem ali vi jemljete svoje delo kot resen izziv zgodovinski stroki?

"Knjiga se po mojem vklaplja v sedanje smeri novih iskanj naše identitete in našega bivanja tukaj, se pravi v trend venetologije, kot temu pravijo. V bistvu je bil osnovni namen moje knjige takšen, vendar so moje predpostavke povsem nove. Bralcu se gotovo zastavlja vprašanje, koliko je v knjigi domišljije, koliko pa je zgodovinske resnice ali vsaj zgodovinskih možnosti, da se te predpostavke vklopijo v zgodovino. Pravzaprav je še najbolj točna beseda za moje predpostavke domislica, saj ta beseda lepo pove, da nekaj domisliš in potem razpredaš naprej. Prav to sem naredil v svoji knjigi."

- Vaše domislice so v nekaterih stvareh naravnost prevratne in v nasprotju z dognanji zgodovinskih znanosti. Se je stroka kaj odzvala na vašo knjigo?

"Še ne. Odmevi so bili v časopisju, kjer so, kolikor pač so, predstavili mojo knjigo, in na televiziji. Predstavili so predvsem vsebino knjige, niso pa je ocenjevali. Kritičnih odzivov na knjigo še ni bilo. Kot pa sem lahko slišal posredno, je največ prigovorov s strani arheologov in zgodovinarjev na mojo trditev, da je bila pri Trebnjem nastanjena močna rimska vojska in da je tu nekaj časa bival tudi cesar. To se je lahko dogajalo le, če je bilo to območje izjemno pomembno, kar je po mojem vsekakor bilo zaradi umnih čebelarjev, ki so tu imeli svoje središče in držali v svojih rokah del pomembne rimske poti. No, o tem obširno pišem v svoji knjigi."

- Preseneča tudi vaša trditev o situlu, ki je paradni konj slovenske arheologije. Po vaše naj bi bila situla posoda za med.

"Tako je. Vidite, to in še marsikaj drugega, kar sem napisal v knjigi, so tako prevratniške domislice, da jih okolje zelo nerado sprejema, še posebej velja to za bližnje okolje. Ljudje so ob moji knjigi šokirani. Pravijo, da so domislice zares predrzne. Jasno, da so predrzne, saj moraš biti predrzen, če hodiš po novih poteh. Vendar je treba vedeti, da te predrznosti odpirajo nove panorame, ki dajejo znanosti osnovo za nove raziskave. Sicer pa: nihče ni prerok v svoji domovini, pravi star pregovor."

- Boste morda poskusili svojo knjigo predstaviti tudi v tujini?

"Morda mi bo uspelo. Dr. Stojadin Stojčić zdaj prevaja knjigo v srbsko. Povedal mi je, da med prevajanjem preverja vse zapisane podatke in da v veliki večini drži, 85 odst. zgodovinske resnice da je v mojem pisanju. Dr. Kmecl je dejal,

da je v knjigi zgodovinske resnice 30 odst. Jaz pa pravim, tudi če je je toliko, se splača iti z njo v svet. Knjigo prevajajo tudi v češčino."

- Kaj pripravljate zdaj? So se vam porodile kakšne nove presenetljive domislice?

"Pripravljam čebeljak, ki bo takšen, kot so ga imeli staroselci, da bom raziskoval, kako se je nekaj čebelarilo. Ob tem pa razmišljam, kako je človek prodiral v čebelji panj in kaj vse je tam odkril. Čebele so mu dajale vse potrebno za življenje: hrano, sladilo, zdravilo, poživilo, svetišče, od njih je pobral tudi modrosti in si ob čebelarjenju pridobil vzore za svoje kulte in za ureditev socialnih in drugih odnosov. Poglejte samo en zanimiv primer, kaj bom poskušal. Razložil bom, od kod na svetu velikani, o katerih govori ljudsko izročilo in jih omenja Biblija, da Daenikena ne omenjam. Po mojem ne gre za obiske z drugih svetov, marveč so bili velikani rezultat eksperimentiranja prazgodovinskega človeka s čebeljimi proizvodi. Pretiravali so in prišlo je do velike rasti. V čebeljih proizvodih je namreč polno moči. Čebele imajo velikansko sposobnost koncentracije bioenergije. Tako denimo en sam član skupnosti lahko skrbi za njeno ce-

lotno reprodukcijo; matica zleže na dan jajčec za svojo dva- do trikratno težo. Obvladovanje bioenergije oziroma bolje rečeno bioplazme se kaže kot najvažnejše, kar so čebele osvojile v svojem razvoju. Obvladujejo jo že 35 milijonov let, človek pa jo šele

odkriva. Ko jo bo obvladal, mu bodo mnoge stvari, ki so zdaj skrivnostne in nenavadne, razumljive. Zaenkrat torej pripravljam in zbiram takšno gradivo, kaj več pa ne bi povedal."

MILAN MARKELJ

FOTO: M. MARKELJ

življenje s sončne strani

Ples - šola za življenje

Ko so lani pripravljali športno dvorano za veliki prednovoletni ples Plesnega centra Dolenjske, jih je po službeni dolžnosti spremljalo budno policistovo oko. Mize, kulturno pogrnjene in redoljubno stisnjene ob stran, tako da bi bilo čim več prostora za ples, pa celotno vzdušje pred plesom je dalo možu v modrem vedeti, da tam ne bo imel veliko dela. Ker je tam pač moral biti, se je v glavnem zaposlil s čuvanjem avtomobilov. V dvorani pa se je krasno imelo petsto ljudi vseh starosti, ki so se prišli naplesat v kulturno okolje in družbo. Večinoma so to bili ljudje, ki že med letom redno hodijo plesat v Plesni center Dolenjske.

Plesni center Dolenjske na Loki v Novem mestu je pretekli ponedeljek pričel sedmo plesno sezono. Kot ponavadi bo trajala vse leto. Ob ponedeljkih bodo plesali otroci, ob četrkih in nedeljah odrasli, mladinske skupine ob koncu tedna. Ob ponedeljkih zvečer

je na Loki tudi tečaj aerobike, posebej priljubljen med ženskami, ki pa se jim je že pridružilo tudi nekaj moških. Ostale dni med tednom Plesni center organizira plesne tečaje na terenu, večinoma na dolenjskih in belokranjskih solah, pa tudi dlje gredo. "Interes je ogromen," pravi voditelj Plesnega centra, zakonca Mirjana in Boris Vovk, ki imata za seboj že dve desetletji pedagoškega dela na plesnem področju. "Odrasli komaj čakajo četrta ali nedelja, da pridejo v center, kjer je ples v primerno veliki dvorani rekreacija, užitek, sprostitelj in spoznavanje vedno novih prijateljev. Sprva je začetnikom malo težko, a začetna zadrega hitro mine. Plesat hodijo srednješolci, ki se med seboj kontrolirajo in spodbujajo za čim boljše ocene v šoli. Tudi študentje radi prihajo kljub veliki ponudbi v Ljubljani. Plesat zelo radi hodijo že otroci in morava reči, da se pri plesu združuje zelo prijetna mladina. V Krmelju na primer pleše

pol šole. V Sentjanžu sva slučajno zvedela, da je fantič pešalil sedem kilometrov do doma, da je lahko hodil na plesne vaje. Tudi v Šentjerneju je bil odziv izjemen, zaključni ples v prisotnosti staršev pa nepozabno srečanje. V celoletno plesno šolo v Novo mesto vozijo otroke iz Trebnjega, Črnomlja in od drugod. To je velik napor tako za mlade kot za starše, in če je nekdo to pripravljen početi, mu je veliko do tega. In prav je tako. Pri nas sicer ne treniramo športnega plesa, ampak gojimo družabni ples. To ni le učenje korakov, ki naj bi jih znal vsakdo, ampak prava šola za življenje, učenje komunikacije, navezovanja stikov z ljudmi, šola oblačenja, šola kulturnega obnašanja ipd.," pravi Vovkova.

Čeprav ne gre za športni, ampak kot rečeno, za družabni ples, v Plesnem centru veliko dajo na kvaliteto. Mirjana in Boris Vovk se v ta namen redno izobražujeta, k čemur ju nenazadnje zavezuje članstvo v združenju plesnih delavcev. O kakovosti njune plesne šole brez dvoma dovolj pove uspeh na prvem državnem prvenstvu ob koncu prejšnje plesne sezone. V kar nekaj kategorijah so njuni plesalci zasenčili vse druge in postali prvaki, ali pa bili vsaj finalisti, kar je bil za znane ljubljanske plesne šole pravi šok. Vovkova imata za naprej še mnogo načrtov. "Širjenje plesne kulture, ki je del vstopanja v Evropo, je sicer dolgotrajno in naporno delo, a se splača. Kaj je lepšega, kot videti v plesu, ki ni le miganje na premajhnem prostoru v zakajenem okolju, zadovoljne ljudi?" Tudi v tej plesni sezoni bosta pripravila srečanje mladih plesalcev Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki bo že sedmič prihodnjega maja. Načrtujeta tudi novomeški prednovoletni ples in morda še kakšno takšno plesno srečanje. Plesni minifestivali na Loki pa so zaenkrat le pobožna želja, saj je za to potreben denar. Gostinci ga očitno ne vidijo dovolj, čeprav bi se jim na ta račun gotovo povečal obisk, prijetna lokacija ob Krki pa bi lahko vsaj poletni čisto drugače zaživela.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

Lojze Kastelic

Lojze Kastelic, ki se desetletja dolgo ukvarja s "poezijo kmetijstva", se pravi s čebelami, je navdušen ljubiteljski arheolog in obdarjen z bujno domišljijo ter spekulativnimi sposobnostmi. Do svojih odkritij, zapisanih v knjigi, se je dokopal z razmišljanjem in povezovanjem drobnih niti, ki mu jih je nudilo njegovo rodno okolje in poznavanje čebelarstva. Mirnopoška dolina leži na prastari zgodovinskih prometnici med Panonsko nižino in Zahodom. Nad izvirov Temenice je pečina, ki nosi zgovorno ime Medena pečina, v nji je Ajdovska jama, pri bližnji Sv. Ani ali Gradišču po starem pa naj bi po izročilu in tudi izsledkih zgodovinarjev nekdanje stalo trdnjavo utrjeno naselje. Kastelic je ta dejstva povezal med seboj in prišel do ugotovitve, da je bilo prav tu eno od središč ljudstva umnih čebelarjev, sicer udomljene na Koroškem oziroma v Karantaniji ali Noriku, kot se je skozi zgodovino imenovalo to območje na severni strani vzhodnih Alp. To ljudstvo, naši davni predniki, je bilo nekaj posebnega, predvsem zaradi pomembnega vedenja in svoje kulture.

Mirjana in Boris Vovk

FOTO: Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Le v peklu je lahko huje

Jože je bil čisto na koncu z močmi. Jezik se mu je olupil, sklepi so mu otekli in ves tek je izgubil. Malokdo bi v njem še prepoznal nekdanj trdnega kmečkega gospodarja Jožeta Bobnarja iz Jablana pri Mirni Peči. V postelji je bila le njegova blede senca in pričakovali so, da bo usahnil, tako kot že nekaj njegovih sovaščanov. V tridesetih letih je bilo to, ko je v okolici Novega mesta divjala huda griza in pobirala svoj smrtni davek. Eden od usmiljenih bratov se je še posebej zavzel za Jožeta. Silil je vanj, naj pove, kaj bi vendarle rad jedel. Morda kaj domačega? Jože si je končno izvolil žlico domače fižolove solate. Dolgo jo je mlet v ustih in končno le pogoltnil. Nato si je zaželel še požirek vina. Tanka nitka, na kateri je takrat viselo njegovo življenje, se ni pretrgala. Počasi sta z usmiljenim bratom tkala nove in Jožeta je vse več stvari spet vezalo na tostranstvo, še posebej kozarček vina iz domačega vinograda v Grč Vrh. Ko so Jožeta pripeljali iz bolnice, je tehtal samo sedemintrideset kilogramov, a bil je živ.

Biti živ mrlič ali pa kmečki možakar, sposoben za delo, je vendar popolnoma nekaj drugega. Jože je bil prvo. Bolezen je dokončno premagala šele "kopa", ki so mu jo pripravili po navodilih starejše ženske iz Vinice pri Smarjeti. "Kopa" je bila kuhan zdrob iz rožnatega sena. V čeber z zdrobom so potisnili bolnika in ga pokrili z odejo, da se je kahal v vročini in vdihaval zdravilne pare travniških rastlin. Devetkrat so Jožeta tako "kuhali" in počasi sta se mu vračali moč in volja do življenja. Prestanega trpljenja v kopeli pa skoraj ne more popisati. "Samo še v peklu je lahko huje," se pošali.

No, kaj dosti dobrega Jože do takrat v življenju tudi okusil ni. Njegov oče France se je po vrnitvi iz Amerike oženil in v domači vasi kupil kar lepo kmetijo. Šest otrok je imel

v dveh zakonih. Prvič so v družini okusili pomanjkanje, ko je moral oče v prvo svetovno vojno. A to še ni bilo najhujše. Nesreča se je zgrnila nad družino v začetku dvajsetih let, ko so imeli v enem letu kar tri mrliče. Najprej se je v gozdu ponesrečil oče. Težko naložen voz par konj ni mogel obdržati in zagnalo ga je po strmih, da se je prevrnil. En konj se je rešil, drugega pa je stisnilo in oče je z vso silo dvignil voz in ga rešil. V tistem renutku pa mu je od silnega napora nekaj počilo v glavi in z njim je bilo konec. Še enajst tednov se je boril s smrtjo, potem pa je izdihnil. Za njim je umrl Jožetov brat, nato pa mati. "Pet otrok nas je ostalo, neboljenih kot piščanci brez koklje, in raztepli smo se naokoli," se spominja tistih žalostnih dni Jože.

Jesen je pred durmi in v Grč Vrh se že pripravljajo na trgatve. "Dajva ga kozarček, saj že novo zori," pravi Jože, ko nazdraviva, da bi poplaknila žalost. Vino je od samorodnice, a sveže in okusno kot spomladi. Ni čudno, da je bolnemu Jožetu obudilo slo po življenju in da mu tudi sedaj, ko mu teče že dvainosemdeseto leto, še vedno tekne. Gospodar je Jože še vedno in še pridno pomaga sinu Janezu, ki ga bo nasledil. Lepa nova hiša je zrasla na temeljih stare, pridno snaho ima pri hiši ter tri vnuke doma ter še pet po svetu, skupaj torej osem vnukov in štiri pravnuke. Lepi sadovi Jožetove jeseni. Zato pa je bila pomlad bolj težka. Ko se je vrnil na dom in prevzel gospodarstvo, so se na kmetiji zvrstili že trije najemniki. Hlevi so bili prazni, prav tako hiša. "Ni bilo lonca ne za v lonec," pravi Jože, ki se je moral z Ženo Nežko lotiti vsega znova. Podjeten, kot je bil, se je lotil kmetovanja in prekupčevanja z živino. Spoznal je vse živinske sejme od Semiča do Vesele Gore in kmalu je vedel, kje se spleča repe kupiti in kje prodati. Kmetija je spet oživela in okoli nje se je zasliskal otroški vrišč. Vse do druge svetovne vojne. Takrat pa je šlo spet marsikaj po zlu. Pozimi trinštiridesetega leta so okoli hiše stikali Nemci, Jože pa se jim je skrival v sneg, da bi ga ne dobili. Desetletno hčerkico, ki je vse skupaj opazovala, je bilo tako strah za očeta, da je zbolela in umrla.

Na Jožeta so čedalje bolj pritiskali in doma mu ni bilo ostati. "Dvema gospodarjema ne moreš služiti," si je takrat dejal Jože in se odpravil v mesto. Pravi, da se je tako

Jože Bobnar iz Jablana

odločil zato, ker je videl, da partizani kmetom pobirajo, domobranci pa ne. Nekaj izkušeni je tudi že imel s partizansčino po italijanskem razpadu, a to, kar je doživel, mu ni bilo najbolj všeč. Tudi z domobranci je bil le enkrat v akciji, potem pa je izjavil, da ne gre več. Tako je ostal v skladišču, kjer je imel na skrbi zaloge hrane in mu ni bilo treba nikomur niti lasu skriviti. Zato po razpadu tudi ni nikamor pobegnil. V bližini vasi se je skrival do razgasa amnestije. Videl je namreč, da nobenega od tistih, ki so se šli prej sami javit novi oblasti, ni bilo nazaj.

Poletje skrivaštva, ko je bil kot preganjana žival in bi ga lahko vsakdo ubil, je bilo strašno. Podnevi se je skrival, ponoči pa se je prikradel domov, da je v luninem svitu nakosil za živino. Tudi ko mu je umrl sin, se je pritihtopil domov le toliko, da ga je na mrtvaškem odru pokropil. V okolici se je seveda razvedelo za Jožeta in njemu podobne. Med tistimi, ki so sumili, so bili tudi taki, ki bi ga radi dobili v pest. Tako je neke noči zagorel sosedov pod, pod katerim se je včasih skrival. Jožeta k sreči takrat ni bilo tam, ogenj pa se je razširil tudi na njegov skedenj in hlev. Po vojni je zgradil nova. Lažje je namreč zgraditi pogorele stavbe kot pa porušeno zaupanje.

TONE JAKŠE

Tony iz Amerike

Saj ne, da si jih ne bi želeli, ampak glede na razmere, ki vplivajo na turistično dejavnost, tujih gostov, posebno ameriških, letos v Sloveniji ni bilo pričakovati niti v Smarjeških Toplicah ne, kamor prihajajo skupine ameriških turistov že leta. Prve bele vrane, ki se niso dale prestrašiti z vojno na Balkanu, pa so le prišle in bodo živ dokaz, da je v Sloveniji vse v redu, ter najboljša reklama za naš turizem.

V Zdravilišču Smarješke Toplice so letos gostili 102 ameriška gosta. V največji skupini, ki je odšla v petek, je bil tudi Tony Petkovšek iz Clevelanda, ki ima precej zaslug za to, da v Ameriki počasi le začnejo ločevati Slovenijo od nekdanje Jugoslavije, in za obiske ameriških turistov v Sloveniji. Večino jih k nam pripelje potovalna agencija Kollander, v katere upravnem odboru je gospod Petkovšek, sicer lastnik radijske postaje v Clevelandu.

"Prvo potovanje, gre za znane 'polka ture', v Slovenijo smo s Kollandrom naredili pred 25 leti. V Slovenijo niso hodili le ljudje iz Clevelanda, ampak iz vse Amerike. Potovanje so se udeleževali znani ameriški ansambli, na primer Richieja Vadnala, ki je v Clevelandu zelo popularen, in še mnogi drugi. Sedaj je tu Kenik Logar, poleti pa so bili v Sloveniji Fantje na vasi. Prav skozi glasbo se tkejo tesnejše vezi, zato sem se tudi trudil, da so v Ameriko hodili slovenski ansambli, Avseniki, Slak, da bi ameriškim Slovincem predstavili Slovenijo in da bi se vezi nadaljevale. Tretja generacija v Ameriki, v katero spadam tudi sam, saj so se moji starši že rodili v Ameriki, še čuti svoje slovenske korenine in se rada vrača k njim," je v petek zjutraj, tik pred odhodom iz Smarjeških Toplic v Ljubljano, kjer je delegacijo Clevelandčanov sprejel predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, pripovedoval Tony Petkovšek. Na Petkovškovem radiu zelo veliko go-

vorijo o Sloveniji, da bi bilo vedenje o njej v Ameriki vendarle boljše. Prek radijskega programa so lani zbrali veliko denarja za akcije za priznanje Slovenije. Radio je odigral pomembno vlogo v teh prizadevanjih, ko so "pritiskali" na senatorje, kongresnike in predsednika ter poslali v Belo hišo 35 tisoč pism, vsak dan pošiljali peticije, 7. oktobra pa so ves dan po telefonu klicali v Belo hišo. "Naš glavni cilj je bil, da bi Amerika priznala Slovenijo, in to se je navsezadnje tudi zgodilo," se je veselo nasmejal Petkovšek.

Gospod Petkovšek je povedal, da še vedno pripravljajo in promovirajo Kollandrove ture, vendar sedaj na drugačnih osnovah kot pred 20 leti. "Agencija Kollander je že 70 let v tem poslu. Bili so prvi, ki so začeli voziti turiste v Evropo, še s parniki, potem prvi z avioni in prvi s čarterji. Upam, da bo sedaj v neodvisni Sloveniji takih izletov še več. Ljudje, ki prihajajo iz Amerike v Slovenijo, prihajajo predvsem zato, da poiščejo svoje korenine. Zelo veliko jih je

prav z Dolenjske, iz Novega mesta, Žužemberka, Ribnice. Agencija Kollander se bo potrudila, da pripelje v Slovenijo tudi druge turiste. Slovenija je izredno lepa in se jo spleča videti. Bo pa težko, zaradi vojne v BiH. Ljudem v Ameriki je zelo težko povedati, da se v Sloveniji ne dogaja nič hudega. No, mi bomo živ dokaz, da je tako, da je v Sloveniji vse v redu. Vsake toliko časa se tudi javim na svoj radio in poslušalcem v živo pripovedujem, da je tukaj mirno in varno in da je vse super. od narave in vremena do ljudi. Prav v Smarješke Toplice prihajamo že leta, ne le zaradi lepe in čiste narave, ampak predvsem zato, ker so ljudje tako zelo prijazni, domači. Se bomo pripeljali turiste k vam," je obljubil gospod Petkovšek.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

Tony Petkovšek

POSTANITE LASTNIK GOSPODINJSKEGA APARATA, KUHINJE, KOPALNICE, BARVNEGA TELEVIZIJSKEGA SPREJEMNIKA, KERAMIČNIH PLOŠČIC IN STAVBNEGA POHIŠTVA GORENJE NA SODOBEN NAČIN

- 25 OBROKOV
- OSNOVA ZA IZRAČUN POSAMEZNEGA OBROKA JE CENA V DEM, PLAČLJIVA V TOLARSKI PROTIVREDNOSTI NA DAN PLAČILA PO URADNEM SREDNJEM TEČAJU BANKE SLOVENIJE
- PROIZVOD DOBITE TAKOJ PO PODPISU POGODBE OZIROMA PO DOGOVORU
- GARANCIJA IN SERVIS ZAGOTOVLJENA
- ODSLEJ JE TAK NAKUP MOŽEN V VSEH PRODAJALNAH VEČJIH SLOVENSkih TRGOVSKIH HIŠ, PRODAJNIH CENTRIH IN POOBLAŠČENIH PRODAJALNAH GORENJE MALOPRODAJA

ZAGOTOVLJENA CENA, STALNI OBROK, LASTNIŠTVO OB IZPOLNJEVANJU POGODBENIH POGOJEV

Informacije: GORENJE, Velenje, telefon: 063/ 853 066, 855 135

Odslej tudi v Brežicah!

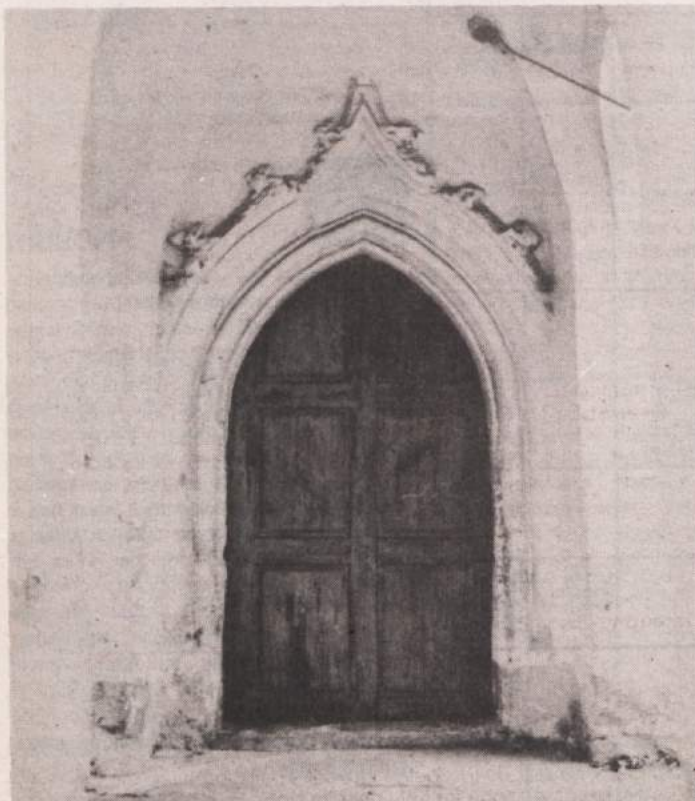

Jutri odpira AVTOHIŠA BREŽICE na Cesti bratov Cerjakov v Brežicah nov, sodoben prodajni salon. V njem bodo razstavljeni vozila RENAULT in prepričani smo, da se boste v njem vi, naši kupci, dobro počutili.

Ob tej priložnosti iskreno čestitamo našemu novemu koncesionarju, podjetju AVTOHIŠA BREŽICE in mu želimo veliko poslovnih uspehov. **ISKRENE ČESTITKE!**

Revoz d.d.

RENAULT
AVTO
ZIVLJENJA

BOGATO OKRAŠEN GOTSKI PORTAL - Dolenjska pokrajina je polna cerkva, slikovito postavljenih na gričih in hribovih, ki oblikujejo njeno značilno podobo. Večina cerkva je nastala že v srednjem veku, skozi dolga stoletja pa so doživljale številne spremembe, pač v duhu novih stilnih tendenc in celo mode, zato se danes na njihovi arhitekturi prepletajo stilno različni detajli. Eden teh je tudi bogato okrašen kamnit gotski portal barokizirane cerkve v Stehanji vasi, ki je eden najlepših in najbolj bogato okrašenih pa tudi zelo redkih gotskih portalov na Dolenjskem. (Pripravila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

Is Trdinovih zapiskov

Tatinskih družb veliko - Tatinskih družb vse mrgoli, komaj zasači in razkropi sodba eno, že se osnuje spet druga in tretja. Posebno udeležujejo se teh društev radi čevljarji.

Vino pomiri nasprotnike - Dolenjski so kaj prizanesljivi in odpustljivi. Da jim človek le ne sega v žep, pozabijo kmali vsako razžaljenje in krivico, posebno pa radi pohujšanje. Tako se menja brez preneha sovraštvo v prijaznost in vice versa - vino utolažuje vse strasti; vsak nasprotnik ponudi nasprotniku polno čašo - ta premišlja le hip ali tudi nič, predno je čaša izpraznjena, sta si nasprotnika prijatelja.

Prekanjeni mešetarji - Mešetarji, prekupljevalci in kupci (vseh treh je vsaki dan več na Dolenskem) pazijo, da človeka ali upijanjajo ali saj v dobro voljo spravijo, dobro vede, da store potem z njim, kar hočejo. Tako se prodaja navadno ne le plod zemlje, ampak tudi hiše, posebno pa nogradi in njive. Pohvalno pa je, da premnogi Dolenci niso zadovoljni z dedino (posebno polja je tod premalo, zato kozovci tako majhni in kruh sploh znesen) ampak prikuplujejo - če se morajo tudi zadolžiti - njive, noveji čas pa posebno travnike.

Že na prejšnjih potovanjih po deželah vzhodne Evrope se nisem mogel načuditi naravnost presenetljivi brezbriznosti, ki so jo znali prodajalci pokazati do kupcev, če jih je nesrečna usoda zanesla ravno v lokal, v katerem so po nesrečnem spletu okoliščin bili zaposleni. Da je tako, so znali izredno spretno izraziti s kretnjami in z glasom, še bolj pa z izrazom na obrazu. To pa je umetnina, ki se je ne odvašiš kar tako, tudi če je socialistični sistem propadel in so trgovine postale več ali manj privatne.

Pot me sedaj vodi proti vzhodu, proti mejam nekdanje Vzhodne Nemčije. Srečujem vse več tovornjakov, naloženih z vrstami večjih zahodnih osebnih avtomobilov. Prevladujejo ford in golfi, a je med njimi tudi veliko beammejev in mercedesov, kar kaže, da se na Poljskem hitro oblikuje bogat srednji sloj, kateremu dosedanja poljski vozni park več ne zadošča. A je zunanji videz znotraj še marsikje hudo piškav. Ko skušam še pred nemško mejo napraviti poljski denar, nekajkrat ustavim pred lokali, da bi si privoščil dobro kosilo, a moram vedno razočaran naprej. Povsod se izkaže, da so to navadne zakajene beznice, kjer ne bi mogel spraviti vase niti grizljaja. V dimu se sredi dneva opijajo skupine moških v modrih delovnih oblačilih. Tudi razkošen kažipot z napisom gril restavracija Rdeči baron, ki mu v manjšem mestecu sledim nekaj sto metrov v stransko ulico, se izkaže za veliko pretiravanje. Nekaj vegastih stolov in miz na verandah in neprijazna notranjost, kjer kaže, da bo, če bo z delom nadaljeval s takim tempom, lastnik morda čez nekaj mesecev res lahko odprl lokal, me spet požene nazaj na glavno cesto, ob kateri končno le naletim na spodoben motel, primeren tudi za tuje. Ti so v glavnem res gostje v restavraciji. Kljub temu da je hrana tukaj verjetno precej draga, mi ostane še kar precej denarja.

Ko se potem zunaj bližam parkiranemu avtomobilu, že na daleč vidim, da nekaj ni v redu: ročice brisalcev štrlijo

M.Č.:

Svet smo ljudje

Stopim iz avtobusa. Povsod sama tema, nikjer žive duše. Pogledam naokoli in vidim nekaj luči po hišah. V mislih sem že doma, v svojem zatočišču, kjer mi nihče ne more narediti nič slabega. Hitro stečem proti hiši, odklenem vrata in že sem na varnem. Zdi se mi, kot da sem ušla grdemu svetu tatov, posiljevalcev, blaznežev. Dvakrat zaklenem vrata, da ne bi kdo mogel v hišo.

Kako pokvarjen je vendar svet, da moramo bežati eden pred drugim, si mislim. Postavim se k oknu in opazujem ljudi, ki hitijo proti domu. Vidim mlajšo gospo, ki je nisem še nikdar videla, in ugotovim, da je moja sosedka. Strašno! Sosedje

smo, pa se ne poznamo! Na vasi je življenje drugačno. Ljudje se videvajo vsak dan in če drugega ne, si rečejo vsaj "bogdaj". V mestih pa se ljudje nekako bojijo drug drugega, zaničujejo druge, če so stopniško nižje, priliznjeni so do tistih, ki so nad njimi, poznajo pa samo tiste, od katerih imajo koristi. Materialisti, bi lahko rekla. Sprašujem se, ali ne postajamo vsi takšni. Le kaj bo iz tega sveta? Izhoda ne vidim. Postajamo vse bolj odtujeni, vsak misli le nase.

Ob takih mislih res ni nič čudnega, da me je ponoči na poti domov tako strah.

Monika:

Najina usoda

Zavore so zaškripale, brneje motorja je utihnilo, mi pa smo se, srečni, da smo končno na cilju, skobacali iz avtomobila. Tine je zavpil od veselja: »Morje! Saj kar ne morem verjeti, da smo končno tu!« Po glasnem kričanju in smeju ter nekaj fotografskih posnetkih smo odšli v apartma, da bi se malo osvežili in pripravili za nočno potepanje, saj je sonce že začelo izgubljati svoj sijaj.

Čez kako uro smo že sedeli v hrupnem, temnem in zakajenem prostoru, vendar kar prijetnem. Moje štiri prijatelje sta kmalu prevzela ples in glasba, zato sem ostala sama. Kmalu sem zaslišala za sabo prijeten glas: »Si greva malo razgibat noge?« Zakaj pa ne, sem si mislila, in že sva se pozibavala ob zvokih glasbe. Po plesu me je neznanec povabil na pijačo. »Janez,« se mi je vljučno predstavil in mi podal roko. »Monika,« sem odvrnila. Ker je bilo preglasno, sva odšla ven, da bi lahko malo kramljala. Pripovedovala sem mu o sebi, o šoli, o starših in prijateljih, on pa me je ves čas le poslušal in se mi smehljaj. Ob slovesu sva se dogovorila, da se naslednji dan dobiva na obali.

Vstala sem zgodaj in se tudi

hitro odpravila na plažo, kjer me je že čakal sinočnji prijatelj. Skupaj sva plavala, se potapljala, igrala tenis in odbojko, skratka, bilo je imenitno. V naslednjih dneh sva si ogledala tudi mesto, zvečer pa sva se vrtela v ritmu glasbe ali pa se sprehajala ob obali.

Dnevi so minevali, jaz pa sem ob svojem princu pozabljala na čas. Čeprav nisem hotela, sem si morala priznati, da sem zaljubljena. To je bilo prvič, da sem čutila tako močno čustvo do nekoga in da sem se ob nekom počutila srečno. Ko sem mu izpovedala svojo ljubezen in ga vprašala, ali on čuti enako, me je le pogledal, nato pa se zazrl v zvezdnato nebo, kakor da je tam zapisan odgovor na moje vprašanje.

Naslednji dan ga nisem videla, zato me je že začelo skrbeti, da se mu ni morda kaj zgodilo. Šele zvečer je prišel do mene in skupaj sva odšla na sprehod. Vseskozi sva molčala. Končno pa je spregovoril: »Veš, Monika, jaz... jaz umiram, zato midva ne bova nikoli skupaj...«

Nisem ga več slišala. V meni se je vse zrušilo. Po licih so privrele solze, v ušesih pa so odmevale besede: »Umiram... Nikoli...«

Izza barikad

Po izidu Janševih Premikov, ki so razburkali javnost, bomo še nekaj časa knjige, ki govorijo o slovenski pomladi in osamosvajanju Slovenije, hočeš nočeš merili ob njih, pa naj bo to delo za nekatere še tako sporno. Ob prebiranju knjige Pavleta Čelika IZZA BARIKAD, ki so jo pred kratkim izdala Slovenske novice, se vsiljujejo primerjave in se seveda izkazujejo razlike.

Načelnik slovenske policije v svoji knjigi opisuje dogajanja v prelomnih petih letih najnovejše slovenske zgodovine, ko so v Sloveniji prvič po 2. svetovni vojni postavili barikade proti jugu. Najprej decembra 1989, ko je milica dobila nalogo preprečiti "miting resnice" v Ljubljani (ti mitingi so bili začetek razpadanja Jugoslavije), nato pa še v poletni vojni za Slovenijo, ko so zaustavljali jugoslovanski vojaški stroj. V vseh teh dogodkih in ostalih osamosvojitvenih dogajanjih je zelo pomembno vlogo odigrala slovenska policija, ki je bila notranje tudi najbolj pripravljena za opravljanje tovrstnih nalog, saj je poprej šla skozi intenzivne preobrazbe od razveze s partijo do organiziranja v policijo pravne države. Če so zunanja dogajanja javnosti bolj ali manj znana, pa so notranji procesi v policiji seveda malo ali pa celo povsem nepoznani. Čelikova knjiga jih prinaša na svetlo.

Kot Janševa je tudi Čelikova knjiga napisana zelo stvarno, morda celo bolj, saj je mestoma skoraj suhoparna. Čelik zapisuje predvsem dejstva, ki jim tu in tam dodaja osebno noto z osebnimi izkušnjami ali mnenjem, varuje pa se ocenjevanja. Ko omenja posameznike, ne vztraja dosledno pri polnih imenih, kar je nedvomno ena od odlik Janševih knjige in razlog za razburjanje nad njo; Čelik pogosto uporablja kratice ali pa splošno oznako "nek". To bi lahko označili kot previdnost ali pa obzirnost, koliko sta umestni, pa je seveda drugo vprašanje. Vsekakor pa v stvarno napisanem gradivu ne manjka zanimivih podrobnosti in neznanjih dejstev, ki morda celo bolj osvetlijo razmere in duha časa kot analize in ocene.

Lahko bi rekli, da knjiga ne bo pritegnila toliko pozornosti, kot so Premiki, našla pa bo gotovo precej bralcev že danes, še več pa morda jutri, ko bo služila kot gradivo za

pisanje novih knjig o slovenski pomladi ali o zgodovini slovenske milice. MILAN MARKELJ

Tvoja sem piščal

Slovenska poezija, ki nastaja na avstrijskem Koroskem, je miselno in čustveno še vedno močno navezana na življenje in na položaj tam živeče slovenske manjšine. Vseskozi je izpovedovala stisko zaradi etnonacionalne ogroženosti, predvsem strah za slovensko besedo in kulturo ter druga nelagodna početja, ki jih prinaša manjšinskost. Na njenem obnebu pa se zlasti zadnja leta pojavljajo glasovi, ki jih porajajo drugačni vzgibi in pobude, lahko bi rekli, da takšni, ki iz kompleksa manjšine izvirajočo problematiko presejajo. Enega takšnih glasov predstavlja tudi pesniška zbirka TVOJA SEM PIŠČAL, delo 45-letne Ivane Kampuš iz Roža, profesorice na slovenski gimnaziji v Celovcu. Zbirka, avtoričin prvenec, je izšla v tako imenovani Ellerjevi ediciji, ki jo izdaja celovška Mohorjeva družba.

Kampuševa daje že takoj na začetku svoje knjige vedeti, da ni glasnica male med Dravo in Karavanke stisnjene domovine koroskih Slovencev, da noče biti pesniška jetrica manjšinske ustvarjalnosti. Pero je osvobodila teže dneva, pritiskov vsakdanjosti in vrtničastih vplivov ter se z njim podala v nadzestvost. Potuje z duhom v pokrajine prostranstva, in ko je dovolj visoko, tako visoko, da "ne kliče te svet/ nazaj v minljive/ melodije/ svojih gozdov in gora", nenadoma ugotovi, da "tvoj dom so sonca/ in galaksije". Biti visoko pa tudi pomeni biti blizu Stvarnika, počelu vsega. Pred Najvišjega bi pesnica rada stopila kot najmanjše in najskromnejše od vseh bitij v vesoljski hierarhiji. Rada bi bila le Njegova piščal. "Vesolje" (Stvarnik) "naj vriska vame", "dahni vame/ da zazvenim".

Res, čisto drugače zveni ta poezija, s povsem novim duhom bogati slovensko pesništvo, pa ne samo na Koroskem. IVAN ZORAN

telegrami

- Izšla je monografija Marka Vuka o MILKU BAMBIČU, tržaškem slikarju, ilustratorju, karikaturistu, oblikovalcu in izumitelju.

- Pri italijanski založbi Pizzicato je izšla trojezična izdaja zbirke slovenskih ljudskih pesmi ROŽMARIN.

- Založba Harlekin je izdala knjigo stotih najbolj znanih ljudskih in avtorskih otroških pesmi BIBA LEZE, BIBA GRE. Posebnost izdaje je, da je natisnjena na recikliranem papirju.

NOV POTNI LIST - NOVA EVROPA

Tone Jakše:

pokonci. Isto opazim tudi pri drugih avtomobilih s tujo registracijo. Ko sem že pri avtomobilu, me obstopijo trije fantiči, stari morda kakih trinajst let, in mi kažejo vrečko, v kateri imajo cunje in čistilna sredstva, in nato vetrobransko šipo, ki je bila prej zaradi močnega deževja pred vkrancem lepo izprana, sedaj pa je polna madežev od čistila. Vseeno dam enemu od fantov tisoč zlotov. Izraz na njegovem obrazu je tako zgovoren, da mi roka hitro spet seže po denarnico in iz nje potegne še po enega tisočaka za vsakega od njegovih kolegov. Potem, ko sem spet na cesti, po vetrobranski šipi brizgnem tekočino za brisalce, jih vključim in izperem madeže, ki so jih naredili nenaročeni čistilci šip na parkirišču.

Kolona tovornjakov me opozori, da se spet bližam meji. Res spet običnim v dolgi koloni. Na poljsko-nemški meji se promet le počasi pomika naprej. Rad bi zamenjal zlate, ki so mi še ostali, v zahodnonemške marke, a je menjalnica tako daleč, da si kolone ne upam zapustiti. "Bom menjal pa na nemško-češki meji," si mislim in se pomikam naprej proti obmejni kontroli. Ta je za nekatera poljska vozila zelo natančna.

Celo zrcalo, ki ga na nizkem vozičku porinejo pod avtomobil - to pripravo so prej na vzhodnih mejah zelo pogosto uporabljali - spet vidim pri delu. Bolj kot podvozeje mojega avtomobila poljskega uslužbenca zanima moj potni list. Prelistava ga naprej in nazaj, si ogleduje štampiljke, nato pa vpraša: "Slovenija, kakšna država pa je to?" Povem mu, da je to država, ki je prej bila del Jugoslavije. Ko zasliši besedo Jugoslavija, napravi čudno grimaso, potem pa prav po balkansko izusti kletvico,

ki jo menda pozna cela Evropa, govori pa o materi in o nekaterih delih njenega telesa. Ko tako dokaže znanje

Dekle v lužiški narodni noši na enem od številnih kanalov.

južnoslovanskih jezikov in pove, kaj misli o dogajanju v bivši jugodržavi, me s pomilovalno kretnjo spusti naprej. Nemci so seveda uradni, kot se zanje spodobi, prelistajo potni list in me brez opazk spustijo naprej.

Zapeljem na razmajano avtocesto, ki vodi proti Berlinu, z nje pa skrenem na manjšo proti jugozahodu. Vozim skozi mesteca in vasi nekdanje Vzhodne Nemčije. Tudi tukaj hitro izginjajo sledovi nekdanje realsocialistične sivine. A Nemci niso tako južnjaško kričeči pri obešanju vseh vrst reklamnih napisov na stavbe in vsa mogoča mesta, kot delajo Poljaki, zato pa so doslednejši in na marsikateri znamenitejši stavbi ali cerkvi je videti gradbene odre. Fasade popravljajo, precej pa je že obnovljenih, tako da postaja podoba ulic vse bolj simpatična. Gradbena mrzlica pa se je preselila tudi na cestišča. Marsikje so odstranili znameniti starodavni kamniti tlak in zakopali v mehki mulj, ki pokriva to plodno in prostrano ravnino. Vanj polagajo kanalizacijo, obnavljajo vodovode in telekomunikacijske naprave. Mnoga naselja so eno samo gradbišče in kar težko je priti skoznje. Vzhodna Nemčija drhti v obnoviteljski mrzlici in ko se takole vozim, kar ne morem verjeti člankom, ki sem jih o tej, nekdanji vodilni vzhodnoevropski državi bral v švedskih časopisih. Pišejo, da postaja leglo nasilja, kriminala in neonacizma. Ko sem to prebral, sem nekaj časa pomišljal, ali bi krenil sem, a je radovednost zmagala. Tu, kjer se nahajam sedaj, med Odro in Labo, je namreč domovina nekdanjih Lužičanov ali Vendov, Slovanov, ki so jih Nemci proti koncu prvega tisočletja bodisi pobili, ponemčili ali pa pregnali dalje proti vzhodu. Le v težko dostopnem močvirnatem svetu reke Spreve se je v nemškem morju vse do današnjih dni ohranil slovenski otok Lužičkih Srbov, ki s Srbi na Balkanu seveda nimajo nikakršne zgodovinske povezave razen tega, da so eni in drugi Slovani. Njihovo vodno domovino so Vzhodni Nemci spremenili v nemške Benetke, kjer množično turistujejo.

Namesto v zapor odšla v svobodo

Zapornika Ivana Praha in Franca Tekavca po dobro organizirani akciji prijeli v Gradcu — Paznikom ušel skozi straniščno okno

NOVO MESTO — 34-letni Ivan Prah iz Trbovelj, ki v novomeških zaporih prestaja kar dvajsetletno kazen, prislužen z ubojem, in 42-letni Franc Tekavec iz Kočevja, prav tako dolgoletni prebivalec zaporov v Jerebovi, sta 10. septembra dobila dovoljenje za prosti izhod. Oba sta si nagrado pridobila z pridnostjo in vzornim vedenjem, dotlej zaporniška uprava nanju ni imela pripomb. Zato je bilo tolikanj večje razočaranje zvečer, ko obsojencev ni bilo nazaj v Jerebovo.

Seveda je urno stekla obsežna in temeljita akcija, ki je kmalu obrodila sadove. Sodelovanje policistov in zaporniškega osebja je prve pripeljalo na

pravo sled; bivši stanovalec v prostorih v Jerebovi se je namreč svojim »stanodajalcem« za lepo ravnanje z njim odločil tako, da je ubežnika izdal. Romsko naselje v Gradcu je bilo hitro obkoljeno, iz njega ne bi ušla niti miš. Praha in Tekavec so moške postavile našli pri bivšem obsojencu, kamor sta se zatekla iz Novega mesta. Kot je Prah povedal kasneje, je bila vsega kriva pijska. S Tekavcem sta se ga čez dan na-

Minuli petek, 18. septembra, so novomeški policisti znova iskali ubežnika iz zapora. Tokrat je bil v dopoldanskih urah v novomeško bolnišnico iz KPD Dob pri Mirni pripeljan 30-letni Franc V. Paznike je ugnal tako, da jim je popihal skozi straniščno okno. Vselej nad podarjeno svobodo ni bilo dolgo, akcija policistov je bila tudi tokrat hitra in učinkovita, prebivalca Doba so prijeli še istega dne in ga seveda vrnilo za rešetke.

Šlo je za Trobčevo varnost

Zakaj je moral petkratni morilec zapustiti KPD Dob in se preseliti v Maribor?

NOVO MESTO — Metod Trobec, še do pred mesecem dni najbolj znani varovanec osrednjega slovenskega zapora KPD Dob pri Mirni, zapornik, ki je za svojo življenjsko izpoved v okviru nedavno v Dolenjskem listu objavljene serije zapisov pod naslovom »Usode izza rešetk« postavil pred avtorja astronomske cene, je zapustil Dolenjsko. Potem, ko je 28. avgusta z nožem večkrat zabol sojetnika Miloša Nemca, so Trobca prestelili v novomeške zapore, od tam pa pred dnevi — kot smo na kratko že pisali — v mariborske.

Po besedah Alda Carlija, zaposlenega v sektorju za izvrševanje kazenskih sankcij pri republikanskem ministrstvu za pravosodje in upravo, je bil ta ukrep potreben iz varnostnih razlogov, saj so jetniki Trobca po zadnjem poskusu umora pričeli vse bolj odkrito groziti. Po Carlijevih besedah so mariborski zapori drugi najvarnejši v Sloveniji,

premostitev Trobca, ki je doslej odsedel 12 let kazni, na katero je bil zavoljo umora najmanj petih žensk obsojen novembra 1980, pa je tako ali tako le začasen ukrep, za katerega je nemogoče natanko reči, kako dolgo bo trajal.

V Mariboru živi Trobec ločeno od drugih zapornikov, v sobi je sam, tudi sprehaja se ločeno od drugih, le samostojnega dela mu ne morejo omogočiti. Sicer pa zanj veljajo posebni poostreni ukrepi nadzora, Trobec doslej resda še ni bežal iz zapora, toda na Dobu so pri njem v celici našli podoben načrt pobege. Da pa se iz mariborskih zaporov da zbežati, je med drugimi dokazal najprej Darko Škoda, za silvestrovo lani pa še njegov »partner« Emilijan Unuk, ko je prežagal rešetke in zbežal v tujino. Prijeli so ga šele pred nekaj meseci v Haagu na Nizozemskem. Mnogi se boje, da bo šel po njunih stopinjah tudi Trobec.

dežurni poročajo

ODNESEL HRANO - V noči na 15. september je neznan storilec vlomil v zidnico Sentičnejcane Nika H. na Golobinjku pri Sentičnerju. Odnasel je nekaj hrane in tako naredil za 10 tisočakov škode.

ODPELJAL KOLO Z MOTORJEM - Neznanec je 15. septembra z Golicevega trga v Trebnjem neznan kam odpeljal kolo z motorjem znamke APN 4, last Draga P. iz Gornjih Lanknic. Vozilci je bilo vredno pet tisočakov.

ODTRGAL POKROV REZERVOARJA - V noči na 17. september je nekdo na železniški postaji v Črnolju odtrgal pokrov rezervoarja z osebnega avtomobila Jugo, last Tomaža A. s Sel pri Otovcu. Iztočil je 10 litrov bencina.

VLOM V VIKEND - Med 12. in 17. septembrom je bilo na Dolnjem Polju vlomljeno v vikend Topličana Janeza B. Izginili so moški čevlji in kovček, škode je za osem tisočakov.

OB MEGLJENKE - Konec minulega tedna so s tovornjaka trebanjskega Cestnega podjetja izginile luči za megle, vredne 4 tisočake.

ZAZGAL BARAKO - 50.000 tolarjev je bilo škode, ko je nekdo 17. septembra okoli 15. ure v gozdu pri vasi Cerkvišče zazgal zapuščenno barako, ogenj pa se je nato razširil še v bližnji gozd. Slednji je last Jožeta M. s Cerkvišča.

ODNESLE VETROBRANSKO STEKLO - Po krajšem zatišju znova izginotje vetrobranskega stekla V noči na 19. september je bil ob enajstih Mirenčan Drago S., njegova stenočka je tako prikrajšana za 15.000 tolarjev.

V GARDEROBI OB DENARNICO - 16. septembra je nekdo šaril po garderobi športne dvorane pod Marofom v Novem mestu in Mariborčanu Brunu N. zmanjkal denarnico, ki je počivala v hlačnem žepu. Škode je za 5 tisočakov.

OSUMLJEN PRODAJE PIŠTOLE - 27-letni Bogdan B. iz Smihela je utemeljeno osumljen, da je 19. septembra popoldne hotel prodati pištolo Dragu T. iz Irče vasi. Pred kupčijo je od Draga zahteval, naj mu pokaže, koliko denarja sploh ima pri sebi. Ko je ta iz žepa potegnil tisočaka, mu ga je Bogdan izpulil iz rok in pobegnil neznan kam.

UKRADEL TRAKTORSKI PRIKLJUČEK - V času med 13. in 19. septembrom je neznanec izpod gospodarskega poslopja na Krivavčem vrhu ukradel traktorski priključek za ličkanje koruze. Marija K. je tako ob vsaj 30.000 tolarjev.

VLOM V SKLADIŠČE

BREŽICE - Med 11. in 14. septembrom je neznan storilec vlomil v skladišče brežiškega Dinosa in od tam odnesel večje količine bakra, ogrodje kolesa z motorjem in motor. Skupne škode je za blizu 30 tisočakov.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Ljubosumni pogledi v sosedov bogato obloženi vinograd kaj lahko sprožijo nenavadne reakcije. Tako je nekdo, očito razočaran nad bero na svojih trtah in bogastvom na sosedovih, kratko malo vzel v roke sekuro ter z njo na Doblčki Gori Jožetu K. z Blatnika posekal 33 trletnih trt šipona in sovinjona. Zakaj bi sosed imel nekaj, česar jaz nimam?

• Kot zametek bodoče veleigralnice je v priložnem skladišču Garni hotela na Otočcu počivalo dvanaest kvadratnih metrov keramičnih ploščic. Nekdo jih je prejšnji teden zmanjkal in tako resno ogrozil za prihodnjno pomlad napovedano otvoritev kasina.

• V noči na 15. september je bilo na železničarski cesti v Črnolju vlomljeno v skladišče gradbenega materiala Mercatorja-KZ Črnolj. Izmed številnih gradbenih pripomočkov se je zmanjkal polastil desetih zabojev s steklenicami mineralne vode in šestih zabojev pivskih steklenic.

• Iste noči je bilo v Novem mestu vlomljeno v osnovno šolo Grm. Tajništvo je bilo ob kalkulatorja, flomastre in kemične svinčnike. Redovalnice so ostale nedotaknjene, v njih je ta čas še premalo ocen.

NAPADEL POLICISTA

BREŽICE - 14. septembra so brežiški policisti na podlagi uredbe tamkajšnjega preiskovalnega sodnika opravili hišno preiskavo pri Brežičanu Stanislavu R. Obstajal je namreč utemeljen sum, da ima možakar doma neprijavljeno orožje. Policisti so imeli dober nos, v stanovanju so našli pištolo kalibra 8 mm z več naboji in dva bajoneta. Njihovo odkritje je Stanislava R. tako razkačilo, da je policista napadel, enemu je zlomil roko, drugemu pa poškodoval meniskus. Razboriteža čaka pot pred sodnike.

"OBISK" V TRGOVINI

ČERNEČA VAS - V noči na 16. september je bilo vlomljeno v trgovino Mercatorja Preskrbe, poslovalnica Černeča vas. Neznanec je odnesel večje količine svinjskega mesa in nekaj ploščevink Coca-Kole. Škode je za 12 tisočakov.

V ZIDANICI ZALOTIL VLOMILCA

KOSTANJEVICA - 16. septembra je 61-letni Franc Z., stari znanec policistov, skušal vlomiti v zidnico Srednja Beševica iz Kostanjevici. Slednji je vlomilca zalotil med opravlom in o tem nemudoma obvestil policiste, ki so Franca kmalu prijeli. Pokazalo se je, da je bila za njim razpisana tiralica, saj je bil na begu iz KPD Dob. Franc Z. je znova za rešetkami.

VLOMI V VIKENDE

APNENIK - Med 16. in 19. septembrom je bilo na Apneniku vlomljeno v vikende Antona Šerba, Antona Vodjana in Boža Možica, storilec pa je odnesel le nekaj pijske in hrane, tako da je skupne škode za okoli 10.000 tolarjev. Policisti pravijo, da so storilcu že na sledi.

TRGATEV JE TU

BIZELJSKO - Da se nekdo prekotelno resno pripravlja na trgatve, kaže vlom, do katerega je prišlo med 6. in 18. septembrom v stanovanjsko hišo v Drameljsku pri Bizeljskem. Storilec je namreč odnesel 200 kg sladkorja, dve brenti in nekaj bencina. Očitno nima prav majhnega vinograda.

Trgatev je čas vlomilcev

Zadnje dni je vse več vlomov v avtomobile, zlasti tiste ob zidanicah in vinogradih

NOVO MESTO — Čeprav so svari-la pred vse številnejšimi vlomilci in tatovi domala vsakodnevna, je zlasti v septembru število vlomov v avtomobile krepko naraslo. Še zlasti to velja za vinorodna območja; čas trgatve in manjšo previdnost ter budnost nepridipravi uspešno izrabljajo. Seveda ob obilni pomoči lastnikov, ki avtomobilov ne zaklepajo, v njih pa za nameček puščajo še torbice, oblačila, denarnice in še kaj. Dokazov je vse več.

19. septembra je nekdo na Mavrienu blizu naseljene zidance vlomil v dva

osebna avtomobila in kombi. Ljubljanki Marti T. je odnesel 800 mark, Žalčanoma pa iz denarnic, spravljениh v hlačnem žepu, 10.000 tolarjev. Istega dne popoldne so trije neznanci v Lisicu pri Dobriču vlomili v osebni avto, ki ga je imel Ljubljancan Valentin J. parkiranega pred zidnico. Iz denarnice je zmanjkalo 9.700 tolarjev. Resda je storilec opazil sosed, a so bili predrzneži umejši in so s plenom pobegnili. V času med 16. in 19. septembrom pa je Anton M. iz Gribej pustil avtomobil v odkle-njeni garaži. Zmikavt ni imel težkega dela, Anton je bil ob 30 tisočakov, spravljениh v predalu avtomobila. Takšnih in podobnih primerov je še nekaj. Novomeška UNZ zato znova svari last-nike vozil, naj svojega premoženja ne nastavljajo tatovom. Še posebej bodo ti namreč aktivni v prihodnjih dneh, ko se bo povsod po Dolenjski začel čas množ-ične trgatve.

NEODKLENJENA ZIDANICA

MLADEVINA - 13. septembra je neznan storilec v kraju Mladevina pri Strelacu obiskal odklenjeno zidnico in izkoristil odsotnost ljubljanskega lastnika, ki si je dajal opravka v vinogradu. Iz hlačnega žepa je nepridiprav zmanjknil denarnico s 40.000 tolarji in 150 markami.

TAT V HIŠI

MALI OREHEK - 17. septembra med 10. in 13. uro je nekdo nepovabljen stopil v stanovanjsko hišo Martina H. v Malem Orehku in si v žepu natlačil 25.000 tolarjev.

PRETEP NI BIL USODEN

NOVO MESTO - 11. septembra je v novomeški bolnišnici umrl 21-letni Franc Hodnik s Sel. Hodnik je bil štiri dni poprej sprejet v novomeško bolnišnico zaradi poškodb, ki jih je dobil po pretepu s 55-letnim sodlavlavcem Karlom K. iz Dolenjega Suhadola. Preiskava je pokazala, da te poškodbe niso v nikakršni vzročni zvezi s Hodnikovo smrtjo.

Z ODRA PADEL NA BETON

STARA LIPA - 16. septembra okoli 10.30 se je med delom hudo poškodoval 66-letni Mirko Videtič iz Stare Lipe. Možakar je tega dne pomagal postavljati strešno konstrukcijo na mizarsko delavnico Petra Zalca iz Gorice. Med opravlom pa se je podrl leseni oder, tako da je Videtič padel 3,8 metra globoko na betonska tla in se pri tem hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

KDO JIH UNIČUJE? — Prometni znak na sliki se nahaja ob cesti, ki vodi iz Livolda proti Štalcerjem. V njem je pet velikih luknj in več večjih in manjših udarnin. Nekateri menijo, da je skoraj čisto novi znak nekemu služil za strelno tarčo, vendar laiki tega z gotovostjo ne morejo izjaviti. Kljub temu njihov strah, da po Kočevskem svobodno hodijo ravno tovrstni nasilneži, ni zato nič manjši. (Foto: M. L.-S.)

NOVA OBRATNA CONA V DOBOVI

Obveščamo vas, da je izdelan zazidalni načrt obrtne cone Dobova v severozahodnem delu naselja Dobova. Ureditveno območje vključuje plato južno od proizvodne hale Trimo in opuščeno gramoznico. Zemljišče je komunalno že opremljeno in namenjeno gradnji proizvodnih objektov za potrebe drobnega gospodarstva in obrtništva. Vse potrebne informacije dobite pri Skladu stavbnih zemljišč občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice.

Skupščina občine Trebnje — Izvršni svet

Na podlagi 1. člena Zakona o imenovanju in razrešitvi poslovnih organov (Ur. l. SRS št. 8/90) in 12. člena Odloka o organiziranju javnega podjetja (SDL št. 5/90) IS SO Trebnje razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA KOMUNALE TREBNJE

Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- da ima visoko oz. višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri,
- da ima 3 oz. 6 let delovnih izkušenj,
- da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Mandat za direktorja traja 4 leta. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: SKUPŠČINA OBČINE TREBNJE, IZVRŠNI SVET, 68210 TREBNJE. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po objavi razpisa.

PIONIR

Program lesnih izdelkov d.d.

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA

— do 35% gotovinski popust
— možnost obročnega odplačevanja

• preklonpa harmonika in drsna vrata raznih dimenzij
• sestavljivi pohištveni program »DAN« iz masivnega smrekovega in borovega lesa, primeren za dnevne otroške študentske sobe, kabinete, spalnice, pregradne stene in pisarniške prostore...

Na vašo željo pa vam izdelamo enodelne in dvodelne omare, postelje in ostalo pohištvo po naročilu.

Morda je ravno sedaj čas, da prenovite svoj bivalni prostor!

Pokličite nas in pomagali vam bomo pri vaši odločitvi.

Informacije:
PIONIR — PROGRAM LESNIH IZDELKOV, d.d.
Kettejev drevored 37, Novo mesto
tel.: (068) 25-189
(068) 28-143

Tratarjeva za las ob rekord

Vrsta odličnih dosežkov na pionirskem državnem atletskem prvenstvu v Novem mestu — Dva državna rekorda

NOVO MESTO — Res škoda, da so bile tribune stadiona v Portovaldu v soboto in nedeljo domala prazne, kajti Novo mesto je bilo gostitelj državnega atletskega pionirskega prvenstva, ki je postreglo z vrsto dobrih izidov. Med drugim smo bili priče dvema državnima rekordoma, prvega je v teku na 60 m dosegla Celjanka Tina Matul s 7,85 sek., drugega pa v metu kopja njena klubska kolegica Elizabeta Randjelović s 44,82 m.

V najožji krog najboljših rezultatov gre tudi dosežek Novomeščanke Darje Tratar, ki je v teku na 80 m z ovirami dosegla čas 11,84, kar je za vsega tri stotinke slabše od državne rekorda. Slednjega je za petih šest stotink sekund v teku na 100 z ovirami zgrešil tudi Gregor Dolenc (IBL Olimpija). Sicer pa ostanimo pri dolenjski bari rezultatov, ki ta vikend ni bila odmak. Najprej pionirji — 100 m ovire: 8. Šušar (Novo mesto) 15,23 sek.; skok v višino: 4. Kocjan (Trebne) 170 cm, 10. Šušar (Novo mesto) 160, 12. Kostevc (Brežice) 160 cm; 100 m: 4. Motore (Brežice) 11,91; 1.000 m: 3. Tomič 2:41,40, 4. Ravbar 2:43,11, 19. Cesar (vsi Novo mesto) 3:53,14; met kroglice: 6. Šmodiš (Novo mesto) 11,35 m; troboj: 2. Židanik (Novo mesto) 1990 točk; skok v daljino: 14. Rovčan (Novo mesto) 543 cm, 20. Mešiček (Brežice) 513 cm, 25. Poplašen (Novo mesto) 473 cm; skok s palico: 1. Vovk 300 cm, 2. Kopic 240, 3. do 4. mesto Motore (vsi Brežice) in Djurič (Novo mesto) 240 cm; 2.000 m: 4. Ravbar 6:08,01, 5. Tomič (oba Novo mesto) 6:08,70; met diska: 6. Grabič 31,44 m, 7. Šmodiš (oba Novo mesto) 31,42; 60 m: 4. Mešič 7,82, 5. Djurič (oba Novo mesto) 7,95 sek., 4-krat 100 m: 5. Novo mesto 48,01; 300 m: 13. Novak 40,22, 29. Tasič (oba Novo mesto) 43,22.

STAJANOV POKAL BRADAČU

LUTRSKO SELO — Doslej zanesljivo največji teniški turnir na Dolenjskem, katerega nagradni sklad je bil prek 200.000 tolarjev, je na igrišču Bobby cluba na Lutrskem selu privabil 34 igralcev. Turnir za Stajanov pokal, ki je bil hkrati prvenstvo Dolenjske, je imenitno uspel in nobenega dvoma ni, da smo z njim vendarle tudi na Dolenjskem dobili teniško tekmovalno, ki ni zgolj rekreacijsko tolnjenje žogice. Rezultati - četrtfinale: Devjak (Kočevje)-Lovko (Kočevje) 1:6, 2:6; Bradač (Novo mesto)-Sadek (Novo mesto) 7:5, 6:0; Erak (Novo mesto)-Lubej (Novo mesto) 6:2, 6:2; Okorn (Kočevje)-Metelko (Mokronog) 6:2, 6:3; polfinale: Bradač-Lovko 7:6, 6:2; Okorn-Erak 5:7, 6:4, 6:4; finale: Bradač-Okorn 6:0, 4:6, 6:4.

BRON ZA TREBANJSKE STRELCE

LJUBLJANA — Minulo soboto je bilo v Ljubljani letošnje zadnje državno strelsko prvenstvo, na katerem so se z malokalibrskim orožjem pomerili starejši in mlajši mladinci. V trojnem položaju z MK puško so bili mlajši mladinci Trebnjega (Pekolj, Bukovec, Zurga) tretji, medtem ko so Brežičani v tej disciplini zasedli šesto mesto, prav tako šesti pa so bili v streljanju leže z MK puško. Posamično je najboljši rezultat dosegel Goran Blažič, ki je bil v streljanju z MK pištolo peti.

M. SEČEN

Za popestritev še skoki z motorji

Na motokros progi je bilo znova živahno

DOLENJSKE TOPLICE — AMK Mel je minulo soboto pripravil pozivno mednarodno motokros tekmovalno, na katerem so ob številnih domačih tekmovalcih nastopili še trije iz Italije. V kategoriji do 60 kubikov je zmagal Žvan pred Medetom, Popovičem in Možetom (vsi AMK Mel), v razredu do 80 cm je slavil Jelen (Kamnik), Brežičan Pavkovič je bil četrti, medtem ko je v najtežjem razredu slavil Fortuna (Sentvid), drugi je bil Italijan Poldini, peti pa melovec Zvone Kovačič.

Posebna atrakcija za gledalce so bili zagotoveno skoki z motorji. V kategoriji do 80 ccm je slavil Ludvik Mežnar z 41,80 metra, kar je bil tudi najdaljši skok dneva, medtem ko je bil v razredu nad 80 kubikov zmagovalec Zvone Kovačič (prav tako Mel).

1. GORSKI TEK NA LISCO

SEVNICA — Športno društvo Orehovo vabi na 1. gorski tek na Lisco, ki bo v soboto, 26. septembra, s pričetkom ob 15.30 pri okrepčevalnici Videc na Orehovem. Proga je dolga 8 km, moški tekmujejo v petih, ženske pa v treh kategorijah. Absolutna tekmovalca pri moških in ženskah prejmeta praktično nagrado, najboljši pokale in medalje, vsi tekmovalci pa spominske majice in medaljo ter topel obrok. Startnino 400 SIT lahko vsak tekmovalec poravnava do 23. septembra na naslov: Pavle Drobne, NHM 16, Sevnica. Po tem datumu bo startnina 500 SIT. Morebitni prihodek teka poudarja za razvoj atletike in delo atletske sekcije Boštanj.

Zmaga zasladi zgodovinski dan

Na prvem meddržavnem nastopu je odbojarska reprezentanca Slovenije ugnala Madžarsko s 3:0 — Med gosti tudi predsednik Milan Kučan

NOVO MESTO — Petek, 18. septembra, bo šel v zgodovino slovenske odbojke kot dan, ko je naša moška reprezentanca odigrala svoje prvo meddržavno srečanje. V novomeški športni dvorani se je izbrana vrsta trenerja Luke Ludvika, ki po odstopu mag. Vikija Krevslja vodi našo reprezentanco, pomerila s selekcijo Madžarske, ki sicer po kvaliteti sodi v srednji evropski razred.

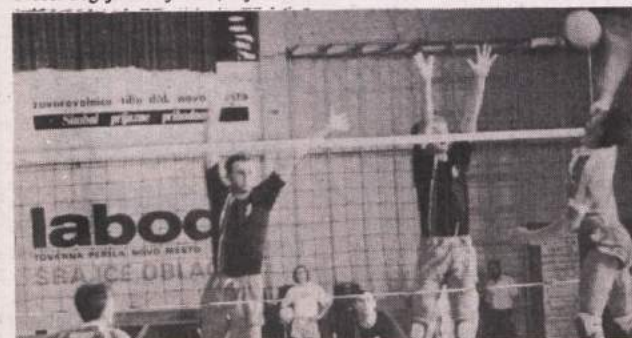
Kakih 500 gledalcev, kolikor se jih je navzlic zgodnji uri zbralo na tribunah novomeške dvorane, je videlo prepričljivo zmago slovenske reprezentance, v dresu katere je zaigral tudi član novomeškega Pionirja Matjaž Urnaut. Čeprav igra ni bila na visoki ravni, so Slovenci z nekaj akcijami navdušili in pokazali, da imamo ekipo, ki se lahko dokaj enakovredno kosa z večino evropskih reprezentanc, seveda pa ji do vrha še precej manjka. Med tistimi, ki so iskreno zaploskali ob prvi slovenski odbojarski zmagi, je bil tudi predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan s soprogo; ob njem je bil na tribunah še dr. Dušan Plut, član najvišjega kolektivnega državnega organa. »Šport je dejavnost, ki lahko poteka le v miru, to je torej dokaz več, da imamo v Sloveniji resnično mir. Vesel sem, da je prišlo do prvega meddržavnega odbojarskega srečanja prav z Madžari, s katerimi imamo iskreno prijateljske odnose, take, kot si jih želimo tudi z vsemi

drugimi našimi sosedji,« je med drugimi v kratkem nagovoru pred tekmo dejal Milan Kučan. Slednji je od Janka Goleša, predsednika organizacijskega odbora promocijske tekme, prejel tudi odbojarsko žogo s podpismi vseh reprezentantov.

Milan Kučan je v soboto presenetil tudi maloštevilne vztrajneže na otokem kopališču, kjer naj bi potekala zabavna prireditev, katere glavna točka naj bi bile športne tekme med ekipama novomeške vlade in direktorji podjetij. Od vsega napovedanega se je na Otočcu v soboto popoldne in zvečer dogajalo bolj malo, kajti obis-

kovalce bi skoroda lahko prešeli na prste obeh rok, zato pa je bila vztrajnost teh poplačana. Nekaj po 20. uri je namreč mimo protokola kopališki prostor na Otočcu obiskal Milan Kučan s soprogo in spremstvom, v katerem je bil tudi član predsedstva dr. Dušan Plut. Domala štiri ure so se zadržali v družbi obiskovalcev in članov ansambla Fantje z vseh vetrov, za prve in druge je bil to večer, ki ga ne bodo zlepa pozabili. Ne dogaja se namreč pogosto in povsod, da predsednik države spije s teboj kozarec cvička ob šanku, da te nasmeji z dovtipom, da s teboj zapoje in pokramlja.

B. B.

PRVI MEDDRŽAVNI NASTOP IN PRVA ZMAGA — Slovenski odbojarski so v soboto zvečer v promocijski reprezentančni tekmi v novomeški športni dvorani pod Marofom ugnali selekcijo Madžarske s 3:0. Tudi tokrat je bil blok slovenskih odbojkarjev (temni dresi) nepremagljiv.

Stopili na pot, ki pelje k vrhu?

Novomeški nogometaši so se iz Beltincev vrnili z obema točkama — V nedeljo doma z Nafto — Avtobum po petih količih šele enajsti

Serija spodstrijav novomeških nogometašev je vendarle prekinjena. Ekipa Studia D je v šestem kolu prvenstva I. državne lige dosegla prvo prvoligaško zmago v gosteh, v Beltincih je ugnala tamkajšnja Potrošnika z 2:0 (2:0). Ne le da je s tega točkama radiji stopili v prvi del prvenstvene lestvice in ujeli stik z najboljšimi ekipami, pač pa se je v moštvo vrnila že krepko načeta samozavest.

Trener Matjaž Jakopič je na igrišču v Beltincih poslal povsem spremenjeno ekipo: v njej ni bilo Bracoviča, Prezija, Martinoviča, prvič na letošnjem prvenstvu so zeleni dres oblekli Mesojedec, Gruđen in Kobe. Še posebej slednji je prijetno presenetil. Dobro je prvoligaški krst preстал tudi vsega šestnajstletni Stražan Gruđen, sicer pa je bil prvo ime nedeljske tekme Robert Oblak, njemu ob boku pa še Kosič in Rozman. Za razliko od večine dosedanjih tekem so Novomeščani igrali agresivno,

borbeno, do veljave so prišli hitri protinapadi, prek katerih sta Oblak in Kosič tudi dosegla zadetka. Sicer pa bi zmaga lahko bila še večja, priložnosti za zadetek je bilo še nekaj, medtem ko so Beltinčani imeli vsega eno resnejšo možnost, da premagajo Mohorja. Izredno pomembni točki sta torej v žepu, nemara še pomembnejše od tega pa je spoznanje, da ima Studio D močno rezervno klop in da prav nihče v ekipi ni nezamenljiv.

Studio D: Mohor 7, Pavlin 7, V. Primc 7, Kosič 8, Prelogar 7, Milanovič 6, Mesojedec 6, Gruđen 6 (Jaksa /), Rozman 8, Oblak 8, Kobe 7 (Vrhovec /).

Na čelu lestvice ostaja Olimpija (10 točk), ki si je v nedeljo po vodstvu z 2:0 privoščila izgubo točke v Gorici, za petimi ji je Ljubljana, medtem ko je Nafta z osmimi točkami tretja. Prav Lendavčani so naslednji nasprotnik enajsterice Studia D, ki bo naslednji dve tekmi igrala na do-

mačem igrišču. Novomeščani si spodsrljaja proti Nafti ne smejo privoščiti, kajti njihov naslednji nasprotnik v Portovaldu bo ljubljanska SCT Olimpija. Nekaj teboj za zagotovo s sestavo ekipe: v Beltincih je dobil Prelogar drugi rumeni karton, brčkone bo počival prav na tekmi z Nafto. Kandidatov za njegovo mesto je dovolj, nemara se bo v ekipo vrnil spomladaj zelo solidni Milan Petrovič. Kakor koli že, od izida tekme z Nafto je odvisno, ali se bodo Novomeščani dokončno preselili v zgornji del lestvice in Lendavčane celo prehiteli ali pa ostali med ekipami, ki so le tu in tam sposobne kakšnega preblistka.

Veliko tega se je prejšnji teden dogajalo v kočevskem Avtobumu. Nezadovoljna z igrami in točkovno bero je klubska uprava odsvilovala trenerja Vladana Mladenoviča, njegovo mesto je zasedla domača dvojica Stojan Briški in Danilo Bižal. Menjava kakšnega posebnega veselja je nedeljskem petem kolu drugoligaške prvenstva ni prinesla. Kočevci so igrali v Ljubljani z ekipo SET Veče in iztržili vsega točko (1:1), kar je verjetno manj, kot so v kočevskem taboru potihem upali. Edini strelac za Avtobum, ki je po petih količih s petimi točkami na enajstem mestu, je bil v 44. minuti Stojanovič. Tudi tekmo naslednjega kola bodo Kočevci igrali v gosteh, čaka jih pot v Dravograd, kjer si ekipa tako zvečiči imen, kot so Merdanovič, Komar, Perica, Magič, Stojanovič in še kdo, ne bi smela privoščiti spodsrljaja. Sicer bo boj za vrh izgubljen že po uvodnih količih.

B. B.

Veliki načrti vaškega kluba

Milan Sopčič o delu enega najmlajših slovenskih nogometnih klubov

PODZEMELJ — Metliška občina je bila leta 1990 med zadnjimi v Sloveniji, ki je dobila nogometni klub. Ni naključje, da so ga ustanovili prav v Podzemlju, saj je v tej vasi edino nogometno igrišče v občini. Klub, ki se danes imenuje »Kolpa-KBM«, je začel takrat tekmoovati s člansko selekcijo, in sicer v najnižji, torej 2. medobčinski ligi. Že prvo tekmovalno sezono so se prebili v 1. medobčinsko ligo, kjer pa so pristali na dnu lestvice. Spoznali so, da jim manjkajo dobri igralci, in letošnjo jesen so začeli s štiri novimi, sicer pa izkušnimi igralci. Njihovi načrti so tokrat veliki: da bi prihodnjo jesen prišli v 3. slovensko ligo.

Uspešni pa so tudi podzemeljski kadeti, ki so začeli letošnjo, zanje sicer šele drugo tekmovalno sezono, v 1. slovenski kadetski ligi, medtem ko so starejši pionirji v 2. slovenski ligi. »Za uspešno delo v klubu se moramo zavedati predvsem zagnanosti igralcev, ki jih je okrog 60, ter seveda devetimi članom vodstva kluba. Drugi vaščani so v začetku stali bolj ob strani, ko pa so videli uspehe, so se začeli bolj zanimati za naše delo. Tako so tudi tekme zadnje čase kar dobro obiskane,« pravi tehnični vodja kluba Milan Sopčič.

M. B. J.

Milan Sopčič

Uroš Murn petnajsti mladi kolesar sveta

Mladinci v posamični dirki popravili slab vtis

ATENE — Slovenski mladinski reprezentantje v kolesarjenju so na nedeljski posamični dirki svetovnega prvenstva, ki je potekalo v Grčiji, popravili slabi vtis iz moštvene vožnje, kjer so zasedli šele devetnajsto mesto med šestindvajsetimi ekipami.

Murn, Hauptman, Bajt in Gimpelj sicer niso ponovili uspeha Bogdana Finka pred leti, ko je ta osvojil bronasto medaljo na mladinskem SP, vendar so napovedi skoraj v celoti izpolnili. Še najbližji boju za medalje je bil krkač Uroš Murn, a mu je v odločilnih trenutkih, ko je skušal slediti pobegu Belgijca Van der Brouckeya, zmanjkalo moči in se je na cilj pripeljal z glavnino. Zmagal je Italijan Pumbo, njegov rojak Santoro je bil drugi, že omejeni Belgijec tretji, od naših pa je bil Murn 15., Hauptman 20., Bajt 22. in Gimpelj 28.

VODOPIVEC TRETJI

BUZET — Igor Vodopivec, avtoklepar s Slatnika, postaja uspešen tudi v hitrosnem avtomobilskem športu. S svojim Renaultom 5 turbo je na gorskih hitrostnih dirkah v Buzetu na Hrvaškem v razredu nad 2000 ccm osvojil tretje mesto, kar ima za doslej največji uspeh. Svojo dobro pripravljenost bo lahko ponovno pokazal to nedeljo v Novi Gorici, na dirki za državno prvenstvo.

J. B.

Jutri atletskega miting

Na brežiškem stadionu se bo pomerila vrsta najuspešnejših atletov

BREŽICE — Jutri ob 15. uri se bo na brežiškem stadionu pričel atletskega miting, ki ga že več let zapored organizira domači Atletski klub. Na sporedu bo vrsta zanimivih atletskih disciplin. Takoj na začetku se bodo pomerili atleti in atletinje v metu kladiva, palice, ženske v skoku v daljavo ter moški in ženske v teku na 200 m z ovirami. Ob 15.40 se bo pričelo tekmovalje atletov in atletinj v skoku v višino ter atletov v metu kopja in skoku v daljavo. Ob 16. uri bo štart tekačev in tekačic v teku na 100 m, le 20 minut pozneje bodo moški in ženske začeli z metom diska. Ob 17. uri bo začetek boju atletov in atletinj v troskoku in v metu kroglice ter tekačev na 400 m. Ob 17.10 je predviden štart tekačev na 800 m in 10 minut pozneje tekačev na 1500m.

Sodelovanje na mitingu so potrdili že mnogi znani atleti iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Italije, dokončna udeležba pa še ni znana, saj so prijave možne tudi še 20 minut pred začetkom

PRELOŽENA PROSLAVA JUBILEJA

NOVO MESTO — Zavojujo neodložljivih obvez članov slovenske vlade, ki imajo v programu proslave ob 70-letnici novomeškega nogometa posebno mesto, je praznovanje jubileja, predvideno za to soboto, 26. septembra, preloženo v mesec oktober. Ob tej priložnosti bo izšla posebna priložnostna publikacija z orisom zgodovine in prehojene poti Nogometnega kluba Elan.

V FINALU ŠMIHEL IN ŠMARJETA

NOVO MESTO — Novomeški osmimošolci so se minulo soboto pomerili v velikem nogometu za pokal Titile. V I. skupini, ki je igrala v Bršljunu, je zmagala OS Šmihel, ki je ugnala OS Center, z 10:1 in OS Grm s 14:0; v drugi (Šmarješke Toplice) je slavila OS Šmarjeta z zmago nad OS Otočec z 8:3, v tretji (Vavta vas) so bili najboljši učenci OS Dolenjske Toplice, ki so premagali Vavto vas z 2:1 in Prevole s 5:0; v Sentjernejcu je zmagal Skočjan, ki je z Brusnicami igral 2:2, premagal pa Stopiče z 2:1. V polfinalnih tekmah je bil Šmihel boljši od Skočjana s 7:0, Šmarjeta pa od Dolenjskih Toplic z 2:1. Odigrana je bila tudi tekma za tretje mesto, kjer so Dolenjske Toplice premagale Skočjan z 2:1, medtem ko bo finalni obračun Šmihela in Šmarjete 10. oktobra, ko bo v Portovaldu proslava ob 70-letnici NK Elan.

PRIČAKOVANA PORAZA

NOVO MESTO — Minuli vikend so se pričela tekmovalja v pionirskih teniških ligah za fante in dekleta do 14. leta starosti. Za novomeško fantovsko vrsto, katere poprečna starost je vsega 11 let, je to vsekakor dragocena izkušnja, od katere kakih posebnih rezultatov seveda ne gre pričakovati. Tako so mladi Novomeščani (Jure Kapetan, Primož Bende, Silvester Markovič in Blaž Turk) v uvodnih tekmah I. državne lige, skupina C, izgubili v soboto doma proti TK Soča Dolgi most z 0:5, v nedeljo pa z enakim izidom še v Celju. Bolje sta se odrezali Nina Janžekovič in Katja Zupančič v dekliški konkurenci, kjer sta v skupini B I. slovenske lige v soboto tesno klonili v Celju z 1:2, medtem ko ju je v nedeljo po pričakovanju gladko ugnal Maribor Branik s 3:0.

Kako do sprave?

Splošna amnestija

Spravna maša na Rogu v juniju 1990 očitno ni opravila svojega zgodovinskega poslanstva. Če bi druga, poražena stran mislila resno, potem bi morala priznati tudi svoje zločine, ki pa niso bili majhni. Ne samo predvojna Slovenska ljudska stranka, ki je bila nekakšna transmisija Cerkev, ampak predvsem hierarhija slovenske Cerkve, je imela največ zasluga, da je do kolaboracionizma sploh prišlo.

Pismo škofa Rožmana je v 1942. letu vernike direktno pozivalo, naj se vključijo v boji proti partizanskemu, antifašističnemu gibanju. Takšen poziv je dokaz več o vpletenosti Cerkve v državljansko vojno, še več, v prvi vrsti je povzročitelj bratormorne vojne, tudi po zaslugi vatikanske politike, katere kurz je bil začrtan leta 1937. Dejstvo je, da sta bili Slovenska ljudska stranka in Cerkev pripravljene deliti oblast z okupatorji, samo da bi ohranili predvojne privilegije.

Populistična politika, ki se ozira na preteklost in z lastnoročno interpretirane zgodovine kuje politični kapital, je za slovensko državo pogubna. Čas je za spravo, ne pa politično polarizacijo, ki lahko po balkanskem scenariju vodi na stare poti državljanske vojne. Razine ceremonije in procesije pred sodiščem očitno ne vodijo k spravi, nasprotno, pripomorejo k razplamtevanju sovrastva.

Najboljša rešitev in pot do sprave je splošna amnestija vseh spornih udeležencev bratormorne vojne, razni Levstiki in Ribičiči pa naj v miru preživijo starost, sprava jih čaka na pokopališču. Splošna amnestija je v teh kriznih časih še kako potrebna zaradi sedanjih in prihodnjih generacij in nenazadnje je sine qua non politične stabilnosti. Parlament naj še pred volitvami sprejme resolucijo o splošni amnestiji.

BRANE KONCILJA Rumanja vas

»TRD OREH« JE OSTAL

Ob zadnjem prazniku krajevne skupnosti Šentjanž je govoril predsednik občine Sevnica in poudaril, da se bo v bodoče drugače gledalo na kraje, ki so manj razviti. To je bilo izrečeno novembra leta 1991. Ljudje, ki živimo v vaseh, ki spadajo v KS Šentjanž, se zavedamo, da bomo največ pridobili z delom svojih rok. Vemo, da vasi, ki ne sledijo napredku, nimajo svetle prihodnosti. Toda v teh vaseh živijo delavni in pošteni ljudje. Skozi mnogo vasi v KS Šentjanž je že speljana asfaltna cesta. Vaščani Brunca, Zevnega, Homna so že dobili »črno prevleko«. Toda mnogi, med njimi tudi vaščani Kladja, Kala in Breškega, hitijo, da bi uredili svoje veliko željo po boljših cestah. Upajmo, da bodo tudi drugi imeli razumevanje za to in jim pomagali. Odprt je problem ceste pri Cirniku, ki pa ni »trd oreh« samo za vaščane, ampak tudi za občino. Tu so dela nujno potrebna. Vaščani teh vasi pa sprašujejo, kaj je s telefonskim prikličkom, za katerega so že prispevali 1000 DEM, vidnih rezultatov pa ni. V imenu teh ljudi, ki še čakajo na telefon, prosim pristojne ljudi za odgovor.

STANKO KEBER

Kako bomo volili nove poslance

Volilni zakon je kljub dolgotrajnemu sprenevanju boljši od prejšnjega — Na kaj bi biti volilci — dolenjski še posebej — bolj pazljivi

Slovenski parlament je po pričakovanju in z običajnimi »igranicami«, ki dokazujejo, da demokracija deluje in da je tudi medijsko zanimiva, sprejel volilni zakon. Volilni sistem, ki ga predpisuje sprejeti zakon, je dokaj enostaven, predvsem pa je mnogo »pravičnejši«, kot je to kazalo prej. In prav zato se moramo ponovno vprašati, čemu je bilo potrebno dolgotrajno sprenevanje.

Za demokracijo ni dovolj, da so poslanci izvoljeni in parlament po demokratični poti. Za pravo demokracijo je nujno, da parlament tudi potem, ko je izvoljen, komunicira z ljudstvom in sproti preveča sprejemljivost svojih zamisli, ki jih misli ljudstvu predpisati v obliki zakonov. Politika, ki ne zna ali noče sodelovati s svojimi volilci, je v najboljšem primeru samo ne sposobna, v vsakem primeru pa nevarna demokraciji in svojemu ljudstvu.

Pa pogledajmo, kako bo deloval novi volilni sistem in na kaj moramo dolenjski volilci posebej paziti.

V 90-članski državni zbor (DZ) bomo volili 88 poslancev, še 2 pa bodo volili predstavniki italijanske in madžarske narodnosti. V ta namen je Slovenija razdeljena na 8 volilnih enot. Vsaka od teh enot v 11 volilnih okrajih voli 11 poslancev. Širšo Dolenjsko pokrivata 2 volilni enoti, kar pomeni, da naj bi nekaj manj kot ena četrtnina poslancev zastopala (tudi) naše interese. Pa bo res tako? Pogledajmo.

Na volilnih lističih bomo našli imena kandidatov, ki so jih predlagale stranke in bodo tudi jasno označena z imenom (kratico) in znakom stranke. Poleg teh imen bodo tudi imena neodvisnih kandidatov. Kandidati lahko kandidirajo samo v eni volilni enoti, kandidati strank v največ dveh volilnih okrajih, neodvisni kandidati pa v vseh enajstih. Glasovi se seštevajo v volilni enoti. Za vsakih 9,1 odst. vseh glasov, ki jih prejme posamezna stranka ali neodvisni kandidat, je v parlament neposredno izvoljen po en poslanec, v primeru strankarskih kandidatov tisti, ki je (so)

zbral(i) največ glasov. Prednost imajo torej kandidati, ki kandidirajo v dveh volilnih enotah.

Stranke, ki jim bo uspelo neposredno izvoliti v celih državi vsaj 3 poslance, zbirajo tiste glasove, ki presegajo mnogokratnik 9,1 odst. glasov, potrebnih za neposredno izvolitev poslancev v volilni enoti, v skupnem republiškem »žaklju«. Povprečno lahko računamo, da bo vsaka od velikih strank v tem »žaklju« zbrala iz vsake enote dovolj glasov za izvolitev »polovice« poslancev, iz vseh osmih torej približno za izvolitev štirih poslancev. To zagotavlja vsaki stranki neposredno izvolitev v parlament dveh poslancev s t.i. nacionalne liste. Predvidoma bo tu šlo za najožja partijska vodstva, ki bodo imela sedeže v parlamentu na ta način zagotovljene že vnaprej. Drugo polovico glasov iz republiške vreče morajo stranke porabiti za izvolitev tistih poslancev iz posameznih volilnih enot, ki jim za izvolitev manjka najmanj glasov.

Novi sistem je v primerjavi s stari sistemom mnogo bolj demokratičen. Sinekuro strankarskim vodstvom omejuje na minimum, ostali kandidati pa morajo v boj za glasove. Še vedno se bo seveda dogajalo, da izmed posameznih kandidatov, ki bodo kandidirali v določenem volilnem okolišču, ne bo v parlament izvoljen nihče, vendar se bo vsaj v okviru volilnih enot to pretežno izravnavalo. Računamo lahko, da bo izmed 11 poslancev, ki naj bi jih volila posamezna volilna enota, resnično tudi iz-

voljenih 6 do 10. Ostale glasove bodo stranke bodisi potrošile za izvolitev državnih list, bodisi se bodo izgubili med nezvoljenimi neodvisnimi kandidati.

Prav tu se odpira zanimivo vprašanje: kaj se bo zgodilo, če neodvisni kandidat prepričljivo zmaga v posamezni volilni enoti, recimo z 50 odst. vseh glasov? Po enostavnem računu bi mu pripadalo pet mandatov (5 x 9,1 % □ 45,5 %) in s tem pet glasov v parlamentu? Upamo, da bomo na to pa tudi mnoga druga vprašanja kmalu dobili odgovore.

In na kaj moramo paziti na Dolenjskem, da bo naša regija vsaj kolikor toliko pošteno zastopana v državnem zboru? Spomnimo se, da v sedanjem DPZ ni niti enega pravega Dolenjca, ki bi leta 1990 kandidiral in bil izvoljen na Dolenjskem.

Ker so poslanci zavrnili domicilni amandma, ki bi zagotovili, da bi morali vsi kandidati stalno bivati v volilni enoti, v kateri kandidirajo, lahko pričakujemo, da bodo stranke svojo »ljubljenko« elito kandidirale tudi na Dolenjskem. Zato skrbno preglejmo volilne liste, ki bodo javno in v celoti objavljene. Posebej bodimo pozorni na tiste strankarske kandidate, ki bodo nastopali v po dveh volilnih okoliščih. Če niso iz naših krajev, take stranke raje ne volimo.

Neodvisne kandidate podprimo takrat, kadar jih je na volilnem lističu malo, in še takrat preveč v primeru, ko je kandidat poznan in spoštovan v celotni volilni enoti. Če neodvisni kandidat ne zbere potrebnih 9,1 odst. glasov v volilni enoti, so namreč glasovi tistih, ki so glasovali zanj, izgubljeni, torej ne prispevajo k sestavi parlamenta.

V času predvolilnega boja se poznajmo in povprašajmo kandidate, ki kandidirajo v našem okolišču, kakšni so njihovi in njihovih strank pogledi na reševanje naših lokalnih problemov. Vztrajajmo pri jasnih odgovorih! Zahtevajmo, da se kandidati jasno in javno opredelijo! Upajmo, da bodo nove volitve prinesle v naš parlament nove ljudi in vsaj malo nove politične kulture.

J.EPEJ
Novo mesto

DENARNICA GA JE POČAKALA

NOVO MESTO — Novomeščan Bogdan Ličin sicer ne slovi kot bogataš, pa vendar ima pogosto pri sebi dve denarnici: tolarško in devizno. V nedeljo dopoldan se je po nakupih ogledal v Mercatorjevi dejurni prodajalni pri vodnjaku na Glavnem trgu. Iz malhe je potegnil obe denarnici, tolarško pospravil, devizno pa pustil na pultu. Potem se je vso preostalo nedeljo potil in razmišljal o usodi deviz in svoji pozblijnosti. Nazadnje se je spomnil, da je denarnica najbrž ostala pri Mercatorju. V ponedeljek zjutraj se je tam ogledal in prijazen prodajalke so mu že na vratih dale vedeti, da je denarnica pri njih. »Prav nič ni manjkalo v njej. Hotel sem jih povabiti na pijačo, pa so odklonile. Se je poštenost na svetu,« je v našem uredništvu zatrdil Ličin.

ZAHVALA

Te dni je razsvetljena tudi Evangeljska cerkev v Novem mestu, kulturni spomenik zgrajen l. 1675, in park v njeni okolici. Pri projektu so finančno sodelovali: Krajevna skupnost Kandija — Grm, podjetje WLB Novo mesto, Revov Novo mesto, d.d., PE Elektro Novo mesto in ostali posamezniki; Skupnost KS Novo mesto, g. Cini Atešek pa pri organizaciji in nabavi materiala.

Vsem se iskreno zahvaljujemo!
PREZBITERIJ
EVANGELJSKE CERKVE
NOVO MESTO

poslali v internacijo na Rab, že drugi dan brez sojenja ustrelili na Otočcu. To pa še ni zadosten dokaz, da je Pepi bil izdajalec.

Pepi je pred vojno nekaj časa živel v Italiji. Tam se je nekaj malega naučil italijanskega jezika. Zato je lahko Italijane pretental, da ve za partizanski zaklad, ki so ga le-ti dobili na gradu Hmeljnik. Gre za zaklad, ki je bil nekaj časa zakopan v Grčevju, potem pa je čudežno izginil. Zato so Italijani privlekli pretepenega in uklenjenega Pepija v domači mlin v Zagrad, kjer so v mlinu s krampom dvigovali deske in kopali pri stari hruski. Zaklada niso našli, Pepi pa je le pridobil čas. Italijane je minil prvi bes, zato so ga

puslili živeti, poslali so ga v internacijo.

Po kapitulaciji Italije se je Pepi vrnil domov. Zakaj bi se, če je bil izdajalec? Nekaj časa se je skrival v Grčevju, potem so ga v roke dobili partizani, in kot smo že v uvodoma povedali, postavili pred sodišče in ustrelili.

Ana Žura-Teropišč, Pepijeva žena, nam je malo pred svojo smrtjo zaupala, da je še v času, ko je bil Pepi v internaciji, od njega dobila pismo, kjer se ji je mož, oče treh otrok, izpovedal in ji dal jasno vedeti, da on ni izdal svojih tovarišev. Žal je to pismo, ki so ga poškrpale Anine solze, takoj po njegovem prihodu šlo za neznanecem, ki ga je zaplenil. Kdo je to bil, tega ji nikoli ni uspelo zvedeti.

Če bi Pepi izdal Vinka Paderšiča in druge borce, zakaj bi hkrati »obračunal« tudi s svojo sestro Frančiško, poročeno Sajevec, ki je z revolucionarji imela le toliko skupnega, da je dihala enak zrak? Aretirali so jo v Žurovem mlinu in odpeljali na Otočec. Seveda tudi svojega svaka Ivana, s katerim je živel v slogi. Oba so hkrati z drugimi revolucionarji ustrelili na Otočcu.

Frančiška, ki je bila dobra gospodinja in prijetna ženska, ni bila vključena v narodnoosvobodilni boj in je padla kot nedolžna žrtev samo zato, ker je bila Ivanova žena.

Razmišljanja o domnevem izdajstvu Pepija Žure ne smejo iti v pozabo. Pošteno je, da se odkrije prava resnica. Zakaj bi Pepi Žura po nedolžnem nosil grd madež izdajstva, kar hudo bremeni tudi njegove sorodnike, ki so še manj krivi.

SLAVKO DOKL

Vlada zavestno ignorira vse naše pobude

Kmetu se slabo piše

Očitno je, da vlada zavestno ignorira vse pobude za zagotovitev normalnih pogojev v kmetijstvu. Že prejšnja vlada je namenila kmetijstvu sorazmerno skromna proračunska sredstva in obljubila, da bo že sredi leta pripravila program dolgoročnega razvoja kmetijstva in zakon o kmetijsko-gozdarski zbornici, ki naj bi bil predložen skupščini že maja meseca.

Nova vlada ni pripravila niti programa niti zakona, pač pa je začela še zniževati uvozno zaščito domačega kmetijstva in praktično zamrznila cene kmetijskim pridelkom. Tako je odpravila vrsto kontingentov za uvoz živil, razdelitev kontingentov pa prepustila zbornici in združenjem, ki so jih izkoristila v nasprotju z interesi domačih pridelovalcev in predelovalne industrije. Še hušja napaka pa je storjena, ko vlada ni korigirala prelevmane in so tako ostali na januarskih cenah. Tako se danes lahko uvozijo vsa pomembnejša živila po dumpinskih cenah. To bo pripeljalo do sistematičnega uničenja slovenske pridelave in predelave pri ključnih artiklih, kot so meso, pšenica, sladkor, olje, mlečni izdelki...

Navedene anomalije ni opozarjala le Kmečka zveza v SLS, temveč tudi zadrzna zveza, GZS-združenje kmetijstva itd., zbor občin pa je sprejel že julija sklepe, na katere vlada še ni odgovorila.

Vse, kar je vlada storila, so bili ukrepi za ublažitev suše, ki ne pokriva niti 10% nastale škode, pa še ta sredstva so bila v večjem delu vzeta iz proračunskih sredstev, namenjenih za regresiranje obrestne mere za kredite v kmetijstvu.

Podpredsednik
Slovenske ljudske stranke:
FRANČ POTOČNIK

Še: Vsaka stran naj prizna svoj del krivde

Pripombe k pismu I. D.

Pod tem naslovom je pisec I. D. iz Kostanjevica napisal v DL št. 37 članek, v katerem se spominja 15. septembra 1942. leta, ko so italijanski okupatorji iz postojanke v Zameškem iz vasi Čučja Mlaka in Dobrava aretirali 12 domačinov, od katerih so jih 11 na zverinski način še isti dan pobili. Uporabljamo izraz zverinsko, saj tudi pri tem gnusnem delu obstaja nepisano pravilo (pieteta), da se v primeru, ko talec od rahljevih strelcov ni mrtev, izstrelji »toložilni strel«.

Iz navedenega članka je moč zaključiti, da je šlo za izdajo domačina, ki so ga Italijani preoblekli v njihovo uniformo in uporabili za ovaduh. Ker so ga domačini prepoznali, upamo, da je izdajalec sedel na zatožno klopi bodisi l. 1943, po italijanskem razpadu, ali pa leta 1945, po koncu druge svetovne vojne.

Globoko se strinjamo s piščevimi navedbami, da so žrtve tudi po petdesetih letih še v živem spominu živčnih svojcev, saj se izguba očeta, sina, moža, brata ne da izbrisati in pozabiti. Do tod je vse lepo in prav.

Seveda pa je težko pritrčiti piscu, ko postavi vprašanje, kje je morala tistih, ki govorijo, da med vojno niso delali zločinov in da so nedolžni. Res je, da je tisti, ki bi trdil tako, kot navaja pisec članka I. D., resnično nima, vendar ta primerjava ne vzdrži. Vsak umor je gnusno dejanje in zločin, ne glede na to, kdo ga stori, še posebej, če je ta storjen brez sodišča, ki bi obtoženemu dokazalo krivdo. V ta krog nedolžnih spadajo tudi pobiti iz vasi Čučja Mlaka in Dobrava.

Gotovo pa pisec v članku izgublja mero dobrega okusa, ko razdeli žrtve v ljudi in podljudi. Kako navedbe razumeti drugače? Pisec se je izognil navedbi, kdo je »druga stran«, ki kaže na poboje spet »druge strani«, da so to svoji vojaki slovenske narodne vojske, katerih življenjska pot se je končala na Teharjah, v Kočevskem Rogu (pod Krenom), v Brezjarvem braznu in drugod, celo v obcestnih jarkih, kar v bližini Kostanjevica. Iz vsakega navedenega grobišča je z božjo pomočjo nekaj maloštevilnim živim pobežniki, da so lahko danes še žive priče, kaj so zmagovalci počeli z nedolžnimi žrtvami. Ni iz trte izvita pripoved o ježi s konji po zvezanih žrtvah na Teharjah, miniranju jam pod Krenom na še žive žrtve itd. Še bi lahko naštevali, pa je preveč boleče. K sreči je o teh grozodejstvih že veliko napisanega.

Odveč je uporabljati zguljeno frazo Milana Kučana, da pozabimo preteklost in se pogovarjamo o bodočnosti. Ali vi »na oni strani« mislite, da v naših srcih niso pokojni v živem spominu? Z eno veliko razliko: žrtve v Čučji Mlaki, Dobravi pa tudi drugod so bile večinoma pokopane in svoji vedo za njihove grobove ali so jih celo prekopali na svoja pokopališča; skoraj vsa imena so zapisana na spominskih obeležjih kot žrtve fašizma v drugi svetovni vojni, za žrtve, pobite po končani drugi svetovni vojni, pa svoji ne vemo ničesar drugega kot to, da so bili brez obsodbe zverinsko pobiti!

Da bi bil piščev zadnji stavek uresničljiv predvsem bodočim rodovom, zahtevamo svoji pobitih slovenskih domobrancev spravo, vendar ne deklaracijo, kot sta jo izvedla ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar in predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan, brez priznanja krivde druge strani in obsodbe krivcev. »Le tako se ne bo sejalo staro sovraštvo.«

Iniciativni odbor za postavitve farnih plošč fare Kostanjevica na Krki

KOLUMB IN BRALNA ZNAČKA

LJUBLJANA - Na dan rojstva in smrti slovenskega pisatelja Franceta Bevka, t.j. 17. septembra, so po vsej Sloveniji praznovali dan Zlatih knjig. S tem dvomem se začena novo bralno leto v okviru gibanja za bralno značko. Zveza bralnih značk Slovenije je v sodelovanju z Nukom in Zvezo prijateljev mladine za to priložnost pripravila poseben program. Naša država se je tokrat prvič vključila v mednarodni knjižni kviz za mlade bralce in se pridružila devetim drugim evropskim državam. Vsebralna kviza je bila povezana s 500-letnico Kolumbovega odkritja Amerike. Odziv na kviz je bil dober in zaključne prireditve v Ljubljani na dan Zlatih knjig so se udeležili mladi iz vseh slovenskih občin. Slovenskega predstavnika na mednarodnem knjižnem taboru bodo izžrebali izmed vseh, ki so kviz pravilno rešili.

NAŠ NAROD PA USIHA

V Domovinski narodni stranki menimo, da le takojšnje reševanje begunskega vprašanja lahko prinese rezultate, ki bodo ugodni za slovensko družbo. Učinkovito reševanje problema pa pomeni takojšnjo vrnitev vseh tistih moških in žensk, ki so za obrambo svoje države sposobni.

Državna politika brez privolitve davkoplačevalcev namenja ogromna sredstva za begunski standard. Slovenskim materam pa materinske doma ne zmorejo zgraditi. Slovenci smo se osvobodili Jugoslavije, ker nam je bilo dovolj, da Balkanci še naprej kopijo svoje probleme na naša pleča. DONS se bori proti tistim, ki dajejo tujcem stanovanja, delo, okupatorskim oficirjem pokojnine in državljanstvo, ni pa jim mar, da naš narod usiha iz leta v leto, slovenske družine postajajo vedno bolj revne in majhne.

Vodja
Domovinske narodne stranke
DRAGO OMAHEN

Kaj je resnica o Beceletovi jami?

Minilo je 50 let od junaškega boja — Pepi Žura ni izdal soborcev?

Čprav je minilo že petdeset let od junaškega boja pripadnika narodnoosvobodilnega gibanja in revolucionarja, Vinka Paderšiča, člana krščansko-socialističnega kluba Zarja, v Beceletovi jami na Zagradu pri Starem gradu nad Otočcem, ki se je ves dan hrabro upiral planincem italijanske divizije Cacciatori delle Alpi, še ni raziskano, kdo je izdal pripadnike in somišljenike osvobodilnega gibanja.

Italijani so 23. septembra 1942 v zgodnjih jutranjih urah hkrati pripravili napad na skupini borcev v Beceletovi jami in kraški jami v Zlebeh. Vse razen Vinka Paderšiča, ki si je sam vzel življenje v Beceletovi jami, ko so Italijani uporabili plin, so odpeljali v Št. Peter (današnji Otočec) in potem drugi dan brez sodbe ustrelili v malem borštu nad Otočcem.

Izdajstva je bil obtožen domačin Pepi Žura, ki je bil tudi pripadnik narodnoosvobodilnega odpora, in te obtožbe mu ni izbrljal čas niti kdo drug. Za zločin, ki ga je naredil ali pa tudi ne, mu je sodilo partizansko sodišče oktobra 1943 in ga obsodilo na smrt.

Sledivo te tragedije še niso zbrisali. Podali smo se po njih in prišli do nekaterih ugotovitev, na ospovi katerih bi se dalo trditi, da Pepi Žura ni bil izdajalec, ampak je to moral biti kdo drug. Kdo je to bil, bo še lahko pokazal čas.

Pepi Žura se je pred usodnim 23.

Vinko Paderšič-Batreja

Pepi Žura

septembrom skupaj z Vinkom Paderšičem, Vinkom Kosom, Lojzeto Gregorčičem in s svojim svakom Ivanom Sajevicem skrli v Beceletovo jamo. Ko so Italijani pridrveli v Zagrad, je bil skupaj s soborci v jami. Kako bi potem lahko obvestil planince, da so se skrili v Beceletovi jami in druga skupina v nekaj kilometrov oddaljeni kraški špilji v Zlebeh? To je lahko naredil nekdo drug, ki je bil zunaj in je videl ali pa vedel, da so si uporniki izbrali skrivališče v kraških jamah.

Pepi Žura je bil kriv, ker je ostal živ. Res je, da so vse ujetnike iz obhaj in tiste, ki so jih dobili v Zagradu (Meri Becele itd.), razen An Zrabeč, ki je bila noseča in so jo potem

poslali v internacijo na Rab, že drugi dan brez sojenja ustrelili na Otočcu. To pa še ni zadosten dokaz, da je Pepi bil izdajalec.

Pepi je pred vojno nekaj časa živel v Italiji. Tam se je nekaj malega naučil italijanskega jezika. Zato je lahko Italijane pretental, da ve za partizanski zaklad, ki so ga le-ti dobili na gradu Hmeljnik. Gre za zaklad, ki je bil nekaj časa zakopan v Grčevju, potem pa je čudežno izginil. Zato so Italijani privlekli pretepenega in uklenjenega Pepija v domači mlin v Zagrad, kjer so v mlinu s krampom dvigovali deske in kopali pri stari hruski. Zaklada niso našli, Pepi pa je le pridobil čas. Italijane je minil prvi bes, zato so ga

MKO d.d.

Kettejev drevored 37 NOVO MESTO

IVECO

Nudimo vam

- ugodno prodajo kamionov in ostalih vozil iz programa IVECO
- rezervni deli iz programa IVECO, TAM, ZASTAVA

Če se odločite za nakup novega avtomobila, vam nudimo možnost odkupa rabljenega vozila

Obiščite nas v Novem mestu — Bršljin, Kettejev drevored 37.

Informacije: PIONIR — MKO d.d., tel.: 068/26-001 (g. Ocvirk), fax: 068/28-179

ZYNO d.o.o.

Gmajna 6, Raka •
Tel. (0608) 75-541 •

vam v svoji trgovini na RANČU nudi vse za kmetijstvo in gospodinjstvo po ugodnih cenah

- rezervne dele za traktorje in kmetijske stroje
- kmetijsko mehanizacijo
- orodja
- umetna gnojila
- škropiva
- semena
- radensko
- pivo
- sokove
- sladkor
- olje
- sol
- gradbeni material

GRADBENI MATERIAL

- apno vreča 320 SIT
- cement Trbovlje — 450 420 SIT
- armaturne mreže 9/6 4100 SIT
- armaturne mreže za tlake 1350 SIT

posebno ugodno:

- korusa v vrečah po 50 kg — 1 kg 17 SIT
- umetna gnojila: NPK 15x15x15 1.100 SIT, NPK 13x10x12 920 SIT, kan 720 SIT

HOTEL
»DELFIN«
IZOLA,
»B« kat.

pri nas je lepo tudi jeseni, zato vas vabimo na prijetne počitnice na topli slovenski obali. Imamo notranji bazen z morskovo vodo 31 C, zabavne večere s plesno glasbo, kozmetiko, masažo, pedikuro, izlete v okolico, najem koles, frizerja, fotografa in dobro pizzerijo.

OKTOBRA PA ŠE NIŽJE CENE. UPOKOJENCI IMAJO POSEBNE CENE, OTROCI PA ŠE DODATEN POPUST.

Rezervacije in informacije po tel. 066/63-554 ali 63-552 in po faxu 066/63-411.

Pričakujemo vas.

PIONIR

PIONIR

MKI d.d.

Montaža, Kovinarstvo, Instalacije

Novo mesto, Mala Cikava 25

V družbi s strokovnimi in izkušenimi kadri izvajamo dela pri gradnji, napeljavi in instalacijah na področju:

- elektrike
- vodovoda
- ogrevanja
- plina
- prezračevanja
- kleparska dela

V trgovini, ki je locirana v poslovnih prostorih družbe, prodajamo ves material iz zgoraj naštetih dejavnosti.

Poleg izvedbe del in prodaje materiala opravljamo **meritve**, izdelujemo tehnološke popise, predlagamo racionalizacijo izvedbe, izdelamo projekte, nudimo strokovno tehnični nadzor in ostalo strokovno pomoč iz naših dejavnosti.

Smo pooblaščen **servis** za ročne stroje **Iskra**. Izdelujemo kovinsko galanterijo in večnamenske kioske »PIKI«.

Telefon: 068/23-118 n.c.
068/23-187 trgovina
068/21-147 marketing
Telefaks: 068/22-204

QUA BAND — Pod tem imenom, za katero člani ansambla zatrjujejo, da je pristno »šentjernejsko«, je v Šentjerneju mlad in obetajoč ansambel. Sestavljajo ga sedanji in nekdanji gimnazijci: Simon Turk in Grega Bizjak (kitara), Tomaž Krhin (bas), Jernej Sušteršič (klaviature). Za bobni pa sedi Tomislav Baborič. Do sedaj so nastopili na Živžavu in na Jernejevem večeru. Tako odrasli kot mladi rod jih je lepo sprejel. Njihova želja je, da bi posneli ploščo. (Foto: J. P.)

• *Spomini so edini kraj, iz katerega nas ne morejo pregnati. (Richter)*

• *Lastnina ni prejeta pravica, marveč uveljavljena moč. (Lohberger)*

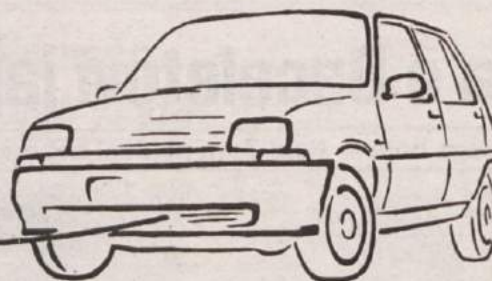
• *Svoboden tisk je lahko dober ali slab, nesvoboden pa je lahko le slab. (Camus)*

• *Ljudje se ne bodo nikoli strinjali drug z drugim. Bolje je, da se ta neizogibna nasprotja artikulirajo. (Rushdie)*

• *V Sloveniji nikoli več ne bi smeli razmišljati o tem, da bi verouk kot predmet vrnili v javno šolo. (Vencelj)*

• *En reformiran komunist na položaju je za padec sistema storil več kot tisoč disidentov. (Le Carre)*

Ali imate svojega najdražjega dovolj radi?

KASKO zavarovanje je edina oblika zavarovanja, ki Vas zavaruje pred tujimi in lastnimi napakami.

ZAVAROVALNICA TILIA VAM NUDI NAJUGODNEJŠE IN NAJCENEJŠE

KASKO ZAVAROVANJE.

Vključeno je zavarovanje proti kraji, plačilo zavarovanja je možno v desetih obrokih brez obresti.

zavarovalnica tilia d.d.
novi mesto

PODJETJE ZA TRGOVINO, TURIZEM IN PROMET d.o.o.
68257 DOBOVA, SELSKA 21, tel/fax: 0608/64-625

UGODNO
OLCIT CLUB 7.200 DEM
ALEKO 1600 cm³ 8.200 DEM

NOVO
OPEL KADETT DAEWOO 1500 cm³, 90 KM, z bogato dodatno opremo in klimo napravo 20.500 DEM

TERENSKA VOZILA
LADA NIVA 13.000 DEM
DAIHATSU FEROZA 4 wd od 29.000 DEM
ROCKY 4 wd 34.000 DEM
VECTRA, model 93

Posebno ugodno: najnižje cene za MERCEDEZ BENZ,

vsi modeli
300 SE dobava takoj
600 SE dobava takoj

Za obrtnike in podjetnike KOMBI in DOSTAVNA vozila:

SEAT TERRA diesel 20.000 DEM
DAIHATSU BUS 20.500 DEM
DAIHATSU KOMBI 18.500 DEM
ISUZU PICKUP diesel, nosil. 1 t. 22.000 DEM

Za invalide:
OPEL DAEWOO avtomatik, s klimo napravo samo 20.000 DEM.

Vse cene so do registracije! Nudimo možnost nakupa pod ugodnimi pogoji ali na leasing.

TILIA

TEHNIČNA TRGOVINA
Novo mesto, Bršljin 21, tel/fax: 068/27-197

UGODNO (cene so brez davka)

CISTERNE 2000 L 28.831,00 SIT
GORILCI 36.239,00 SIT
BOJLERJI 300 L (sončno + centralna) **popust 14%**
RADIATORJI JUGOTERM, UMIVALNIKI, PIPE, ČEVI, ČRPALKE, KABLI...

V primeru montaže centralne kurjave ali vodovoda vam za material NI POTREBNO PLAČATI PROMETNEGA DAVKA.

Svet VVZ Trebnje

ponovno razpisuje delovno mesto

vodje Vzgojno-varstvene enote Trebnje z obveznostjo v oddeku — 4 ure dnevno + 2 uri vodenje enote

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev:
— izpolnjevati še pogoje glede izobrazbe po 38. in 39. členu Zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok in 96. členu Zakona o OS,
— imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok,
— imeti organizacijske in strokovne sposobnosti za uspešno vodenje.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.
Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Svet VVZ Trebnje, Ulica heroja Slaka 5, 68210 TREBNJE, s pripisom »za razpis«.
O izbiri bodo obveščeni v 15-ih dneh po poteku roka prijave.

SLOVENSKO PIVO UNION OSVAJA SVET

UNION PIVO svetlo - zlata medalja
za vrhunsko mednarodno kvaliteto
Monde selection, Amsterdam 1992.
Tako je slovensko pivo UNION osvojilo tiste, ki spoštujejo simbol kakovosti.

NOVA GORICA
HOTELI • IGRALNICA • TURIZEM d.o.o.

v sodelovanju s KRKO-ZDRAVILIŠČI, d.o.o., NOVO MESTO odpira na Otočcu v decembru mesecu 1992 novo igralnico.

Za delovanje igralnice potrebujemo nove sodelavce, zato objavljamo naslednja delovna mesta:

1. BLAGAJNIK	3 izvajalci
2. VARNOSTNIK	3 izvajalci
3. RECEPTOR	1 izvajalec
4. VZDRŽEVALEC-ELEKTRONIK	2 izvajalca

Poleg splošnih pogojev so za zasedbo delovnih mest potrebni naslednji pogoji:

Pod 1: ekonomska srednja šola ali druga srednja šola družboslovne usmeritve, izkušnje na področju blagajniškega dela.

Pod 2: najmanj 3-letna srednja šola, zaželena 4-letna srednja šola, ustrezne delovne izkušnje.

Pod 3: 4-letna srednja šola družboslovne usmeritve, ustrezne delovne izkušnje.

Pod 4: 4-letna elektrotehnična srednja šola, usmeritev elektronika, izkušnje na področju vzdrževanje elektronskih naprav.

Za vsa dela je zaželeno pogovorno znanje nemškega in italijanskega jezika. Kandidati morajo imeti opravljeno vojaško obveznost.

Za vsa delovna mesta bomo sklepali delovno razmerje za določen oziroma nedoločen čas, s poskusnim delom. Kandidati bodo predhodno opravili preizkus znanja in testiranje.

Vse zainteresirane kandidate vabimo, da pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter rojstnim listom in potrdilom o državljanstvu do vključno 3. 10. 1992 na naslov:

HIT Nova Gorica, IX. korpusa, 65000 Nova Gorica.

Zdraviliške, turistične in gostinske storitve, d.o.o.
NOVO MESTO

TASEV BLAŽO

AKUMULATORSKA DELAVNICA
PRODAJA AKUMULATORJEV

tabakum d.o.o.

export-import

Velika Cikava 25
Novo mesto
tel.: (068) 23-826
fax: (068) 26-681

vabita vse svoje stranke, kupce in poslovne prijatelje na

otvoritev novih poslovnih prostorov
na Veliko Cikavo 25
v petek, 2. oktobra, ob 14. uri

Prisrčno vabljeni!

tedenski koledar

Četrtek, 24. septembra - Nada
 Petek, 25. septembra - Uroš
 Sobota, 26. septembra - Damjan
 Nedelja, 27. septembra - Adolf
 Ponedeljek, 28. septembra - Vencleslav
 Torek, 29. septembra - Mihael
 Sreda, 30. septembra - Rafael

LUNINE MENE
 26. septembra ob 11.40 - mlaj

kino

BREŽICE: 24. in 25.9. (ob 20. uri) ter 26. in 27.9. (ob 18. in 20. uri) ameriška akcijska komedija Gospe v akciji.
ČRNOMELJ: 24. in 27.9. (ob 20.

uri) ameriška komedija Oče moje neveste. 25.9. (ob 20. uri) akcijski film Kung fu klinici.
KRŠKO: 24. in 25.9. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Srtonosni trenutek. 26. (ob 20. uri) in 27.9. (ob 18. uri) ameriški glasbeni film Kralji Mamba. 29.9. (ob 20. uri) ameriški pustolovski film K 2. 30.9. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Terminator 2: sodni dan.
METLIKA: 25.9. (ob 20. uri) ameriška komedija Oče moje neveste. 27.9. (ob 20. uri) akcijski film Kung fu klinici.
NOVO MESTO: Od 24. do 28.9. (ob 18. in 20. uri) ameriški grozljivi film Fredijeva smrt.
SEVNICA: 25. (ob 20. uri) ter 27.9. (ob 18. uri) ameriški akcijski kriminalni film FX 2.

GRADITELJI POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo pečni in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peč je pet let. ☎ (063)39-878. 4077

posest

PARCELO - TRAVNIK, 8165 m², v Srednjem Lipovcu, dostop z vsakim vozilom, zelo ugodno prodam za 700.000 SIT. ☎ (061)183-326. 4006
STANOVANJSKO HIŠO v izmeri 600 m² prodam. Spodnji del etaže je uporaben za obrtnike ali poslovne prostore. ☎ (0608)82-513. 4008
HIŠO na pomembni lokaciji v Žabji vasi, primerno za trgovino, obrt, prodajno. ☎ 23-647, zvečer. 4009
NA TRAVNI GORI ugodno prodam gradbeno parcelo 670 m², na lepi sončni legi, z gradbenim dovoljenjem. Cena po dogovoru. ☎ (061)454-639. 4012
NA BUČKI prodam parcelo (4500 m²), ob cesti, možnost zidave. Cena po dogovoru. ☎ (061)344-201. 4035
V OKOLICI Senovega - Veliki Dol prodamo 4 ha kmetijskega zemljišča z nedokončano novogradnjo in starejšo hišo. ☎ (062)29-346. 4037
GOZD in zazidljivo parcelo v Beli krajini ugodno prodam. ☎ (061)347-814, po 16. uri. 4063
ZAZIDLJIVO PARCELO z lokacijsko dokumentacijo v Kostanjevici na Krki prodam. ☎ (061)315-031 ali (061)317-131, Ljubljana. 4070
ENOSTANOVANJSKO pritično hišo in parcelo za hišo v Metliki prodam. ☎ (061)572-676. 4072
POČITNIŠKO HIŠO na Čatežu ob Savi, Razlagov breg 5, ugodno prodam. Ogljed v soboto in nedeljo. 4073
HIŠO s 4564 m² zemlje pri Mokronogu prodam. ☎ 49-017. 4095
STANOVANJSKO HIŠO, potrebno obnove, prodam. Možnost oddaje v najem. ☎ (061)851-573. 4104

EURO 2000 d.o.o. SAMSUNG TV-AVDIO-VIDEO 37 cm, 500 DEM 51 cm, teletekst, euro AV 660 DEM 55 cm, mono, teletekst, euro AV 865 DEM 63 cm, stereo, teletekst, euro AV 1260 DEM 70 cm, stereo, teletekst, euro AV 1320 DEM

Na zalogi imamo zelo bogato ponudbo HI-FI STOLOV, CD, VIDEOREKORDERJEV.
 Posebna ponudba: SAMSUNG MIKROVALOVNE PEČICE 17 litrov 800 W 340 DEM MIKROVALOVNE PEČICE — kombinirane 28 litrov 800 W 400 DEM MIKROVALOVNE PEČICE 34 litrov 1200 W 880 DEM
 Plačljivo v protivrednosti SIT.

Vse inf. SAMSUNG EURO 2000, Brežice Tel. (0608) 61-936 B. Milavec 73
 Delovni čas od 9. do 12. ure in od 13.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

MIZARSTVO sprejema naročila. Tel. (068) 51-260 od 19. do 21. ure.

NOVO — NOVO SIEMENS SLUŠNI APARATI s povračilom ZZZS

Pridite naglušni — in odidite z več življenjske radosti — v manj kot eni uri — s slušnim aparatom SIEMENS vsako sredo od 9. — 12. ure
 OPTIKA Novo mesto Komandanta Staneta 12 tel. 23-110
GATTON inf. tel. (064) 73-313 od 19.30 do 20.30

Montaža klasičnih in satelitskih anten za vse programe. Tel. (068) 44-129

NOVO V ČRNOMLJU!
 Trgovina Mavrica, Staneta Rozmarna 7, nova mešalnica avtolakov STANOX in HELIOS. Vabljeni vsi, ki potrebujete te materiale za preново vašega avtomobila.

OBNAVLJANJE vseh emajliranih kadi in tuš kabin z novim materialom ROMEX. Tel. (061) 771-079

Video-radio TV servis Rožič vam poleg servisiranja vseh vrst TV aparatov, videorecorderjev in radijskih aparatov nudi po zelo ugodni ceni satelitske antene z montažo na 3 obroke. Pokličite nas: 068/21-229

Avto moto društvo Trebnje
 bo organiziralo teoretični tečaj za voznike motornih vozil. Tečaj se bo začel 28. 9. ob 17. uri v osnovni šoli Trebnje.

Električne omarice, zunanje ter notranje, kompletno opremljene, ugodno naprodaj. Tel. (061) 752-979

Prodajalna obutve v Škocjanu
 vam nudi moške čevlje iz uvoza po ugodni ceni 2.500 SIT.

6 M2 ladijskega stropa in njivo v Birčni vasi prodam. ☎ 27-905. 4105
UGODNO prodam univerzalno strožniko Prvomajska TVP 250/2000 z dodatnim priborom, vrtni stroj, skobeljno glavo (30 cm) z nastavkom za krožno žago in nastavkom za vrtnje, 2 cirkularja, avtoprikolico večje nosilnosti 175x110, domače izdelave, pante za kovinska vrata (12 cm) ter več orodja, meril in kovinskega materiala. ☎ (061)552-732 po 17. uri. 4106
SKORAJ novi lasulji iz pravih las, rjavo in sivo, prodam. Cena 15.000 SIT. ☎ 23-947. 4109

razno

NUDIMO zelo ugodne kredite za podjetnike, obrtnike in kmetovalce. ☎ 27-691. 3907
INŠTRUKCIJE za fiziko 2 na VS nujno iščem. Šifra: »IZPIT NOVBEM-BRA« 4013
POSLOVNI PROSTOR za mirno dejavnost s telefonom iščemo. ☎ 22-366. 4080
OPREMLJEN samostojni objekt, primeren za trgovino ali poslovni prostor, oddam v najem. Šifra: »DRSKA« 4086
V CENTRU Škocjana oddam v najem dva lokala, primerna za mirno obrt. ☎ 76-034. 4089

službo dobi

DESET ŠIVILJ z najmanj 3-letno prakso dobi službo. Zaščita, d.o.o., Suhor. 4000
BIFE AMZ OTOČEC zaposli mlado in prijazno dekle za delo v strežbi ☎ (068)21-830, interna 27.
POZOR! Z malo truda v nekaj dneh do velikega zaslužka. Zelo ugodni pogoji. ☎ 50-056. 4004
DELO DOBI več zastopnikov iz cele Slovenije. ☎ (068)24-670. 4030
DELO DOBI samostojna oseba za prodajanje tekstilnih izdelkov na novo-meški tržnici. Pogoj poštenost in avto. ☎ (068)26-464. 4039
REDNO ali honorarno zaposlitev nudimo. Javite se na ☎ 22-106 v četrtek od 18. do 21. ure. 4040
ZAPOSLEM samostojnega, vestnega in natančnega delavca(vko) s srednješolsko izobrazbo s smislom za oblikovanje. Ponudbe na p.p. 74. 4059

prodam

TRAJNOŽAREČO PEČ prodam. ☎ 27-368. 3998
PRALNI STROJ Gorenje, star 4 leta, prodam. ☎ 26-115. 3999
GROZDJE (malvazija, rebula, merlot) prodam. Po želji ga pripeljem. Lišjak, Saksid 7, Dornberk, ☎ (065)56-784. 4001
GROZDJE žametovke in frankinje prodam. ☎ (068)42-352. 4010
ŠMARNICO prodam. ☎ 78-429. 4011
GROZDJE, cepljeno, belo in črno, na Vinjem Vrhu prodam. ☎ 85-044. 4017
MEŠANO GROZDJE in šmarnico prodam. Ambrožič, Šentjošt 14, Novo mesto. 4020
GROZDJE, frankinjo in žametno črno, prodam. ☎ 24-764. 4025
BELO GROZDJE in mošt ugodno prodam. ☎ (067)79-109. 4026
GROZDJE, modro frankinjo in žametno črno, prodam. ☎ (0608)31-776, Krško, zvečer. 4027
VINSKO PREŠO na kamen prodam. ☎ (0608)89-246, Krško, zvečer. 4028
1000 KG GROZDJA samorodnice prodam. Jablan 30, Mirna Peč. 4029
GUMI VOZ 13 col, komat ter tomos avtomatik prodam. ☎ 44-510. 4031
180 m² strešne opeke ugodno prodam. ☎ (0608)77-323. 4032
LESENO KAD 600 l ugodno prodam. Novak, Bršljin 58, ☎ 23-339. 4043
OTROŠKO posteljico z jogijem ugodno prodam. ☎ 23-440. 4042
ELEKTROMOTOR 5.5 KW, 2900 O/min., skobeljna glava, 3x nož 28 cm z vpenjalno glavo, prodam. ☎ 52-272. 4044
400 KG frankinje in žametke prodam. Boris Brunskole, Kot pri Semiču 5b. 4045
USNJENO sedežno garnituro ugodno prodam. ☎ 20-457. 4045
GROZDJE rdečih sort gamai in modra frankinja prodam. ☎ 28-647. 4046
ČRNO GROZDJE, žametno črno in frankinjo, prodam. ☎ (068)56-077. 4049
KRAVO za zakol prodam. Jože Bojanc, Veliki Orehek. 4051
GROZDJE šmarnico zelo poceni prodam. ☎ 22-548. 4052
FRANKINJO, žametko in laški rizling, prodam. ☎ (068)59-054. 4054
MEŠANO cepljeno grozdje prodam. Martin Zagorc, Gor. Vrhpolje 58, ☎ 42-198. 4055
GROZDJE prodam. ☎ 27-896. 4056
PEČ FEROTERM, 30.000 kkal in kombiniran boiler prodam 50 % ceneje. ☎ (061)226-165. 4058
TELICO, brejo, prodam. Smolenja vas 42, Novo mesto. 4060
KOMPRESOR, CO₂ in avtogeno varilni aparat prodam za 50% nove cene. ☎ 25-894. 4069
MENJALNIK za 126 P in motor za VW 1300 prodam. ☎ 49-374. 4071
HRASTOVO, 900-litrsko rabljenjo kad, prodam. ☎ 27-142. 4074
200-LITRSKE sode prodam. Gostilna Vovko, Ratež. 4075
GROZDJE, modro frankinjo, prodam. ☎ 22-602. 4076
MLADO brejo kobiljo z žrebičkom ali brez njega prodam. Zelo mirna in dobra voznica. Prodaj tudi žrebič, pripuščeno, in leseno lopo 4x4 m. ☎ (068)57-003. 4078
GROZDJE, žametovko iz Grčevja, prodam 10% ceneje. ☎ 73-552. 4081
VV LT furgon, 3.50 m, letnik 1982, prodam. ☎ (068)73-609. 4084
DVOREDNI pletilni stroj prodam po ugodni ceni. ☎ (068)27-610. 4088
GROZDJE, črno in belo, ugodno prodam. ☎ (068)76-262. 4094
BELO cepljeno grozdje prodam. ☎ 27-781. 4101
ČRNO grozdje prodam. ☎ 60-668. 4102

SALOMONOV OGLASNIK
 Komercialiste z lastnim prevozom in telefonom išče Salomonov oglasnik za trženje na Dolenjskem in Zasavju. Inf. (061) 579-286 zjutraj.

GOSTILNA v Novem mestu zaposli samostojnega kuharja oz. kuharico za določen oz. nedoločen čas. Pisne prijave oddajte v roku 5 dni pod šifro: »OKTOBER« 4064
SIMPATIČNA dekleta za delo za šankom iščemo. ☎ 22-366. 4079
PRIJETNA in prijazna natakarica dobi delo. Šifra: »DOBER ZASLUŽEK« 4082
DELAUČA živilske stroke z možnostjo privlačne zaposlitve. ☎ (068)21-323. 4087
BISTRO 7 na avtobusni postaji zaposli dekle za honorarno delo natakarice. Ostale informacije v lokalu. 4096
BISTRO PA-PI. Redno ali honorarno zaposlimo dekle za strežbo. ☎ 23-418. 4099
ŽELITE nadoknaditi podopustniški primanjkljaj v denarici? Visok honorar, lasten prevoz. Informacije v petek na ☎ 65-711, Jenič, Dobindol 6, Uršna sela. 4100

stanovanja

LASTNIŠKO STANOVANJE, 50 m², v Metliki, prodam ali zamenjam za Novo mesto. Šifra: »TAKOJ« 4005
FRANCOZ išče enosobno opremljeno stanovanje s KA TV v Novem mestu ali okolici do 10 km. Tadeja Cerovšek, Sop Krško, ☎ (0608)21-400. 4007
UPOKOJENCU nudim plačilo Doma za ostarele v zamenjo za stanovanje v Novem mestu. ☎ 27-874. 4014
OPREMLJENO garsonjero ali manjše stanovanje v Novem mestu najamem. Možno predplačilo. ☎ 27-874. 4015
NOVO GARSONJERO prodam. Možen kredit. V račun vzamem tudi osebni avto. ☎ 22-516. 4065
DVOSOBNO stanovanje v Straži prodam. ☎ 86-140. 4097
V CENTRU Novega mesta kupim polovico hiše ali večje stanovanje. ☎ 27-104, po 15. uri. 4107

čestitke

22.9. je praznovala 80. rojstni dan naša mama, stara mama in prababica FRANKA ZUPAN iz Dola pri Šmarjeti. Želim jo vse lepo in ji kličemo še na mnoga zdrava leta. Vsi, ki jo imamo radi. 4048

kmetijski stroji

TRAKTOR URSUS C-360, 2500 ur, letnik 1987, za 6000 DEM, in brejo kobiljo, staro 9 let, prodam. Franc Sinko, Perišče 4, Jesenice na Dolenjskem. 4016
TRAKTOR Štore 402 super, v odličnem stanju, prodam. ☎ 56-068, po 19. uri. 4098
TRAKTORSKO prikolico prodam. ☎ (0608)43-264. 4103

kupim

KOŽE pižmovk kupim. Po možnosti strojene. ☎ 27-104. 4108

motorna vozila

Z 128, letnik 1987, prodam za 3800 DEM. ☎ 068/25-013.
Z 101, karambolirano, prodam. ☎ 25-510. 4002
GOLD DIESEL GL, letnik 1987, prodam. ☎ 28-326.
Z 101 GTL, letnik 1987, prevoženih 43000 km, prodam. ☎ 068/26-810
MAN 26240, trije pogoni, registrirani v avgustu, prodam. ☎ (0608)43-055. 4003
GOLF JXD, letnik 1987, prodam. ☎ (0608)32-530. 4021
JUGO 45, letnik 1989, registriran do 8/93, prodam. ☎ (0608)65-397, popoldne. 4023
GOLF DIESEL, letnik 1983, prodam za 5.800 DEM. ☎ (0608)65-378, Brežice. 4024
LADO CARAVAN, letnik 1987, prodam. ☎ 24-992, popoldne. 4034
ZA 2000 DEM kupim RENAULT 4. ☎ (068)25-941 od 17. do 19. ure. 4036
GOLF XD, letnik 1987, prodam ali menjam. Cena 12.400 DEM. ☎ 20-387.
Z 128, letnik 1987, prodam. ☎ 068/23-585 (zvečer).
Z 101, letnik 1983, registrirano do 4/93, zelo ugodno prodam. ☎ (0608)31-273 ali (0608)32-144, popoldne. 4047

obvestila

ŽALUZIJE-ROLETE izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 3745
NESNICE, mlade jarkice, pasme hixex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije, kličite od 17. do 22. ure vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578. 3997
PEČEN PURAN za decembrske praznike. Oktobra nabavljen, pettedenski, bo decembra ravno pravišnji. Informacije in naročila na ☎ (068)57-105. 4018
SNEGOBRANE za vse vrste opočne, betonske in salonitne kritine, prodam, Po potrebi tudi montiram. ☎ (0608)70-420. 4066

8-TEDENSKO BELE PIŠČANCE za zakol ali rejo prodaja »REJA«, Otočec ob Krki, Šolska 6, vsak dan od 8. — 20. ure. Če kupite 20 piščancev, enega dobite zastonj. Inf. 061-454-330
POHITITE!

PEUGEOT
 Servisno prodajni center vam nudi:
 — pooblaščen servis
 — prodaja vozil
 — prodaja rezervnih delov
 Omogočamo tudi nakup na kredit. Ugodna akcijska prodaja modelov 106 in 405. SPC Terzin, Obrtna cona Trebnje tel./fax: (068) 44-533

DOLENJSKI LIST
 USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran. IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 60 tolarjev; naročnina za 3. trimesečje 690 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.380 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti. OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.100 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.250 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 700 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 70 tolarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto). NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefaks 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

UGODNO RAČKA, d.o.o.
 68000 Novo mesto
 tel/fax: (068)21-058
računalniški sistem
PC RAČUNALNIK 386sx/25MHz
 - MAINBORD 386sx/25 MHz
 - SVGA CARD (1024x768)
 - AT I/O CARD (2s/1p/1g)
 - AT (IDE) BUS CONTROLLER
 - FLOPY DISK 5 1/4", 1,2 MB
 - HDD CONNER 80 MB
 - AT BABY CASE +200 W
 - SAMSUNG TIPKOVNICA
 - VGA P/W MONITOR PHILIPS
 - 2 MB RAM MEMORY
 samo 96.591 sit (s prometnim davkom)

Iz zaloge prodajamo **INDUSTRIJSKO PRALNO TEHNIKO** ter **NOVE IN RABLJENE STROJE** za:
 * brizganje plastike in gume
 * obdelavo kovin * grafične stroje
 * viličarje * druge
EME ENGINEERING
 Dolane 33a
 62282 Cirkulane
 Gospod Jakomini Gorazd
 tel. 062/791-042
 fax: 062/791-040

PLANINSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ, Kolodvorska 34
 OBJAVLJA RAZPIS ZA ZBIranJE PONUDB
 za prodajo gostinskega objekta, drvarnice in hleva v Črnomeljskaj 5, p. Semič, v neposredni bližini smučišča Gače.
 Gostinski objekt ima 302,28 m² uporabne površine. Površina zemljišča, na katerem stojijo objekti, in funkcionalnega zemljišča znaša 510 m². Izklicna cena je 8.123.874 sit.
 Ponudbe s polnim naslovom morate poslati do 30. 9. 1992 na naslov: PLANINSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ, 68340 ČRNOMELJ. Z najboljšim ponudnikom bomo sklenili pogodbo najkasneje v 15 dneh po izbiri.
 Podrobnejše informacije lahko dobite po telefonu 068/52-040 (Ladešič).

MANA

turistična agencija

PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO, telefon: 068-28-136

celotna turistična ponudba na enem mestu

plesni tečaji

KMETIJSKI ZAVOD LJUBLJANA

Kmetijska svetovalna služba

Novo mesto

Sevno na Trški gori 13

objavlja

prosta dela in naloge

dveh kmetijskih svetovalcev v osnovni svetovalni službi na območju občine ČRNOMELJ za določen čas 12 mesecev

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba kmetijske smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije
- osebni avto

Nastop dela po dogovoru.

Pisne prijave z zahtevanimi dokazili in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:

KMETIJSKI ZAVOD, LJUBLJANA, Miklošičeva 4/II.
Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu.

IZ KS KOČEVSKA REKA

SLIKARSKA RAZSTAVA — V stari Dulminovi hiši v Kočevski Reki, kjer je bilo doslej že več razstav, so v ponedeljek, 14. septembra, odprli razstavo del slikarja Jurija Mikuletiča.

VEČ RIBIČEV — Vedno več ribičev od vsepovsod prihaja loviti ribe na jezero pri Kočevski Reki. Te ribe so »zaslovoele«, odkar je neki ljubljanski

pevec zabavne glasbe uplenil velikega krapa.

FILM O KOČEVSKI REKI — Pred kratkim je bil dokončan film (na kaseti) o Kočevski Reki, posestvu Snežnik ter dejavnosti in načrtih na tem nekdanj zaprtim območju, ki ga kar 90 odstotkov pokriva gozd. Prvič so ga prikazali minuli petek v Kočevski Reki. Namenjen je predvsem turistični propagandi.

OZ UNITEHNA z.o.o.
TREBNJE, Baragov trg 6
tel. 068/44-244

objavlja prosto delovno mesto:

REFERENT ZA UVOZ — IZVOZ
za nedoločen čas

Pogoji:

- zunanjetrgovinska registracija
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih
- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri.

OSMRTNICA

V 76. letu je umrla draga mama in stara mama

KRISTINA KASTELIC

rojena Kotar
iz Šmihela pri Novem mestu

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 24. septembra 1992, ob 16. uri na domačem pokopališču v Šmihelu.

Žalujoci: sinovi Bogdan, Tone, Miha, Marjan, hči Tina z družinami ter ostalo sorodstvo

Novo mesto, 22. septembra 1992

ZAHVALA

V 84. letu starosti je prenehalo biti srce našega nadvse dobrega moža, očeta, dedka in pradedka ter brata in strica

ANTONA PEZDIRCA

iz Zemlja 18 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč in izrečeno sožalje. Posebna zahvala velja osebju ZD Metlika, OZZB NOV, DU Gradac ter župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti in mu v zadnje slovo darovali cvetje.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil dobri oče, stari oče in praded

ŠTEFAN JERMAN

z Broda 66, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence in sveče ter pokojnika v velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala bolniškemu osebju Splošne bolnice Novo mesto, Trgovskemu podjetju Dolenjka, Osnovni šoli Metlika, Dijaškemu domu Novo mesto, Obrtni zbornici Novo mesto, sosedu Gašperšiču za poslovilne besede, gospodu Zupančiču za zaigrano Tišino, pevcem za zapete žalostinke ter gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

V 57. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, oče, brat in dedi

ANTON FEMEC

iz Gorenje Nemške vasi pri Trebnjem

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, še posebej Jožici Gerden, prijateljem in znancem, kolektivoma Akripol Trebnje in Labod Novo mesto, Občinski gasilski zvezi Trebnje, Ladovim sodelavcem in Viktorjevimi prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, pomoč, tolažbo in sočustvovanje v najtežjih trenutkih ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Iskreno se zahvaljujemo zdravniškemu osebju ZD Trebnje, dr. Znidaršiču in dr. Zlajpahovi ter osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za vso skrb in lajšanje bolečin med boleznijo. Prisrčna hvala Komornemu zboru Trebnje za podarjeno cvetje in zapete žalostinke doma in ob odprtem grobu ter upokojskemu pevskemu zboru. Prav lepo se zahvaljujemo tudi g. Rezki Majer za ganljive besede slovesa ter g. kaplanu za opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Rozalija, hčerki Mojca in Silva z družino, sinova Lado in Viktor, sestre ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Kako pozabim naj gomilo,
ko plemenito srce v njej trohni,
ki tako zvesto nas je ljubilo
prav do konca svojih dni.

TONČKI KOCJAN

z Vel. Cikave 16

21. septembra je minilo dve leti, kar te ni več med nami. Vsem, ki ji prinašate svečke in se je še spominjate, iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi brat, stric in nečak

FRANCI HODNIK

s Sel pri Beli Cerkvi

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, darovali vence in cvetje. Hvala gospodu župniku, pevcem, govorniku in vsem, ki ste ga tako številno pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 83. letu starosti zapustil

ANTON GOLOB

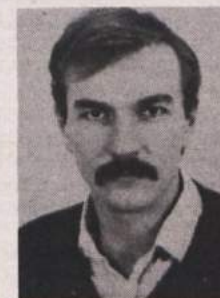
upokojeni cestar iz Tržišča

Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju in gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem, vsem sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč. Hvala Cestnemu podjetju, Gasilskemu društvu, Društvu upokojencev, Krajevni skupnosti, Konfekciji Liska Sevnica, Kam-Bus Kamnik in vsem, ki ste pokojnemu darovali svete maše in cvetje.

Vsi žalujoci

V SPOMIN

Nihče ne ve za bolečino,
ki v naših srcih zdaj leži,
spomin pa nate
vedno bolj in bolj živi...

JOŽETU PREŠERNU

Vrh pri Pahi 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate, nosite na njegov grob cvetje in prižigate sveče.

Njegovi domači

28. septembra 1990

Skrb, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.
Ljubila si polja, vinske gore,
a huda bolezen ločila te je od nje.

V 81. letu nas je po težki bolezni zapustila ljuba žena,
mama, babica in prababica

MARIJA LOZAR

iz Petrove vasi 11

Prisrčna hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo imeli radi, ji poklonili cvetje ali sveče, darovali za sv. maše, nam pa izrazili sožalje in pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja sosedom Šušteršičevim, Kočevarjevim, Springerjevim in Plutovim. Iskrena zahvala osebju Splošne bolnice Novo mesto in ZD Črnomelj, dr. Schweigerjevi za nesebično pomoč, govorniku Janezu Hoznerju za poslovilne besede, pevkam za lepo petje, sodelavcem ZP Črnomelj in Revoza Novo mesto, g. kaplanu in g. dekanu pa za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Portret tega tedna

Diana Drobnič

Diana Drobnič je dekle odprte in vesele narave. Kako tudi ne bi bila, saj pravijo, da so takšni vsi tisti, ki imajo radi glasbo in ples. Diana pa pomeni ples še nekaj več. Je edina neprofesionalka v Sloveniji, ki se ukvarja s plesno vzgojo mladih, svoje delo pa opravlja kot prava profesionalka. Njene plesalke in plesalci se na vseh tekmovanjih doma in v tujini vedno uvrščajo med šest najboljših ekip ali posameznikov, zahvala za to pa gre Dianinemu dolgoletnemu delu in nesebičnemu prenašanju svojega bogatega plesnega znanja na druge.

29-letna Ribničanka, ki ji je delo z otroci in mladimi vseh starosti od petega leta naprej postalo način življenja, je po poklicu ekonomska tehnik. Zaposlena je kot propagandistka v ribniškem Riku, vendar razmišlja o samostojni poklicni poti. Kar precej let delovnih izkušenj že ima, je vztrajna in prizadevna, komunikativnost in pa tudi šarmantnost pa so del njene osebnosti, zato ji bo zagotovo uspelo. Prav s temi sposobnostmi je namreč na svojstven način uspela tudi v svojem domačem okolju, kjer se je, čeprav je slišati to še tako nenavadno, kakor pravi, pogosto še težje uveljaviti kot v neznanem okolju.

Da bo kdaj svoje življenje tako tesno povezala s plesom in mladi-

no vse do tretjega letnika ljubljanske srednje ekonomske šole, ni niti pomislila. Njen oče je bil učitelj telovadbe in že v zgodnji mladosti jo je navdušil za šport. Trenirala je odbojko, rokomet, atletiko, pozimi drsala in smučala, ples pa je začela trenirati povsem slučajno. S prijateljico se je udeležila avdicije v takratnem študentskem plesnem klubu Kazino. Sprejeta je bila in potem 7 let, čeprav je medtem že končala šolo in se zaposlila v Ribnici, redno obiskovala treninge. Po razpadu skupine so nekateri nekdanji člani takratne baletne skupine Kazina v svojih okoljih ustanovili svoje skupine. Tako je storila tudi Diana in skupina še danes, po 10 letih, deluje kot plesna sekcija Kud Gallus, njen komercialni naziv pa je Di dance group.

Lani je pričela delati tudi s kočevsko mladino, in kot vse kaže, dokaj uspešno. Organizirano ima že pionirsko in mladinsko tekmovalno ekipo, v Ribnici pa tudi člansko. Ker Diana še ni poročena, saj pravi, da za to še ni prišel pravi čas, se toliko več lahko ukvarja z mladimi. »Naše družine ni omejeno le na ples,« pravi Diana, ki ni zgolj učiteljica show dancea, kot se skupno imenujejo različne plesne tehnike od klasičnega baleta, jazz baleta in stepa do electric boogija, s katerimi se srečujejo njeni varovanci na skupinskih treningih skozi vse leto. Diana je tudi koreografinja, kostumografinja, šivilja, šoferka, komercialistka in še kaj. Ker želi, da z njenim morebitnim odhodom, o katerem sicer še ne razmišlja, plesna dejavnost v Ribnici ne bi zamrla in da bi se razvijala še naprej, nekatere mlajše uvaja v svoje delo. Ko razmišlja o odhodu, pa pravi: »Vedno sem si želela postati igralka, in čeprav so me starši od tega odvrčali, sem s pomočjo plesa na neki način to postala. Tistemu, ki začuti v sebi, da lahko s plesom izrazi vse, od svojih občutkov in miseljenja do želja, pomeni ples svobodo in se mu zato nikoli ne more odreči.«

M. LESKOVŠEK-SVETE

Svetovni prvak raketarjev je Drago Perc

CAPE CANAVERAL — Slovenska reprezentanca raketnih modelarjev je na svetovnem prvenstvu na Floridi (ZDA) že prvi dan dosegla izjemen uspeh: 25-letni Sevnčan Drago Perc (mimogrede: je tudi predsednik astronavično-raketnega kluba Vega Sevnica) je postal v disciplini raket s padali (S-3-A) svetovni prvak, njegov uspeh pa je dopolnil še ljubljčanec Jože Čuden, ki je v tej disciplini osvojil bronasto kolajno. Tretje mesto je osvojila tudi slovenska reprezentanca, v kateri je sodeloval še Marjan Čuden iz Ljubljane.

Slovenskim reprezentantom Jožetu Čudnu, Mihi Gromu in Bogu Štepiharju se je za malenkost izmuznila zlata kolajna v paradni disciplini S-6-A, to so rakete s trakom. Slovencem tako ni uspelo ubraniti naslova svetovnih prvakov z zadnjega SP v Kijevu, čeprav je srebrna medalja tudi zelo lep uspeh. Zato pa so bili toliko bolj veseli tekmovalci Češkoslovaške, ki so se tokrat zavrteli najvišje.

Naši reprezentanti Anton Šijanec, Jože in Marjan Čuden, ki so bili v ekipi v kategoriji raket za doseganje višine (S-1-A), so bili na sklepnem dejanju svetovnega prvenstva hudo razočarani nad organizacijo merjenja višin. Nalogo so Američani opravili zelo površno, saj so našim fantom od devetih štartov — poltov modelov izmerili le enega!

Na SP v raketnem modelarstvu v ZDA je bilo 14 reprezentanc s skupaj 125 tekmovalci, med njimi 6 Slovencev, ki so tako prvikrat zastopali barve mlade države na SP. Upajmo, da bo svetovnemu prvaku Dragu Percu, študentu 4. letnika Ekonomsko-poslovne fakultete v Mariboru, po tem velikem uspehu le uspelo zbrati dovolj denarja pri sponzorjih, da bo povrnil sponzorski denar za letalsko vozovnico in vsaj del svojih prihrankov, ki jih je vložil v priprave na SP.

P. P.

ŠESTDESETLETNI NOVOROJENČEK — Po načrtih je Igor Zupet v domači delavnici sestavil takle Mercedes benz SSK, letnik 1929. Vreden je najmanj 50.000 nemških mark, vendar ga Igor za noben denar ne bi prodal. Morda potem, ko bo pod njegovimi prsti nastalo še kaj novega. (Foto: J. P.)

Mercedes, narejen na Mirni

Igor Zupet je v domači garaži naredil do potankosti natančno kopijo avtomobila Mercedes benz SSK

MIRNA — Igor Zupet je po poklicu lesni tehnik, zaposlen v tovarni Tom, vendar ves svoj prosti čas preživi med kosi pločevine in železa z brusilnimi in varilnimi aparati. V domači delavnici nemalokrat gori luč dolgo v noč vendar ne zaman. V Igorju že od mladosti bije ustvarjalno srce konstruktorja, kar je prav gotovo podedoval po svojem očetu Tonetu, ki smo ga že pred desetimi leti predstavili v našem časopisu z doma narejenim avtomobilom formula 1. No, takrat smo prezrili, da je bil zraven tudi mali Igorček, ki je v teh letih z uspehom nadaljeval očetovo delo.

Najprej se je lotil dirkalnih motornih koles. Za naročnike jih je pripravil kar nekaj. »Najprej sem zvaril okvir, zatem pa vstavil motor po želji bodočega voznika. Nekateri moji motorji še danes tekmujejo,« pove Igor in mimogrede omeni še svoj prvi doma narejeni avtomobil. To je bila kopija daimler benz, letnik 1960. Pred dnevi, ko je bila dirka na Mirni, pa je uradno krstil svoj najnovejši model, s katerim je po progi vozil vodstvo dirk in pravosodnega ministra Miha Kozinca. Marsikateri gledalec je mislil, da gre za odlično ohranjen avto veteran, star najmanj šestdeset let, pa je bil v zmoti: avto je ročno delo Igorja Zupeta in je do potankosti kopija modela Mercedes benz SSK iz leta 1929.

V delavnici je nastajal tri leta. »Najprej sem obiskal nekaj muzejev starih avtomobilov, kupil nekaj knjig in se po vsem tem usedel, narisal načrt in pričel z delom. Za osnovo mi je služilo folksvagnovo podvozje in motor, ki je po moči in hitrosti delovanja v mnogočem enak originalu. Vso karoserijo sem na-

pravil iz pločevine, le maska je originalna Mercedesova. Avto bom poskušal registrirati še v septembru, saj imam že vso potrebno dokumentacijo, za sedaj pa se vozim v mraku in ponoči. Tudi miličniki so me že ustavili, pa jih je bolj zanimal avto, kot dokumenti,« se pošali Igor.

J. PAVLIN

Nagradna igra

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR - Prejšnji teden si jih je, kot prva s pravilnim odgovorom, zaslužila Marija Bučar, Nad Krko 6, Novo mesto. Čeprav je fotografijo župniščne strehe v Šentpetru prepoznala takoj, je vseeno še enkrat pogledala skozi okno, preden nas je poklicala. Telefonskih klicev je bilo tudi tokrat veliko, fotografirano streho šentpetrskega župnišča pa so nekateri pripisali staremu zdravstvenemu domu, Windischerjevi hiši, stavbi na Prešernovem trgu, Študijski knjižnici, Sodišču in tako naprej. Vsi, ki ste uganili, kje smo na sprožilec fotoaparata pritisnili ta teden, in ste ali boste postali naročniki Dolenjskega lista, nas od četrta od 8. ure dalje pokličite v naše uredništvo na telefon 23-610. Prvi, ki bo sporočil pravilen odgovor, bo po pošti prejel denarno nagrado v višini 3.000 tolarjev. Za vse, ki ste spregledali začetek naše nagradne igre, naj povemo, da slikamo strehe in dimnike javnih stavb v vseh devetih občinah, kjer je Dolenjski list vsak četrtek reden gost.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjsca«!

Kako zvedeti za srečo? — Molk ribniškega župana — Vstopnina za svinjarijo — Jatine kokoši za privilegirance — Ena za cestarje — Dnevi piva le za Cigane?

Prvi je v četrtek zvečer poklical bralec s Čateza pri Trebnjem. Predlagal je, naj bi rezultate raznih nagradnih akcij, žrebanj in loterij objavljali tudi v Dolenjskem listu.

Gospa S. iz Ribnice je opozorila, da na sredi avgusta objavljeno pismo Petra Dolenca v Dolenjskem listu z vprašanji za ribniškega župana in poslance ni bilo odgovora. Pisec je pričakoval odgovore, kaj storiti v zvezi z uničenimi zelenicami, neurejenim okoljem, nabijanjem nogometne in kričanjem na Trgu Veljka Vlahoviča, kar vse zelo moti starejše ljudi. Morda bo tokrat več sreče.

L. M. iz Otočca je bila v četrtek dopoldne v Novem mestu. S kologico sta šli na kavo in potem v Gostišče na trgu še na WC. »Ta je bil kot vedno umazan, smrdeč, brez papirja, brez ključa. Kljub temu je ženska na vratih zahtevala od vsake 20 tolarjev. Saj to ni veliko, a če je nekaj treba plačati, bi človek pričakoval drugačno urejenost. Ko sem to rekla, je ženska zagrozila, da »čemo ići gore, ako nečemo platiti«. Plačala sem, kaj pa drugega, ampak vse ima svoje meje,« se je jezila L. M. Upravičeno!

Ženski glas iz Trebnjega se je jezil na Jato in njeno prodajo kokoši. Tri-do

štirikilogramske kokoši so zelo iskane, saj so po zelo ugodni ceni. A že drugič se je zgodilo, da je Jatin kombi v Trebnjem ustavljal pred točno določenimi naslovi, ki so dobili po 20 kokoši, za reveže, ki so čakali pri zadrugi, pa ni ostalo nič. Upokojenec, ki je čakal v vrsti skoraj tri ure, je prosil, da bi dobil vsaj dve, ko toliko časa čaka, pa je dobil le kletvico, naj da mir, da ima čas čakati. »Naj se avto postavi pred zadruho in naj vsak dobi nekaj kokoši, ne pa ta bogati vse, reveži pa nič!« je predlagala klicateljica.

Ivan Hrovat iz Novega mesta je opozoril, da se piše o novi trgovini na Drski. »Na Drski je trgovina, novo pa so odprli na Brodu,« je dejal. Vsekakor pa sta obe v krajevni skupnosti Drska, o čemer je pisal Dolenjski list.

Martin Kodrič iz Podbočja je ogorčen nad cestarji zaradi slabega stanja ceste Šutna — Prušnja vas, ki je vsa v luknjah in očitno nič vzdrževana. Zato pa je pohvalil Kostak, ki vzorno vzdržuje

cesto Brezovica — Gradec. Prvi bi se lahko zgledovali po drugih.

Marija iz Straže nas je pokarala, da je pripomba o kozi na Straški jeseni neumestna. »Kozu ni niti enkrat zamekotala, pa tudi na tla je samo enkrat padla,« je povedala Marija. Očitno jo je ravno takrat ujel v objektiv naš fotoreporter, ki je spremljal prireditve.

Stane iz Novega mesta se je pritožil nad servisom Cerovšek, da je predrag. Pred skoraj štirimi meseci je dal popraviti elektromotor. Pet minut so ga razstavljali, potem se je 10 minut grel, kar je mojster izrazil za drugo delo, pet minut pa je šlo potem za vstavitev ene žičke. Stane je plačal 450 tolarjev, kar se mu zdi za tak poseg odločno preveč. Gospoda Staneta pa žuli še nekaj: »Naj povedo, ali so dnevi piva v Kandiji tudi za 'civilne' ali ne. Če so, naj kaj ukrenejo, da bodo prišli zraven. Zdaj so si te prireditve povsem prisvojili Cigani in si drugi ljudje sploh ne upajo zraven!«

Z. L.-D.

PRVI VINSKI SVETOVALCI — SOMMELIERI — Slovenija ima ta čas prvih 36 vinskih svetovalcev — sommelierov, ki v lokalni pomagajo izbrati k jedi pravo vino. Med njimi jih je šest iz posavskega vinorodnega območja. Takega strokovnjaka imajo zdaj v gradu Mokrice, gostišču Tri lučke v Krškem in gostilni Žolnir v Kostanjevici. Tri sommelierov premore Gostinska šola v Novem mestu, zelene sakoje z emblemi nosijo vodja šolskega gostinskega obrata Niko Veselič, Boženko Grah iz Restavracije Breg in učitelj strežbe Franci Bobič. V Novem mestu so dobili tudi prve strokovnjake za prodajo hrane in pijače. Ustrezno tovrstno šolanje v Ljubljani so končali direktor Srednje šole za gostinstvo in turizem Marjan Slak, učitelj Janez Vokač, vodja kuhinje v Restavraciji Breg, Štefica Dežmar, in Janez Peterlin iz Kolodvorske restavracije v Bršljinu. Te dni so v Restavraciji Breg, ki je spet najboljši lokal v Novem mestu, uradno predstavili svoje novo strokovno osebje in jesensko-zimsko ponudbo. Ta vključuje domače jedi, kot so dolenjske pojedine in pisan kruh, pa tudi morske jedi in seveda prvovrstna vina. Klet ima kar 168 vrst buteljčnih vin, med katerimi so najdražejši suhi jagodni izbor, ledeno vino in najbolj cenjeni šampanjec letnik 1983, ki stane okroglih 20.000 tolarjev. (Foto: J. Pavlin)

PO KOLOVOZIH SLOVENIJE — V torko jutraj sta se usedla na gorski kolesi študenta Tomaž Erpič in Mitja Goršek iz Novega mesta in krenila na 1500 kilometrov dolgo pot po kolovozih Slovenije, ki jo nameravata opraviti v enajstih dneh. O svojem potovanju bi rada izdala vodnik, saj je za tovrstna potovanja med Slovenci veliko zanimanja. Naredila sta skrben načrt s to nevsakdanjo cesto, ki vodi do odmaknjenih krajev čez hribe in doline. (Foto: J. Pavlin)

studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ALBINI BRDNIK iz Šmlednika. Nagradjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (7) Bog hišo vašo naj živi - FANTJE Z VSEH VETROV
- (1) Cvet pod planinami - ANS. NAGELJ
- (4) Moja zidnica - ANS. LOJZETA SLAKA
- (10) Naše malo kraljestvo - MARELA INTERNATIONAL
- (2) Po Dolenjski - PETER FINK
- (3) Lepa naša domovina - ANS. SLOVENIJA
- (5) Gorjuški stric - SLOVENSKI KVINTET
- (6) Uspavanka - ANS. TONIJA ISKRE
- (-) Samo da sem doma - ANS. VRTNIČA
- (8) Pleničke je prala - ANS. JOŽETA ŠUMAHA

Predlog za prihodnji teden: Pesem nikoli ne umre - BRATJE IZ OPLOTNICE.

KUPON št. 39

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

KOLIKO JEZIKOV GOVORI DIREKTOR?

Direktor vseh direktorjev iz Hitrokalke je poklical predse vratarja Ključiča.

- Govorite italijansko?
- Ne.
- Čudno. Kako potem lahko usmerite našega italijanskega partnerja v pisarno?
- Pomagam si z rokami.
- Nemščino ste se gotovo učili v osnovni šoli.
- Končal sem štiri razrede, direktor. Nemški jezik so pričeli poučevati v petem razredu.
- Nemščine torej ne obvladate.
- Ne.
- Velika pomanjkljivost. Priznala nas je Evropa, to veste, in v teh prostorih je nemščina vodilni jezik.

- Vem.
- Toda to je premalo.
- Tudi tega se zavedam.
- Pa anlesčina?
- Španska vas.
- Hočete reči, da je ne obvladate niti pasivno.
- Bo držalo.
- Če bi govoril francosko, bi bil zelo presenečen.
- Pa ne boste, verjemite mi.
- Verjetno ste že slišali, da Hitrokal odlično sodeluje s Francozi.
- O tem sem bral v Zapozelem glasu.
- In?
- Sodelovanje gor, sodelovanje dol.
- Se zavedate, gospod Ključič,

da boste izgubili delovno mesto zaradi nepoznavanja jezikov? Ne morem si predstavljati, da bi se naprej sedel v vratarnici človek, ki zna zgolj slovenščino. S takšnim kadrom nikoli ne bomo prišli v Evropo.

- In vi, gospod direktor?
- Ne razumem vašega vprašanja.
- Vi govorite italijansko, nemško, angleško, francosko in tako dalje?
- Niti slučajno ne.
- No, vidite...
- Med nama je velika razlika, gospod Ključič. Za vse te jezike in še za katerega povrh imam jaz zaposlene in plačane prevajalce.

TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.